דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון
בן צבי
מאוחדים לשחרור

יום שלישי, ט"ז באייר תשמ"ח, 3 במאי 1988 ● גליון 19408

היום 16 עמודים ● המחיר 1.30 ש"ח (כולל מע"מ), באילת 1.13 ש"ח

היום בדבר

● הכנסת ה־11: כמעט אפילוג / שלמה גינוסר
● בקצה הלהט חדוות הטירוף / יצחק רועה
● קשה לקבל את דו"ח ביתא / יוהר סמילנסקי
● בתק"ם סומכים על האמצע / שמעון וייס
● רצח טרוריסטים או משפט טלוויזיה / דליה שרון
● בורסה וכלכלה; דבר פתוח; מדע ורפואה; ספורט

מזג האויר

(ע) – תחזית מזג האויר: מעונן וחלקית. הטמפרטורות נמוכות בעונה.
הטמפרטורות המזויות: ירושלים: 10־18, רמת הגולן: 9־20, צפת: 9־15, חיפה: 13־22, טבריה: 15־25, עמולה: 12־23, שומרון: 10־19, תל־אביב: 15־22, לוד: 12־22, ירוחם: 14־27, עזה: 16־22, באר־שבע: 12־25, אילת: 19־30.

רשתות טלוויזיה ותחנות רדיו זרות – בהודעות דרמאטיות:

כוח צה"ל בן 2,000 חייל בלבנון במרדף אחר המחבלים הנמלטים

בפעולה משתתפים כוחות יבשה, אוויר וים ● דובר צה"ל: סריקות בתוך רצועת הבטחון וצפונה

מאת מפרי „דבר", אמנון רנקר, דן אביזן ושמעון וייס
ובתבי סוכנויות הידיעות

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – כ־2000 חיילי צה"ל חדרו אמש ללבנון במרדף אחרי מחבלים ובחיפוש אחרי מאחזיהם – כך מסרה אמש רשת הטלוויזיה האמריקאית „נ.ב.סי.", שהפסיקה תוכניותיה הרגילות כדי לדווח בהודעה דרמטית על פשיטת צה"ל. הרשת מסרה, כי מקורות מסוימים מסרו לה על הפעולה הצבאית וכי ממשלת ישראל סירבה לאשר את הידיעה. גם רשתות אחרות שידרו את הידיעה. והעיסוי, כי הזרירה היתה לעומק שמונה ק"מ.

סוכנויות הידיעות הזרות דיווחו במהלך הלילה כי בפעולת צה"ל השתתפו כוחות משולבים של חי"ר, שריון, חיל האויר וחיל הים. אותם מקורות זרים ידעו לציין כי כבר בצהרי יום אתמול נכנסו ללבנון כוחות גדולים של צה"ל, שקיבלו גיבוי ממסוקי קרב ואמצעים צבאיים אחרים.

דובר צה"ל: פריקות עקב ריבוי נסיונות הזרירה

דובר צה"ל פרסם אמש סמוך לשעה 11.00 בלילה הודעה שלפיה סורקים כוחות צה"ל באיזור הבטחון במסגרת פעילות בטחון שוטף שנערכות באיזור הבטחון וצפונה ממנו. סריקות אלו, נמסר ע"י דובר צה"ל, *נעשות עקב ריבוי נסיונות הזרירה לישראל* לצרכי הי"ג ופיגועי מיקוש שהיו באזורנה.

נמסר כי פעולת צה"ל תסתיים עם גמר הסריקות.

שלושה נלכדו

תחנות רדיו בלבנון מסרו הלילה כי ספינות של חיל הים הישראלי ומטוסי קרב הפגיזו אזורים נרחבים ברחום לבנון. עד מועד סגירת הגליון נמסר מקורות זרים על לכידתם של שלושה מחבלים לפחות.

אותם מקורות מסרו גם כי במהלך הימים האחרונים נמלטו מחבלים רבים מרחום לבנון, מחשש לפעולת תגמול ישראלית.

דובר צה"ל אמר אמש כי הוא אינו מוכן להגיב על הידיעה של רשת הטלוויזיה האמריקאית. דוברים של משטרת בירות וצידון אמרו, כי הזרירה היתה בכוח בן 2,000 חייל, לאיזור ערקום. מקורות במפקדת יוניפ"ל ברחום לבנון אישרו אמש את הידיעות על תכונה צבאית גדולה מצפון לרצועת הבטחון. דובר מחלקת המדינה בארה"ב אמר אמש, כי אין לו כל אישור לידיעה, ולכן אינו יכול להגיב.

אמש מסרו מקורות לבוגים, כי כוחות צה"ל הפגיזו בתחומים מספר כפרים ברחום לבנון בעוד שמטוסים הטילו מאות נודי תאורה. הם ציינו כי תחומים ישראלים יזו עשרות פגזים על מספר כפרים באיזור נבאטיה, בקרבת רצועת הבטחון. תחנות השידור בבירות ציינו, כי כוחות צה"ל מסתיימים במהלך סריקותיהם במסוקים רבים וכמו כן נמסר כי מטוסי חיל האויר ערכו אמש גיחות מעל מחנות הפליטים שבאיזור צידון ומעל העיירה דאמור, עד לפאתי שרה התעופה הבינלאומי של בירות. כמו כן דווח כי ספינות של חיל הים, שעגנו מול חופי צידון, האירו עבור המסוקים את הסביבה הקרקעית שבה פעלו.

כן נמסר, כי בבמה כפרים ישנה בריחה המונית של תושבים. בכפרים אחרים נמסר על התבצרות של המחבלים כדי לקדם את חיילי צה"ל. עיקר הבהלה היא בכפרים באיזור הפתחלנו, איזור שממנו הגיעו הוחליות האחרונות שחוסלו בהר דב.

דובר של משטרת בירות דיווח אתמול, כי כוח צה"ל חדר אל תחום לבנון מדרום מזרח, לאיזור ערקוב שלמרגלות הר הרמון במרדף אחרי מחבלים פלשתינים. דובר של משטרת צידון מסר במקביל, כי צה"ל עצר שלושה אנשים בעיקוב אמש ובכך מגיע ל־15 מספר האנשים שנעצרו תוך שבוע באיזור זה, מאז הסתננות המחבלים לצפון ישראל.

דובר משטרת בירות מסר עוד, כי כוח צה"ל הסתייע באנשי צד"ל וכי רעש מנועי מטוסי הקרב של ישראל נשמע היטב גם בבירות, אך לא היו כל דיווחים על הטלת פצצות.

ממפקדת כוחות יוניפ"ל ברחום לבנון נמסר אמש על תכונה צבאית באיזור דרום לבנון ובעיקר בסמוך לגבול ישראל. למפקדת האו"ם בנקורה הגיעו אמש עשרות שיחות טלפון מעתונאים ומתושבים באיזור, שביקשו לדעת מה פשר התכונה. על פי דיווחי יוניפ"ל, הגיעו לאיזור גבול ישראל לבנון כוחות צבא וכן עתונאים רבים על רקע הידיעות בדבר פעולה צבאית ישראלית

(המשך בעמוד 2)

בשטח לבנון

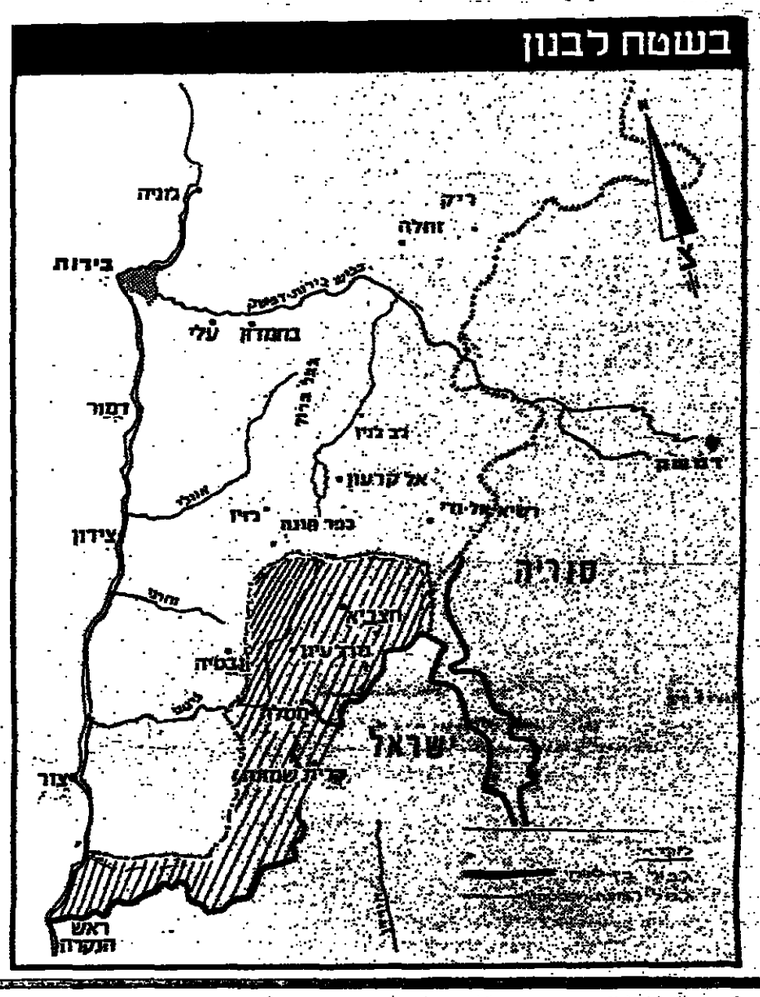

פירוש של דבר

תגובה מקיפה

מאת שלי זילבר, המומרת הצבאית של „דבר"

צה"ל פתח אתמול אמרצ בשורה של צעדים ברחום לבנון בגזרה המזרחית מצפון לאיזור הבטחון הבבולי, בתגובה על נסיונות חדירת חוליות מחבלים משם בעת האחרונה.

לאור תקופה ארוכה שבה נשלחו חוליות מחבלים, בעיקר של ארגונים פלשתינים מתחתום שבצפון מזרח קו הגבול ישראל־לבנון־סוריה, ומשעה שהתברר הפעולות האלימות והקרבתנו בקרב חיילי צה"ל, הוחלט לנקוט צעדים מרחיקי לכת, באופן יחסי לפעילות השגרתית של סריקות באיזורים עיינים, ולפעול באורח תקיף לבעי איזורים שבגבול איזור הבטחון ומצפון לו, בגזרה המזרחית, מרכזי מחבלים. היתה הכרה בצורך בפעולה ורתמשמעית לדרס התשתית הזו ולמטרות התראה והרתעה מפני הרחבת היקף שיתוף הפעולה נגד ישראל באיזור הזה.

בשעת כתיבת שורות אלה עדיין לא הסתיים מבצע הסריקות והניקוי.

המצב בבתי־החולים גובל באסון – נוכח הצטרפות עובדיהם לשביתות הרופאים

מאת דנקה הרניש,
מערכת „דבר"

עובדי המינהל המשק בבתי החולים הממשלתיים החליטו אתמול לקיים, בלי הודעה מראש על המועד, עיצומים ענפיים, למרות צווי המניעה שהוצאו נגדם. רופאי המרפאה מאיימים לנקוט בעיצומים חריפים החל מהשבוע הבא. בבתי החולים של קופת־חולים המצב גובל באסון – מדווחים מנהלי בתי־החולים. הרופאים מבצעים ניתוחים רק בחולים במצב אנוש, דווחים בדיקות ביופסיה, טיפולים אונקולוגיים ובירודים היוניים ביותר.

היועץ המשפטי של עובדי המינהל והמשק עומד להגיש לבית הדין לעבודה בירושלים בקשה לבטל את צווי המניעה המונעים בסעה שהצווים הוצאו בנסיבות צר אחד בלבד. הדיון לשיבת בית הדין

(המשך בעמוד 2)

עיקרון תחילה

● מושב הקיץ של הכנסת נפתח בגאומו של שר החוץ שמעון פרס, שבו עמד על הסיכומים המדיניים באיזור – עמ' 3
● חוסיין מודיע לראשונה שיהיה מוכן להרכיב משלחת ירדנית־פלשתינית, אך לא ייצג את הפלשתינים במו"מ – עמ' 2
● טורבינה יחידה מסוגה בעולם, המופעלת בלחץ מים בשירות „מקורות" – עמ' 6

כלכלני האוצר:

מסתמנת האטה כלכלית וירידה ביבוא המוצרים

מאת אמנון אבו, מפרי הכלכלי של „דבר"

האטה של ממש נרשמה בחודש שעבר ביבוא מוצרי הצרכנות. כתוצאה מכך, קטנו הכנסות המדינה ממסי יבוא באפריל בשליש לעומת ממוצע ההכנסות שנרשם ברבע הראשון של השנה.

גם ההכנסות ממסים עקיפים אחרים, כגון מס ערך מוסף ומסים על מסבע הון, מצביעות על ירידה בפעילות הכלכלית בחודשיים האחרונים.

לדעת אנשי האוצר, מוכיח ניתוח הנתונים על האטה כלכלית מסוימת, הנרשמת לאחרונה במשק. האטה זו מקיפה הן את הייצור המקומי הן את היבוא.

בהכנסות ממס הכנסה, לעומת זאת, נרשמה בחודש שעבר עליה ריאלית של 5.3 אחוזים בהשוואה לחודש המקביל בשנה שעברה. אנשי האוצר מסבירים עליה זו בשילוב של מספר גורמים: עליה בשכר הריאלי, גידול בפעילות הכלכלית בהשוואה לשנה שעברה ומאמצי הגבייה של אגף מס־הכנסה.

שמיר תוקף בחריפות מדינות מערב־אירופה

מאת יוסי מלמן, מפרי המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר תקף בחריפות את מדינות מערב־אירופה על שהן מנסות לכפות על ישראל את עמדתן ביחס לשטחים, באמצעות שימוש בעיצומים כלכליים.

בפגישה עם בכירים של „קדיש", ארגון הגג של יהדי צרפת, אמר ראש הממשלה אמש כי מדינות השוק האירופי המשותף מנסות לעשות מה שאפילו ארה"ב נמנעת מלעשות. הוא התכוון לסירוב השוק לאשרר את הסכם היצוא החקלאי עם ישראל, ולהדישתו כי ישראל תאפשר שיווק נפרד של התוצרת החקלאית של תושבי השטחים.

יצחק שמיר קרא ליהודי צרפת, שהם הקהילה הגדולה בכל מערב־אירופה לפעול בנושא זה יחד עם ישראל ונגד עמדת מדינות השוק.

שמיר מתנגד לפשרה של ארה"ב על טאבה

מאת יוסי מלמן, מפרי המדיני של „דבר"

ראש הממשלה יצחק שמיר דחה את רעיונות הפשרה שהעלתה ארה"ב בקשר לסכסוך על טאבה. מקורביו של שמיר אמרו אמש ל„דבר", כי *ההצעות שהעלה אברהם סופר, היועץ המשפטי של משרד החוץ של ארה"ב, אינן פשרה אלא תמניב מצרי".*

מחר יתכנסו ראש הממשלה, ממלא מקומו ושר החוץ לפני ישיבת הקבינט ויחליטו, אם להמשיך במגעים עם מצרים בנסיון להגיע לפשרה או להסכים, שהחרעה על השטח תיפול בחבר הבוררים הבינלאומי הישב בוגנזה ועסק בסוגיה.

על־פי ההצעות שהביא אברהם סופר, *תעבור טאבה לריבונות מצרית וגם הבעלות על בית־המלון תהיה מצרית.* בתמורה תנהל ישראל באמצעות חברה חכירה לשנים ארוכות את בית־המלון, ואורחיה יוכלו להכנס לשטח טאבה בלי להודקק לאשרות שהיה ובלי הגבלת זמן.

בתוך כך תקף שר האנרגיה משה שחל את הליכוד על מדיניותו בקשר לטאבה. השר שחל, שהיה מעורב במגעים בנושא, טען, כי „מדיניות הליכוד מעידה אינטרסים פוליטיים־מפלגתיים על־פני אינטרסים ממלכתיים ותגרום לכך, שכספו של דבר תאבד ישראל את טאבה. לדבריו, כבר לפני שנתיים וחצי אפשר היה להגיע להסדר פשרה עם מצרים, שהיה מעניק לישראל חזקה חכירה לשנים רבות לנהול בית־המלון.

עפ"י הנחיית ההסתדרות:

עובדי 'בזק' הראשונים לשבוע העבודה הקצר

מאת חיים ביאור מפרי „דבר"

9,000 עובדי „בזק" הם הקבוצה הראשונה בשירות הציבורי, המיישמת את הנחיה של ההסתדרות לעבור באופן הדרגתי לשבוע עבודה בן חמישה ימים. עובדי החברה עומדים לעבור לשבוע עבודה בן חמישה ימים במהלך השבוע הבא, שלא באישור הנהלה אך בתמיכתה של הסתדרות עובדי המדינה. ביטול העבודה ליום אחר לא יהיה כרוך בהפחתה של שעות העבודה ובכל אחד מחמשת הימים תתוסף שעת עבודה אחת.

יו"ר נציגות העובדים ב„בזק", יחזקאל שפר, טען שהארכת יום העבודה בשעה אחת תשפר את השירות ללקוחות, שרבים מהם נוקקים לו בשעות אחה"צ המאוחרות.

הוא הזהיר כי העובדים ינקטו בצעדים ארגוניים, עד כדי שביתה אם תנסה הנהלת החברה למנוע את המעבר לשבוע עבודה מקוצר.

ההסת' הוצפה ברכות על מפגן אחד במאי

לשכת מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיבלו הצפה אתמול ברכות ומברקים מהארץ ומתנועות מקצועיות ברחבי העולם הנפשי על ההצלחה הגדולה של מפגן ההסתדרות באחד במאי.

רשתות טלוויזיה ורדיו מאירופה ובארה"ב ורבים מחשובי העתונים יחחו בהרחבה, בכתב ובתמונות, על מהלך המפגן.

דברי הקריינות והפרשנות התמצו בהתרשמות עמוקה וברבדים בנוסח „קיימת בישראל תנועת עובדים ופועלים זקופת קומה, עתידת הישגים בעבודה, ביצירה ובכמיהה לשלום ולאחוות עמים" – כדברי המגיש באחת הרשתות התקשורתיות המרכזיות בצפון אמריקה.

מקבלת הנשיא ר' מובילה

בתמונה: המשמרת הצעירה בירושלים (משמאל לימין): יו"ר המפלגה שמעון פרס, הנשיא חרצוג, המזכ"ל עוזי ברעם ומזכ"ל המשמרת אפרים זינגר. (צילום: יצחק הרדי)

38% עבודה – 34% ליכוד

מאת אוריאל בן־עמי, מפרי „דבר" בירושלים

ירושלים־ראש מפלגת העבודה שמעון פרס מסר אתמול נתוני סקר של מפלגת העבודה, שלפיו 38.2 אחוזים תומכים במפלגת העבודה ואילו 34.1 אחוזים תומכים בליכוד.

פרס אמר את הדברים אמש בפתיחת הדיונים השלישית של המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה בירושלים. הוא הוסיף עוד כי לפי נתוני הסקר 94 אחוזים ממצביעי המערך תומכים בועידה בינלאומית ו53 אחוזים ממצביעי הליכוד תומכים גם הם בועידה בינלאומית.

פרס לא ציין את מקור הסקר אך אמר לשם: „אני מחזיר מפני סקרים. הם כמו כושם – נעים לריח, אך מסוכן לבלוע. לא שותים כושם – צריך להחזיק אותו בכיס". פרס הבטיח ברבריו כי אם יעלה המערך לשלטון, הוא יהיג השכלה גבוהה חינם בכל מוסדות ההשכלה וכי בשנה הראשונה

(המשך בעמוד 2)

המפרט הסודי של הבית הלבן פורסם ב„ניו־יורק טיימס":

נשק ב־3.6 מיליארד ד' לישראל ובו 75 „אף־16" ועשרות מסוקים

מאת אמנון רנקר, מפרי „דבר" בוושינגטון

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר") – ישראל צפויה לקבל בשנה הבאה נשק בשווי של 3.6 מיליארד דולר מארה"ב ותמשיך להיות היבואנית הגדולה בעולם של ציוד צבאי מארה"ב. בין פריטי הציוד שתקבל ישראל מופיעים:

● בין 60 ל־75 מטוסי אף־16 בשווי של 2 מיליארד דולר.
● ציוד מתוחכם לשיפוד מטוסי אף־15 שברשות ישראל, בשווי של 150 מיליון דולר.
● מכשירי ראדאר מסוג י.נ.ט.פ.קיו. 37 המשמשים לאיתור קני ארטילריה ומשגרי רקטות.
● ציוד לשיפוד תותחי הוביצר אם־109 .
● מסוקים במיליארד דולר, הכוללים מסוקי תקיפה, מסוקי תובלה מסוג יו ה–60, מסוקי סיור וציוד לשיפוד מסוקי המטען שבידי ישראל מסוג סי.ה.נ – 53.
● ציוד לצוללות הנרשות מסוג „דולפין" ולספינות הסער.
● ציוד חדיש לראיית לילה.
● ציוד משוכלל ביותר לניווטדדיו, „גלובל פוזישנינג" המסתייע באיתותים של לווינים הפזורים ברחבי הגלל, בעקרות קטועות.

ה„ניו־יורק טיימס" פרסם אתמול נתונים אלה, על פי רשימה סודית שסמר הבית הלבן לקונגרס, ובה פירוט מכירות הנשק שסתכנן הממשל לבצע השנה. על פי הנתונים, תיצא ארה"ב השנה ציוד צבאי בשווי של 15 מיליארד דולאר, ב־3.3 מיליארד יותר ממה שסכרה בשנה שעברה.

אחרי ישראל צועדת דרום קוריאה עם רכישות בשווי של 3.3 מיליארד, ואחריהן מצרים שתרכוש ציוד בשווי של 2.7 מיליארד. מצרים תקבל, בין השאר:

● מטוסי ראדאר מסוג א־2 סי.
● טנקים מסוג מ־60 א־3.
● נגמ"שים מסוג מ־113.
● טילי אוויר קרקע מסוג „מייווריק".
● טילי נ.ט. מסוג „טאו".
● מסוקים מסוג יו.ה.־60.

בנוסף לכך, מבקש הממשל לפתח בייצוד משותף במצרים של 540 טנקים מסוג מ־1 א־1 בשווי של 2 מיליארד דולאר. עוד 15 טנקים מהסוג הזה יימכרו למצרים ישירות. כן תמכור ארה"ב למצרים ציוד לשיפוד הצוללות שרכשה מצרים מברה"מ ומסין.

מהרשימה שהוגשה לקונגרס עולה גם דאגתה של ארה"ב מהמצב במפרץ ורצון לשפר את מערכות ההגנה של מדינות המפרץ על ידי מכירה של מערכות נשק ואלקטרוניקה מתוחכמות לערב הסעודית, בחריין ואיחוד נסיכויות המפרץ.

בשטחים: צעיר התפחם ● צה"ל סגר בית על יושביו ע"י ירושלים

ברמאללה ובאל־בירה נמנעה פתיחת חנויות ● בחאן־יונס שביתה כללית

מאת דני רובינשטיין, דני צידקני ואריאל בן עמי, מפרי „דבר"
ובתבי עיתונים

הצעיר בידאל אבו־רשומאר, בן 17, מהכפר בתיר־זוהן שבבפת שכם התחשמל למוות אחר לידם אתמול באחר ניסה לתלות דגל פלשתיני על עמוד חשמל בכפר. בחנות הבבוהן אמרו אתמול בבמקום־מזרח ירושלים בית הנשמרי אינם יכולים לבאת ממנו, אלא אם יתקינו פולמות מיוחדים. מסמיבות הבית נחקר אבוהם על חילי בחיל.

צה"ל ערך אתמול פעולות יזומות לפיזוי מזומנים ומעצר חשודים בכפרים נעמה שבבמת רמאללה ובבע מרדום לגיבן. נמסר על עשרות עצורים. הפגנות וידוי אבנים היו אתמול במרכז שכם ובכפרים ראס־כרכר וכפר מאלק שבאזור רמאללה. כן היו נסיונות להפגנות במספר מקומות בחצרעת עזה.

ברמאללה ואל־בירה שוב מנעו אתמול כוחות הבטחון פתיחת חנויות בשעות הבוקר, בהתאם להנחיות כרוזי מפקדת ההתקוממות ומספר חנויות רותכו. על חסימת הבית במחנה קלנדיה מודע אמש כי צוות טלוויזיה אמריקאי צילם את הבית ואמנם שאין לו כניסה אחרת מלבד זו שבאמצה בחניות. מקורות ערבים הסיעו לתלונה זו כי אחד מבני הבית הוא נכה.

ליד העיירה ביתוניה ממערב לרמאללה מושלכת עדה הקמתו של מתקן כליאה לילדים מתחת לגיל 16 שנאסרו באשמת השתתפות בהפגנות וידוי אבנים.

שביתה כללית בחן יונס

בחאן יונס היתה אתמול שביתה כללית. בבמה מקומות ברצועה היו אתמול הפרות סדר שהתבטאו בעיקר בידוי אבנים. כרוזב נאסר בעזה הייתה התקהלות של כמאה מפגינים. במאמצים להחזרת הדיים התקיפים לאחור, נפגש אתמול ראש המינהל האזרחי תא"ל אריה רמות עם סוחרים והבטיח להם הגנה והענשת מי שיימצא בפגיעה בהם אם הם יחזרו ויפתחו מחדש את חנויותיהם. במשטרת עזה הודיעבו אתמול כחזרה לשרות 20 שוטרים מתוך כמה הפעורות שהביעו קודם לכן את רצונם לחזור. עד כה חזרו לשרות במשטרת הרצועה 70 מתוך המאות שהתפטרו בעקבות לחץ האינתיפאדה עליהם.

מיבצע הנרמה, שנועד לסייע לערביי יהודה שומרון ועזה, נערך בימים אלה בקרב האוכלוסייה המוסלמית בכפרים ובערים שבצפון הארץ. עפ"י מיצות הקודאן על כל מוסלמי אדוק לתרום בחודש הרמדאן סכומי כסף לצדקה המועדים לעניים.

השבוע, לעומת שנים עברו, החליטו ארגונים מוקלמים שונים לקבוע הנרמה ל־3 ש"ח לנפש, אם כי מתקבלות גם תרומות גדולות או קטנות יותר וכל אחד נותן עפ"י יכולתו. בכפרי זה אמרים המנרמים לדכוש מזון ותרומות עבור אחים מערביי השטחים שנקלעו למצוקה כלכלית, נוכח אי יציאת בני המשפחות לעבודה בישראל בגלל ההפרעות בשטחים.

יונתקו השכל ושים

החשמל הוסים יונתקו מ־10 כפרים ביו"ש, עקב חוב מצטבר למינהל האזרחי, כך מסר אתמול ראש המינהל האזרחי ביו"ש, אלוף שייקה ארז. ראש המינהל הדגיש, כי ניתוק החשמל הוסים מתבצע לאחר הנראות הוחרות ונישנות שנמסרו לאנשי הכפרים בגין חובם.

אי כיבוצע הנשלום ע"י הכפרים נובע מנטיונם להרים את מרעצות הכפרים, המקיימות קשרים עם המינהל האזרחי ולהקים תחתן ועדות עממיות הקשורות בהנעשות.

(המשך בעמוד 2)

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

כלי־נשק חדשים

פורום המטה הכללי, היה אתמול אורח מפקדת חילות השדה בהצגת אמצעי הלחימה המונקדמים בצה"ל. השיריון, התותחנים, ההנדסה והחי"ר הציגו את כלי־הנשק והשכלולים שהוכנסו בהם בשנים האחרונות ואלה הנמצאים בשלב פיתוח. הוצגו גם מערכות אימון סימולציה מתקדמות. בתמונה: הרמטכ"ל מנשה ירי במטול המתלף את ה.ר.פ.ג." עומדים לידיו: מפקד המפח"ש וקצה"ר. (צילום: טל יודקוביץ ודר"צ)

חוסיין לראשונה: ירדן לא תייצג הפלשתינים במו"מ

מאת דן אבידן,
סופר „דבר" לענייני ערבים

חוסיין מלך ירדן אמר שלשום בנאום בפני נבחרים במחוז אל־בלקא שליד רבת־עמון, כי הוא יהיה מוכן להרכיב משלחת ירדנית־פלשתינית לוועידה בין־לאומית, אם הרבי יהיה מקובל על אשיף ועל שאר מרכזות ש"ב.

עם זאת הוא הבהיר, שהמשלחת המשותפת תורכב למעשה משתי משלחות: ירדנית, שתעסוק בענייני הנוגעים לירדן ולסכסוכה עם ישראל, ופלשתינית, שתעסוק במימד הפלשתיני של הסכסוך.

יש לציין, שזו הפעם הראשונה שהמלך מכריז, שאם תתבנה ועידה בין־לאומית לענייני המזרח־התיכון האם ירדן תשתתף בה, היא לא תישא ותתן עם ישראל על נושאים הנוגעים לסוגיה הפלשתינית.

בנאומו חזר חוסיין על עמדתו הידועה, כי ירדן לא תייצג את אש"ף בוועידה בין־לאומית ולא תדבר בשם הפלשתינים במשא ומתן המדיני. הוא גם ציין, שההסכם שנחתם בשעתו בדבר סיפוח הגדה המערבית לירדן לא יהיה בעתיד מכשול בפני הפלשתינים למימוש זכויותיהם.

סופר „דבר" מציין, כי בניגוד לדברים שמביים אלה, המשקפים ללא ספק הקשחה בעמדה המדינית הירדנית, מסרב חוסיין לפי שעה להיענות להפצרות המצרים ולחדש את היחסים המדיניים עם ירושלים, הגם שזה הזמן לבקר ברבת־עמון. יתידה מזאת, לא מכבר ב־21 באפריל, הבריז ירדן הצבא הירדני, האמיר חמן, שיתרון תומכת בהגדרה עצמית של הפלשתינים בשטחים – שמשמעותה מכלול רחב של זכויות האדם אך לא שלטון עצמי.

בשטחים: צעיר התפחם

(סוף מעמוד 1)

חבלה במשאבת מים לפרעמי ולחלק מאדם אל־שרחם

משאבת מים השייכת לחברת „מקורות", ומספקת מים למושב מי עמי ולחלק מהעיירה אום אל פחם חובלה אתמול בבוקר. ליד המשאבה שנותקה מרשת החשמל נכתבה הכתובת „תחי פלשתין" ולידה צייר דגל אש"ף. כתוצאה מהפגיעה במשאבה שובשה אספקת המים למושב וגם לחלק מאום אל פחם. קרוב לודאי שדבר זה לא היה ידוע לאלה שחיבלו בה.

חיפ צוקר הרבע מרכזן לבדוק תבאי מעצר בבוקר

ח"כ ודי צוקר מ"צ פנה אתמול לשר הבטחון יצחק רבין בהגיבה לבדוק תנאים לא סבירים של עצירים לפני משפט בטל כרם. ח"כ צוקר סרון כי חיילי מילואים, ששירתו במתקן המעצר, מסרו לו כי במקום מוחזקים כ־30 עד 40 עצירים במשטח אספלט בעל גג פח כשהם קשורי עינים ומוחזקים באזיקים 24 שעות ביממה. הוא סרון עוד בשם החיילים, כי אסירים אחדים מבתיים כך למשפטם במשך שבע ואף שבועיים ימים.

ח"כ צוקר סרון עוד בפנייתו לרבין, כי גורל המצר שבה נתונים העצירים הוא 20 מטרים מרובעים ויש בה מקומות ישיבה לעשרה בלבד. כאשר השאר נמצאים במקום בשכיבה או בעמידה וכי הם אוכלים כשרי־הם קשורות לפניהם.

ח"כ צוקר אומר עוד כי צבא שמכבר את עצמו אינו עושה כך גם לקשים שבאויביו וכי התנהגות זו מבזה את צה"ל. הוא טוען כי זוהי אינה מדיניות, אלא שיקול מקומי שגוי ומבקש משר הבטחון לשנות את המצב לאלתר.

שר הבטחון – בבית ספר תיכון ב־בת השרון

„צה"ל רצה למנוע מלחמה ולהגן על המדינה, לא באיזור עמנואל וגם לא באיזור בית־אל, אלא בקו העימות. בעיתנו אינה סדר אלא איום צבאי. אני רוצה פתרון של שלום ומשא ומתן עם משלחת ירדנית־פלשתינית ונכונות לפשרה למען שמירת יחודה היהודי של מדינת ישראל לא רק בגבולותיה אלא באורח חייה" – אמר אתמול שר הבטחון יצחק רבין, בפגישה עם תלמידי שביעיות בבית הספר התיכון המקיף בבת השרון.

הוארך מעצר עורך העתון 'דרך הניצוץ'

(ע).– שופטת בית־המשפט השלום בפתח־תקוה שרה פרש הארימה אתמול בשמונה ימים את מעצרו של יעקב בראפרת, עורך העתון „דרך הניצוץ", הנעצר מזה 15 ימים כחשוד בעבירות בטחוניות.

במשך שעה התקיים בלשכתה של השופטת דיון משפטי בנוכחות עורך־דינו של החשוד, עו"ד מחמד נעמנה, ונציגי היחידה לחקירת פשעים חמורים במשטרה. רב־פקד שלמה לוי ורב־פקד גד רחמן מסרו לשופטת חומר סדר הקשור לחקירה. לאחר שעיינה בחומר החליטה השופטת, כאמור, להאריך את המעצר בשמונה ימים נוספים והציאה צו איסור פרסום לגבי תוכן הדיון המשפטי.

במסדרון בית־המשפט הוחר ליעקב בראפרת להפגש ביחידות עם שני ילדיו, שהגיעו לפתח־תקוה ומסרו לידיו רבדי מתיקה.

נבון: נתן זך פגע במדינה

(ע). – סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון אמר אתמול כי המשורר נתן זך פגע בשמה ובתדמיתה של המדינה הכשילו את קיום כינוס המשוררים הבין־לאומי, שנועד להתקיים בארץ במלאת 40 שנה למדינה.

המפיע בכינוס מתנכים יהודים ועברים שנערך במעלות־תרשיחא אמר נבון, כי איש לא מערער על זכותם של נתן זך וחבריו להביע את רעותיהם הפוליטיות, אך שהתלהם להחרים את כינוס השירה הבין־לאומי – וחמור מזה, קריאתם למשוררים מחו"ל לא לבוא לכינוס בישראל – מעשה חמור מעין כמהה.

שר החינוך ציין, כי רק לאחר שהתברר, כי משוררים בעלי רמה שהחמנו לכינוס לא יבואו, החליטה ועדת הגיבות ה־40 בצער לבטלו.

קברניט אל־על גד כץ מונה יועץ בטיחות

(ע). – הקברניט גד כץ, בחתיקי הקברניטים של חברת „אל־על" ומי שכיהן בעבר גם כסיגן ראשי של צי המטוסי הג'מבו של החברה, נתמנה ליועץ מיוחד לבטיחות טיסה ב„אל־על".

כץ, שפרש לגימלאות בראשית השנה במלאות לו 60 שנה, נכנס לתפקידו החדש כיועץ מיוחד למכ"ל רפי ודלב ביום א' השבוע.

„אל־על" פועל מאז ומתמיד קצן בסיוות סיטה, אך כעה, הוחלט למנות לתפקיד איש בעל נסיון תעופתי ארשי ובעל ידע הנרסי נרחב. הקברניט כץ הוא בעל תואר מהנדס. תפקידו יהיה לבחון את נוהלי עבודות הצוות באויר ולבחון כל דיווח של תקלה או אי ציות לתקנה ולהוראות.

נחמיאס יחליף גור בוועדת החוץ והבטחון

מאת שלמה גינוסר,
סופר „דבר" בכנסת

הנהלת סיעת המערך בכנסת מחרה אתמול בח"כ אהרון נחמיאס כנציגה בוועדת החוץ והבטחון, בתקומו של מרסה גור, שחוזר לכהן כשר בממשלה.

ח"כ אהרון נחמיאס הוא גם סגן יו"ר הכנסת ורכז סיעת המערך בוועדת הפנים ואיכות הסביבה.

אזכרה לסא"ל שמואל אדיב בשבעה למותו

(ע). – „לעולם לא ניפרד משמואליק. תמיד נזכור אותו ונעשה כדרכו. תמיד קדימה" – אמרו אתמול חייליו של סא"ל שמואל אדיב דל, שנפל בתתקפת המחבלים בצפון, כאשר בא בתום שבעת ימי האבל לנחם את בני משפחתו בשכונת גיל עמל שבמנדיאל.

במשך ימי השבעה ביקרו אצל האלמנה יהודיה, הוריו של המנוח רנה ויוסף ושאול אחיו ואחותו, שרי במשלה, וביניהם שר הבטחון יצחק רבין והשר אריאל שרון, חברי כנסת וקבים מחייליו בעבר וחיילים שלחמו לצידו ברצועת הבטחון.

פרס הציע למחנך ערבי משרת שגריר

(ע). – משרד החוץ הציע לערבי נוצרי מהכפר עבלין שבגליל המערבי להגיש את מועמדותו לתפקיד שגריר ישראל בליבריה, במקום אריה אילבצן, מפכ"ל, המשטרה לשעבר, אשר סיים לא מכבר את תפקידו כשגריר בארץ אפריקאית זו.

בשיחה שקיים בשבוע שעבר מאוופק חורי בן ה־35, מחנך בבית־ספר בעבלין, עם שר החוץ שמעון פרס ועם מנכ"ל המשרד יחזי ביילין הוצע לו להגיש את מועמדותו לתפקיד.

יצויין שזו הפעם הראשונה מאז קום המדינה, שתפקיד כזה מוצע לערבי נוצרי. יש להניח שהרבר נעשה גם כנסיון לרצות את בני העדות הנוצריות, שזו כבר הקרנציה השלישית שאין להם יצוג בכנסת.

כוח צה"ל

(סוף מעמוד 1)

נגד המחבלים בדרום לבנון.

מקורות צבאיים בצפון סיפרו אמש להגיב בכל צורה על ידיעות אלה.

בשנה האחרונה נרשמו בגזרה המזרחית של דרום לבנון, בין איזור מגרה לזר רב, שמונה נסיונות חדירה של חוליות מחבלים, רובן לצרכי פיגוע־מיקוח. רק בתקופה האחרונה נרשמו ארבעה מקרים של התקלויות עם מחבלים בגבול הצפון, וחלקם בתוך שטח ישראל. בהתקלויות אלה נהרגו ארבעה חיילי צה"ל ושמונה חיילים וכן אזרח אחד נפצעו. מאז פינה צה"ל את לבנון באופן רשמי בקיץ 1985 לאחר מלחמת לבנון, נהרגו לאורך גבול הצפון ובאיזור הבטחון 34 חיילי צה"ל ולמעלה מ־50 נפצעו.

בכל התקופה הזו לא נהרג אף אזרח ישראלי אחד בגבול הצפון. בתקופה זו נהרגו באיזור הבטחון קרוב ל־300 מחבלים שיעים ופלשתינים וכמה עשרות נהרגו על גדר הגבול עם ישראל.

כתבנו מציין כי אמש ועוד קודם לכן בשעות אחה"צ הודגשה תכונה בסתונית עזה בישובי גבול הצפון הסמוכים לגבול.

חיילי צה"ל הדפו התקפות מחבלים

חיילי צבא דרום לבנון הדפו אתמול בבוקר נסיון של מחבלים לתקוף ולכבוש מוצב של צה"ל על רכס עלי סהאר שעל גבול איזור הבטחון ליד מעברת הכופר. המחבלים, כמה עשרות במספר, תקפו את המוצב תוך כדי ירי מצצות ר.פ.ג."., מרגמות ואש מנשק קל. חיילי צה"ל השיבו אש והניסו את המחבלים, שהיו כנראה שיעים מארגון „חזבאללה". לכחות צה"ל לא היו נפגעים.

שני ייינים דרום לבנונים, תושבי איזור צור, נהרגו אתמול בבוקר, לאחר שניסו למשות מוקשים מתוצרת בית סמוך לחוף צור בדרום לבנון. כבל הנראה פוחדו המוקשים, שמשקלם היה כ־100 ק"ג, על־ידי אנשי „חזבאללה", במטרה לפגוע בספינות ובסירות השייכות לארגון השיעי „אמל" במטרת מאבק המתנהל בין שני הארגונים השיעים על השליטה באיזור דרום לבנון.

האגרות מתייקרות:

לטלוויזיה – 174 ש"ח לרדיו רכב – 58 ש"ח

מאת אמנון אבנר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

ועדת הכספים אישרה אתמול ייקור של 16 אחוזים בתעריפי אגרות רשות השידור. הגולת האגרות היא בשיעור העליה שנרשמה בשנה האחרונה במדד.

אגרת הטלוויזיה החדשה תהיה 174 ש"ח לשנה והיא תשולם בשלושה תשלומים. אגרת הרדיו לבעלי הרכב תפחתם מעתה ב־58 ש"ח.

בעד אישור האגרה הצביעו כל חברי ועדת הכספים למעט ח"כ יאיר צבן (מפ"ם), שהצביע נגד במחאה על כך שאין נציג של האופוזיציה בחוצר המנהל של רשות השידור. במהלך הדיון על אישור האגרה דיווחו אנשי רשות השידור על כך שהסובנות היהודית הפסיקה להעביר לרשות כספים למימון שידורי „קול ציון לגולה".

ח"כ יאיר צבן מתח ביקורת על משרדי ממשלה, המשודרים לרבריו, תשדירי שרות לשרים העומרים בראשם, ואילו ח"כ רדי צוקר („רצ") טען, כי הפסורים השונים מתשלום האגרה הם מתכון לעיוותים.

בתי־החולים

(סוף מעמוד 1)

לא הגיע אל באי הכוח של ההסתדרות, הסתדרות עובדי המדינה והועד הארצי של העובדים, כבל הנראה בשל אירועי ה־1 במאי. לטענת היועץ המשפטי לא היה מקום להוצאת הצווים, כי מרובר בסכסוך עבודה שמקורו באי־קיום הסכם על־ידי המדינה, המאבק של העובדים קיבל אישור של הגופים ההסתדרותיים המוסמכים.

המועצה הארצית של עובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים התכנסה אתמול בועד הפועל של ההסתדרות ונתנה יישוי כוח לחוד הארצי להפעיל עיצומים עצמיים, ללא הודעה מוקדמת.

סירבו של משרד האוצר לשלם לעובדי המינהל והמשק עבור שעות עבודה נוספות, שביצעו לשם הטבת בתי החולים הממשלתיים למצב תקין בעקבות גזיר שביתתם, גרם אתמול לזיכוח סוער ולנזיפה חד־משמעית של ועדת העבודה והרווחה בכנסת. בין משמיעי הביקורת הקשה היה גם שר הבריאות לשעבר, ח"כ אליעזר שוסטק. „הזאת האוצר לא לשלם עבור שעות עבודה נוספות מסריחה" – סען ח"כ רן כוהן. הוועדה קבעה, כי על האוצר לשלם לעובדי המינהל והמשק עבור שעות נוספות, כפי שהוחרה מנכ"ל משרד הבריאות.

חברי הוועדה סברו, כי הנזיפה נגר עמרת האוצר תעזור לאוצר „לרדת מן העץ", אולם הודעת האוצר, שפרסמה לאחר הדיון, מותרת הנחה זו. בהודעה נאמר „האוצר אינו מוכן לשלם עבור ימי השביתה בדרך ישירה או בדרך של שעות נוספות פיקטיביות". האוצר ישלם לעובדי המינהל והמשק בבתי החולים הממשלתיים את השעות הנוספות שעבדו בפועל. זאת לאחר קבלת דו"חות מן העובדים על עבודה של שעות נוספות שביצעו בפועל.

שר האוצר משה נסים ייפגש היום עם רופאי המדינה על־פי בקשתם.

38% עבודה

(סוף מעמוד 1)

יעלה הרבר 70 מיליון דולאר.

הוועדה נפתחה בנוכחות שרים וח"כים של מפלגת העבודה ע"י הברון שלמה בראבא בקבלי הומור של יאצק ואביו. לאחר מכן נאם נשיא המדינה חיים הרצוג שביקר את המשכרת הצעירה והזהיר מפני אלימות צפויה בחירות הקרובות.

כל המברכים שיבחו את מזכיר המשמרת הצעירה אפרים (זיגי) דינגר שאמר „אנו חרצים לראות את ישראל כמדינה יהודית, כמדינה דמוקרטית, כמדינה הדה בבהון – מעריפים לגור ולטיל בגליל ובנגב, בערי הפיתוח ובסכנות, בקיבוץ ובמושב על פני שוסטות חסרת תבלית בסימטאות הקסמה בשכם ובטול כרם".

דינגר תקף את ראש הממשלה שמיר ואת שרי הליכוד על מדיניותם חסרת האחריות וחסר לתשואות מן הקהל.

שחמט

רכליס הגדיל את יתרונו

האמן הבין־לאומי ניר רכליס הגדיל את יתרונו בפסגת אליפות ישראל בשחמט הנערכת בירושלים לאחר שניצח בסיבוב הסביעי את משה בנען. רכליס, שצבר שש נקודות, ניצל את הפסרן הראשון של רונן לב לאילן מנור בקרב בין הסמרטאים המצטיינים של צוהל.

מנור הפעיל למקום השני עם ארבע וחצי נקודות ומשחק חסר לפני ליברזון, להב וסאבי אדבע נקודות כל אחד. אלוף הארץ נתן בידנבנים המשיך בסגע בסלוגוותיו האחרונים כשניצח ביי־ם האמן אחוד להב.

באליפות הבכרה זכתה לבקום הראשון אלופת העולם בשחמט בכתב לובה קרסקוב, לאחר שהנחילה לאלופת הארץ הפתוחה מלכה שחרץ את המכרה הראשון.

לקרסקוב ארבע נקודות כחמש לפני פרידה פול וכרים ויים, שלוש נקודות כל אחת.

תוק התבנון והבניה תשכ"ה 1965
הודעה הנקראה לתבנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התבנון והבניה תשכ"ה 1965

הרינו בודעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתבנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור להקלה לקו בנין צדדי ב־10% קיר בנין חדתיים ע"ג הקרקע הבנויים מאיתם קבעי חשבון, הקלה מהבנין העצב 1680 לעבר בית כפר הקדר ההבנוי ומהבנין קולמוס על גג חדר הדגאה ברחוב פיוהבנ 35 פינת בר אילן 6 גוש 6935 חלקה 55 תיק בנין 4.65–035 בקשה מס' 871315

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם כדין לו התנגדות להבאת היתר אשר הנ"ל בנשם זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתבנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן עוריון 68, את התנגדותו הבכתבת ותבין בכבוד הבחלטה הבתבן.

ההתנגדויות תתקבלנה בכתב 14 יום מתאריך פרסום בדיקה זו בעתונות יומיות בפני הועדה הנ"ל.

י. בבסר
סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית
לתבנון ולבניה,
תל־אביב־יפו

ספרים וחפצי יודאיקה במיליונים נגנבו בבודפשט ומבוקשים בארץ

כאת בתן רוקי,
סופר „דבר" לענייני משטרה

משטרת ישראל משתתפת מעולה עם ה„פקמלנר־יאנר" ומשטרת אוסלוה בחקירה מאומצת לגילוי פריטי יודאיקה, שערכם מיליוני דולארים, שנגנבו בידי כנוסייה בין־לאומית מהאקדמיה למדעים של בודפשט ומהספריה היהודית בפירנצה. עליפי החשד, הביעו אחדים מהפריטים לישראל, לאחר שנמכרו לאוספי יודאיקה בפריות מרמביות ברחבי העולם, והם מוצגים עתה למכירה בידיר היודאיקה העולמי בירושלים.

אנשי המשטרה פתחו בחקירה גלויה בסוף חודש אפריל, כשהגיעו למלון „פלורשרתנן" בירושלים ובקשו מנשיאה ומקימה של אגרות חובבי היודאיקה בירושלים, הרב אברהם פרידליך, להתלוות אליהם ולהביא עמו פרים מספר 425, מאחר שיש חשש שהוא גנוב. הפרים ספר תחילים עם פירוש רד"ק, שהודפס בשנת 1477 בבולניה שבאיטליה, ומחירו הקטלוגי 130 אלף דולאר. את עדכו הבסמרי של ספר זה קשה לאמוד כלל, מאחר שהוא הראשון מבין ספרי התנ"ך שהוצא לדפוס.

לפני זמן מה נתגלה כי בספריה היהודית בפירנצה־איטליה היתה גניבה מתוחכמת. מספר לא ידוע של אנשים מחופשים לרבנים נכנסו לספריה, ופם באחם נמצא, שנעלמה קבוצה גדולה של ספרים יהודיים וחפצי יודאיקה בדים ביותר. אולם הגניבה הגדולה ביותר, שנחקרת כעת בישראל היא של כתבים כתובים עברית, שגנבו מן האקדמיה הלאומית למדעים בבודפשט.

במרצדת המחדשים האחרונים התברר, כי חלק מחפצי היודאיקה האלה נגנבו על־ידי „בנופיית יודאיקה" שהציעה את החפצים למכירה בניו־יורק לפני כמה חודשים במכירה פומבית מטעם אגרות ישיבת „חפץ חיים", שאותו כך הבהר כי אינגה קיימת כלל.

להלן רשימה חלקית של פריטים שנגנבו מהאקדמיה ההונגרית למדעים, ומבוקשים על־ידי „הסקטלנר יארד":

● משה בן־נחמן – פירוש התורה, הודפס בשנת 1490 בנאפולי איטליה. הספר מחזיק 484 עמודים וגובהו 30 ס"מ. הוא ניתנה על־ידי קמיליו יגל 1619 (או 1629).

● אברהם מאיר אבן־עזרא – פירוש התורה. הודפס בשנת 1484 בנאפולי, איטליה. הספר מחזיק 196 עמודים וגובהו 29 ס"מ.

● משנה עם הערות ופירוש הרמב"ם. הודפס בנאפולי באיטליה, בשנת 1492. מחזיק 7/12 עמודים וגובהו 36 ס"מ.

מחזור תפילות לכל השנה כמנהג רומא. הודפס בשונצינו, איטליה, בשנת 1485. הספר מחזיק 642 עמודים וגובהו 26 ס"מ. זהו פריט בדיר ביותר.

● הגדה של פסח מפרשבורג הונגריה. הודפס בשנת 1727. מחזיק 44 עמודים.

● מחזור בנוסח איטליה מנטאבו, איטליה. הודפס בשנת 1481.

● ספר „תפילות יום כיפור קטן". הודפס בוורונה בשנת 1737. הספר כרוך עור ומאוייר על־ידי וולף הרליגן גורטיש.

מי מכיר מי יודע

יהיה מנוע?

עובדי מפעל מנועי בית־שמש הפגינו אתמול מול משרד האוצר בירושלים נגד הפיטורים וסגירת המפעל. (צילום: יצחק הרדי)

מִשכָּן – בנק הפועלים למשכנתאות בע"מ
(להלן „החברה")

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך תשכ"ח–1968 ניתנת בזה הודעה כי היום יפורסם

תשקיף של

סדרה של אגרות חוב, רשומות על־שם, 2000–1994 (סדרה 39), בערך נקוב כולל של 40,000,000 שקל חדש, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם בין חודש מרץ 1988 (197.2 נקודות) ותשואות ריבית בשיעור של 6.5% לשנה.
אגרות החוב מוצעות ביחידות בנות 100 שקל חדש או בסכום שהוא כפולה של 100 שקל חדש.
בנק הפועלים בע"מ, התחייב בהתקשרות מוקדמת לרכוש מאת החברה אגרות חוב בערך נקוב כולל של 480,000 שקל חדש בשחיר המכירה כהגדרתו בסעיף „הצעת בדרך של מכרז" בעמוד 10 בתשקיף, לצורך ביצוע מסחר סדיר, כמפורט בסעיף „רישום בבורסה ומסחר סדיר" בעמוד 15 בתשקיף. אגרות החוב תוקצינה לבנק הפועלים בע"מ ביום 11.5.1988 ולמיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך כולל של 39,520,000 שקל חדש.
התשואה האפקטיבית לפדיון במחיר המינימלי הינה כ־6.92%.
אגרות החוב מוצעות לציבור במכרז שייערך ביום 10.5.1988 במחיר של 98% מערכן כמפורט בסעיף „הצעה בדרך של מכרז" בעמוד 10 בתשקיף.
אגרות החוב אלא תמכרנה במכרז, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור החל מיום 16.5.1988 במחיר של 98% מערכן הנקוב, בהוספת ריבית והפרשי הצמדה על הקרן והריבית שיצטברו מיום 11.5.1988 עד ליום הגשת הבקשה, כמפורט בסעיף „הצעה בדרך רגילה" בעמוד 11 בתשקיף.
בנק הפועלים בע"מ, בנק דיסקונט לישראל בע"מ ובנק לאומי לישראל בע"מ מתכוונים להאמין כל אחד בשלב המכרז של ההנפקה 10% מאגרות החוב המוצעות לציבור. הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ מתכוון לרכוש בשלב המכרז של ההנפקה 5% מאגרות החוב המוצעות לציבור.

תמורת ההנפקה תשמש לחברה בשלהן עסקיה הרגיל, לשם מתן הלוואות למימון רכישת מקרקעין ולמימון בניה ושכון. הבטוחה היחידה להבטחת פרעון אגרות החוב (קרן, ריבית והפרשי הצמדה למדד) היתה שעבוד של כל הרכוש של החברה לטאמנים בשעבוד צף בדרגה ראשונה, כאשר שעבוד זה היה בדרגה ראשונה שווה עם השעבודים השוטפים הקיימים על רכושה. כל עוד אגרות החוב לא תפרענה, תהיה החברה מונבלת ביצירת שעבודים על רכושה בדרגה עדיפה על השעבוד לחבטחת אגרות החוב. (ראה פרק „שטר הנאמנות" בתשקיף). אגרות החוב תעמודנה כולן בדרגת בטחון שווה (פרי־פסו) ביון לבין עצמן. החברה רשאית להנפיק אגרות חוב נוספות שתהיינה מובטחות בשעבוד בדרגה שווה לשעבוד שבגין אגרות החוב המונפקות עפ"י תשקיף זה, אך לא תהיה רשאית למשכן ו/או לשעבד את נכסיה, כולם או מקצתם בזכות בטוחה או בעדיפות לגבי השעבוד האמור.
לפי סעיף 354 (ו) לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג–1983, יהיה לחובות המפורטים בסעיף 354 (א) מהפקודה האמורה דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הצף שיצרה החברה.

היחס בין ההון העצמי המותאם לבין היתרה המותאמת של אגרות החוב שבמחזור (לרבות תמורת הנפקת סדרה א) הוא 2.9478:1 (ראה עמוד 8 בתשקיף). הריבוי של אגרות החוב למסחר מותנה בביאור מינימלי שלהן בציבור.
סך כל הוצאות ההנפקה שהחברה תשלם בהנפקה זו לא יעלה על 7% מהתמורה.

הנאמנים: **החברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ.**
חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ (בעלת עניין בחברה)

החתמים: * **בנק הפועלים בע"מ** (מנהל הקונסורציום)
בנק לאומי לישראל בע"מ
בנק דיסקונט לישראל בע"מ
הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
אי.בי.אי. שרותי בורסה והשקעות בישראל בע"מ
כלל מנפיקים בע"מ
בנק כללי לישראל בע"מ
משואה סחר והשקעות בניירות ערך בע"מ
צמיחה ניירות ערך והשקעות בע"מ
מכודה שרותי יועץ והשקעות בע"מ

* חברת ראם של החברה.

תאריך התשקיף: 3 במאי 1988

עותק מהתשקיף ניתן להשיג אצל רכנים, החבריה בבורסה ובמשרדי החברה.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכישת אגרות החוב.

סעדיה שעיה
מכון הכניף

איתן באבלך במות

אביך ז"ל

בנק הפועלים בע"מ
סניף נתיבות
ההנהלה והעובדים

דבר DAVAR
מאוחד עם לפרחוב
העורכת חנה זמר
ממלא מקום עורך דוד פרהצור
מנכ"ל מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־ניר
המו"ל – „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ
המערכת והמינהלה: תל־אביב
רח' שינקין 45, ת.ד. 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך מרגי 16
בית מאיר קומה ב
טלפון 242203, ת. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 642111־2־3, ת. 33104

בית־חולים קרס בהודו

חיילים הודים מפנים גופות מבין הריסותיו של בית־חולים שהתמוטט אתמול בעיר ג'אמו שבצפון הודו. לפחות 14 בני אדם, רובם ילדים, נהרגו באסון וחמישים אחרים נפצעו. מחקירה ראשונית התברר כי ישרדות המבנה היו רעועים. (צילום: א.פ.)

קצין חבלה שגרם לקטיעת רגלו של מפקדו – קיבל מע"ת בלבד

אחרי הפיצוץ חילץ את המפקד – ואסף רגלו הקטועה

מאת יוסי לימוביץ, מופר „דבר" בגליל המערבי

קצין חבלה בדרגת סגן, שהעמד לדין באשמת התרשלות, שכתוצאה ממנה נקטעה רגלו הימנית של מפקדו, קצין חבלה מומחה בדרגת רס"ן, ניתן אתמול לחודשים מאסר על תנאי למשך שנה.

בבית־הדין הצבאי של מחוז הצפון התוולה דראמה מרגשת, לאחר שהקצין שרגלו נקטעה העיד לטובת הנאשם וביקש את רחמי בית־הדין עליו.

המקרה אירע לפני מספר חודשים. על הסגן הוטל להכין מלכודים סביב מוצב של צר"ל. תפקידו היה להניח את המטענים, ועל הרס"ן היה לחמשם. באיחור היה שרה מוקשים, שאותו הניחו חיילי צר"ל, ועל כן ביקש הסגן, כי סמל הפלוגה שהיה עמו יודיע לכל החיילים שלא לעבור את גדרות המוצב בלי אישורו. הסמל אכן עשה זאת, אך ההודעה לא הגיעה לידיעתו של הרס"ן, ובעת שהרס"ן, קצין חבלה מומחה, הניח את המטען האחרון, הוא עלה על מוקש ורגלו הימנית נקטעה מתחת לברך.

בהכרעת הדין קבעו שלושת שופטי בית־הדין בראשות סא"ל גילי פלד, כי בהתחשב בגילו של הרס"ן ובדרגתו מכיר היה, כי הסגן יטול על עצמו את המלאכה הפיסית הקשה של נשיאת המטענים לאורך הדרך, שחייבה חציית גדרות.

במהלך המשפט התברר היחסים החבריים בין הנאשם לקצין הבכיר ממנו. הרס"ן סיפר לשופטים על קור הרוח של הנאשם ועל מאמציו לחלצו מהשטח על גבו. לדבריו, קשה היה לסחוב אותו, ולכן ביקש מהסגן שיניח אותו בצד ויקרא לחייל אחר בעל כוח, אך הסגן סירב. עוד סיפר, כי לאחר שהגיע למסוק פינוי חזר הסגן לשטח, אסף את הרגל והפגועה והעבירה למסוק, כדי שבבית־החולים יכנו לחברה.

בית־הדין התחשב ביסורים הרבים שעברו על הסגן, שחש רגשי אשמה בשל הפגיעה שנגרמה למפקדו, ולכן נמנע מלשלול את דרגתו. בית־הדין אף שיבח את הנאשם ואמר: „אינו סבורים, כי כשלונו מטיל בו דופי חמור עד כדי פגיעה בדרגתו, שאותה הוכיח הנאשם, כי הוא ראוי לשאת יום יום ושעה שעה".

300 אנשי רוח ואקדמיה בצרפת קוראים לדחות פשרה עם להפן

מאת גרשון קיק,
מופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – 300 אנשי מדע, תרבות ואקדמיה צרפתים ובראשם ארבעה חתני פרס נובל פרסמו גילוי דעת נגד „כל פשרה עם הזהות הלאומית של דאון מרי לה פן ובזכות דחייה ברורה וללא דמאגוגיה של הגזענות ושנאת הזרים".

חתני פרס נובל לרפואה פרנסואה ז'קוב, אנדרה לבוף וראן דוסה, וחתן פרס נובל לכימיה ז'אן מארי להן ואנשי מדע בולטים מתחומי המתמטיקה, הביולוגיה ועוד אומרים, כי „המדע, הספרות והאמנות מכוונים לקדם את האנושות ומנוגדים לכל אידיאולוגיה של שנאה ואלימות. ה„אם נוכל לשכנע שהגזענות ושנאת הזרים הובילו אומות בעלות מסורת גדולה של מדע ואמנות לקטסטרופה פראנית?". אומרים החותמים וקוראים לצרפתים „לסרב לתת את תמיכתם למי שמנוף אמביציות או חשבונות יסכימו להתפשר או להגביר את השפעתם של אלה הרוצים למשוך אותם בדרך מסוכנת זו".

ז'אן מרי לה פן הציע להיפגש עם חתני פרס נובל, כדי „להוכיח להם שאינו גזען", אך הם הודיעו, שלא ישנשו אותו.

הטענה „הזהות הלאומית" שלשום בפאריס ממשיכה לעודד הדים. בהפגנה השתתפו גם משלחות של המפלגות הפאשיסטיות האיטלקית והספרדית ושל „הפלגנות הנוצרית" בלבנון, ובמהלך המיסה לכבוד דאון דאוק ומצעד המשלחות, שנסקר על־ידי להפן, הושמע המנון שמלותיו: „ראי ז'אן את צרפת המרדדת – צבעונית, מסוממת, מוכת איידס". הנשיא פרנסואה מיטראן הצהיר בראיון עתונאי: „סמכו עלי – בצרפת לא תינתן לחיה הזכות לשכון. „המשבר, האבטלה והדמוגרפיה הן עובדות, אך מעל לדברים שניתן להסביר שוכן בכל אחד מאתנו האדם הקדמון השנסי, ומשום שבכל רגע עלול אדם מפלצתי זה להתעורר, עלינו להילחם בגזענות ולהכיריה".

„הזהות הלאומית" המשיכה אתמול לדחות בבזז את חיזורי הגוליסטים של ז'אק שיראק, ואילו שיראק ממשיך לדכוז את התקפותיו נגד מיטראן ולמשוך את לב מחדי הזהות הלאומית, אך לאחור הצהרותיו של להפן, שלא קרא לאנשיו להצביע עבורו ואף הטיח בו עלבונות, ההערכה בפאריס היא, שבאחוזו של מיטראן ביום א' נראה מובטח.

נשיא צרפת זכה גם בתמיכה בלתי צפויה מצד פייר פוראו, המנהיג ההיסטורי של תנועת הסוחרים הימנית־קיצונית, שוכתה להצלחה גדולה בשנות ה־50 עם מצע של ביטול המסים ושלה פן היה אחד מצייריה.

הלאה הזרים!

המנהיג הצרפתי הימני ז'אן מארי לה פן קופץ את אגרופיו כשהוא פונה להמונים שהתקבצו כדי לשמוע אותו בגני טיולרי בפאריס ביום ראשון. לה פן ביקש משומעיו לא להעניק לנשיא צרפת פרנסואה מיטראן אפילו קול אחד בבחירות למשיטות שיעורכו ב־9 במאי ובתן יתמודד מיטראן עם ז'אק שיראק. (צילום: א.פ.)

שר החוץ שמעון פרס בפתיחת מושב הקיץ של הכנסת

הקיפאון גרר הקשחה ברטוריקה הערבית – ולא נסיגה מהסכמים

מאת מוטה ציטרון,
מופר „דבר" בכנסת

ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס חזהיר אתמול ממני מכנת הייאורש מהשלום. „אם ישראל תתייאש משלום ואזי הייאורש למוביל מריני לכיוון הפרץ, אמר.

פרס דיבר אתמול בפתיחת מושב הקיץ של הכנסת וסקר את פעולות משרד החוץ. חילוקי הדעות בדיון המדיני, כפי שהתגלו אתמול, מרומזים את שיחזה בכנסת במושב הקיץ ואת חידוד החילוקי הדעות הפנימיים. סערת רוחות פרצה בעת נאומו, כאשר ח"כ יגאל כהן מהליכוד התפרץ לעברו וקרא „תפסיק להוליך את העם הזה שולל". תגובותיו הבלתי־נלאות של כהן גרמו לירוד הכנסת שלמה הלל להזיאו מן האולם.

פרס התפלמס בדברי תשובתו עם המתריינים שהגיבו לנאומו והיה בטיטנה. הוא חזר על עמדות מפלגת העבודה, המצדדת בוועידה בין־לאומית כאמצעי להשגת השלום. הוא ביקר את השינוי שחל בשאיפות המפלגות הדתיות ואמר, שהן מעדיפות כיום שרטוריה על פני הדת. „נחלת הישע על פני דת משה", כדבריו. הוא תקף את הליכוד, שהיגה את פניו לבלי הבר ב־1988 לעומת 1987. „הליכוד הפך עדיר", אמר. „יש לו תירוצים. האם יש עוד מישהו שילך היום לאוטובוסים בלתי ממוזגים מה זה, סימפתיה?".

לשאלה של ח"כ עזי לנאו בנושא אבו־ג'האד אמר פרס: „אני מקבל את דברי ראש הממשלה בנושא זה. יש תיאום ביניכם".

פרס אמר, כי הארידעים בשטחים והקיפאון המדיני גרמו להידרדרות מסוימת בצד הפרטי לגבי תהליך השלום. ניכרת הקשחה בעמדת מדינות ערב, אמר, וגם הקשחה ברטוריקה הדדנית. עם זאת אמר, כי „לפי הידוע לו, מצרים ירדן לא נסוגו מהסכמתן לעקרונות „מסמך לונדון". „איני מוצא מכלל אפשרות שתימצא דרך לייצוג פלשתיני שיושתת על קבלת 242 ו־338 ושלילת הטרור", אמר.

בהתייחסו לוועידה הבין־לאומית ציין פרס את חילוקי הדעות בין ארה"ב לברה"מ. עמדותיה של ברה"מ אינן תואמות את „מסמך לונדון", אמר. הוא קרא לברה"מ להתחשב בעמדת ירדן, מצרים וישראל אם אכנס היא רצה לתרום ותרומה של ממש לתהליך השלום. „אך אם ברה"מ תרצה להכתיב לצדדים כיצד לנהל את המו"מ ביניהם, יצטרכו הצדדים לחפש אלטרנטיבה לניהול המו"מ ביניהם ללא הכתבה מבחוץ".

הדיסקוס

בדיון שהתנהל לאחר דברי פרס קרא ח"כ עזי לנאו לשמיד שלא לאשר את נסיעת פרס לארה"ב, אלא אם יתחייב שלא לקדם את רעיון הוועידה הבין־לאומית. לדבריו, יוזמת הוועידה מרדנית את גל המהומות בשטחים.

ח"כ יוסי שריד מ„רצ" אמר, כי תעודת הנטר של ממשלת הליכוד הלאומית היא תעודת עניות, בושה ואישום. היא תיזכר ככשלון, אמר, ואם תפרוץ בגללה מלחמה, היא תיזכר גם לשכל. „זאת התעודה", אמר שריד. „יצאנו מלבנון ונכנסו ללבנוניזציה. הדדיקים עם ערביי ישראל בסכנה. האופציה הירדנית מתה. אש"ף נכנס לאיזור השפעה סדיר. חזית הסירוב מתאוששת. החזית המזרחית משתקמת. מצרים מרופדת קשריה האחרונים. מידת התיאום ההבנה עם ארה"ב בשפל המדרגה. מעמדה הבין־לאומי נמוך מעשב, ושמעון פרס עכשיו הוא כמו פרומתיאוס הכבול, מרותק אל הממשלה, ועודני הליכוד מנקרים את כבדו".

ח"כ גרנות ממפ"ם פנה לשר החוץ ואמר „קולך שמעתי וכמעט נתמלאתי שמחה גדולה, אך לצערי הקול קול שמעון והידיים ידי יצחק. האחת יצחק שמיר והשניה יצחק רבין, ואילו הדגלים אסחדות שתוקן בכבליו של שלמה הלל".

ח"כ מיכה חריש מהמערך אמר, כי הבעיה הבסיסית של ישראל היא שבתקופה כה קשה ומכרעת עומד בראשה יצחק שמיר. לדבריו, יצחק שמיר מסתיר מהציבור את העובדה שהסכים למעורבות סוביטית במשא ומתן הישראלי־ירדני־פלשתיני, כאשר נתן אור ירוק לפתיחת המשא ומתן בוועידת פסגה סובייטית־אמריקאית.

ח"כ רחד ליבאי מהמערך אמר, כי הליכוד מרמה את העם, כאשר שמיר מצהיר, כי הוא נגד נסיגה ועם זאת הוא בעד הסכמי קמפ־דיוויד ומעלים מהבוחרים, שבהסכמים אלו ישנה התחייבות מפורשת לסגת מרשטחים, שעליה חתם מנחם בגין. ליבאי הנשים את הליכוד בכך שהוא מסכן את במחון המדינה, משום שבלי נסיגה תהיה לנו מדינה דו־לאומית, שבה קרוב למחצית האוכלוסיה נעדרת זכויות יסוד.

בג"ץ דחה עתירת הסודאני ושני אזרחי סומאלי – שביקשו מקלט

(ע). –שלושה אזרחי סומאלי ומסודאן, שהסתננו לישראל באופן בלתי חוקי ונמצאו עד סוף החודש ללבנון, לאחר ששלושת שפטי בג"ץ דחו אתמול את עתירתם.

השלושה, מאחר ג'הלי מסודאן, עברי מוחמד ועמר אידנה מסומאלי הסתננו לישראל בשנתיים וחצי האחרונות דרך גבול מצרים ונעצרו מיד ונרחנו לשישה חודשי מאסר כל אחד. בהיותם בכלא הוחאו נגדם צווי גירוש, והם נעצרו עד לביצוע הגירוש לצורות שסיימו לרצות את עונשם.

צווי הגירוש עמדו להתבצע בחודש שעבר, אך השלושה עתרו לבג"ץ וביקשו מהשופטים להחליט, כי יוחד שיש לגרשם למדינה מערבית כקבוצה, נרחוגית, הלגר או אוסטראליה.

בהופיעו בפני שלושת השופטים אחרון ברק, אליעזר גולדברג ושושנה נתניהו אמר אידנה: „אין לי אפשרות לחזור למדינתי, שם יהרגו אותי. מבחינה פוליטית. אני מבקש את עזרתו של בית־המשפט בחיפוש מקלט אחר. נמאס לי להיות בבלאי".

נציג הפרקליטות עו"ד מלכיאל בלאס הודיע לשופטים, כי ג'הליל מוכן להיות מגורש ללבנון, אך אידנה סידב להיות מגורש ללבנון, משום שהוא חושש שמשם יגמר לסומאלי. השופטים המליצו, כי שלושת העתירים יפנו במכתבים לקונסוליות של המדינות שבהן הם רוצים להיקלט ויבקשו מקלט מדיני.

איש העסקים מישראל צבי גפני מכחיש חשדות נגדו בהונג־קונג

ורנר קנב (רויטר). – צבי גפני, בן 37, איש עסקים [illegible] בהונג־קונג, הכחיש אתמול חשדות [illegible] כי [illegible] למשטרת הונג־קונג ולגדוד המתנדבים המלכותי במקום. בהודעתו סיפר גם גפני כי מרצ־גפני ראש היחידה לתפקידים מיוחדים, הוא ביקש ממנו לארגן נשק ולאחר מכן המציץ ציוד.

מאמש יחידת הבילוש במשטרת הונג קונג, שעצר את גפני, מסר לבית המשפט כי בביתו נתגלו מסמכים רגישים מבחינה פוליטית ומסר לבית המשפט כי גפני עבר בארה"ב ובפיליפינים לפני שבא להונג קונג בחלי 1985. עם בואו הקים בהונג־קונג חברה הרשומה כעסק יצוא של כלי־רכב.

בית־המשפט לעניני משפחה

מאת נתן רדוני, מופר „דבר" לענייני משפחה

מבקר משרד המשטרה אלוף (מיל.) אברהם אדן מגלה בדו"ח ביקורת חדש שנשא אתמול „דו"ח ליווי עצירים ואסירים", כי שירות בתי־הסוהר ומשטרת ישראל מבזבזים מאות אלפי שקלים בגלל כפל טיפול בליווי עצירים ואסירים.

על־פי הביקורת של המבקר, שעסק במשך כשנה אחרי עבודת יחידות ליווי העצירים במשטרת ישראל ויחידת ליווי האסירים בשירות בתי־הסוהר, עציר עשוי לבלות בכל ליווי חמישה ימים בדרכי הארץ. במעבר מיחידת הליווי של שירות בתי־הסוהר למשטרת ישראל או להיפך. שתי יחידות הליווי מבצעות כ־12,000 ליווים מדי חודש בחודשו.

דו"ח זה הוא אחד מפרי־רות היחידים של ארץ, שאת המלצותיו קיבל שר המשטרה מ־לב. מבקר משרד המשטרה המליץ, כי יחידת הליווי של שירות בתי־הסוהר (אב"ם) תהיה היחידה שתבצע את ליווי האסירים והעצירים גם יחד, כדי לחסוך כפילות בעבודת הליווי. לסרות שהשר קיבל המלצות המבקר, הוא המליץ, כי משטרת ישראל תבצע את הליווי.

מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס וצמרת המיקור הבכיר של משטרת ישראל ניסו לדחות את ממצאי דו"ח ולומר כי „הנתונים שמצא המבקר מוגזמים ומעוצבים". כעת אמור להסתיים דיון בלשכת מנכ"ל המשרד בדו"ח זה ויתחיל הדיון ביישום מסקנות המבקר.

המשטרה הודיעה כי היא מתנגדת להמלצות מבקר המשרד. דובר משרד המשטרה אמר אתמול, כי לא הוקים כל דיון על דו"ח. לדבריו, הוקים רק דיון הבדות על הנתונים שעליהם הוא מבוסס. הוא ציין, כי דיון בדו"ח עצמו יקיים בקרוב אצל מנכ"ל משרד המשטרה גד אביגר, מכיוון שהוא מחייבם לליווי אסירים ועצירים בשתי הודעות – שירות בתי־הסוהר ומשטרת ישראל – והואיל המשרד מעורב בהיאום מרגלי בין השתיים.

מאות־אלפי שקלים בשנה מתבזבזים בליווי עצירים

עציר עשוי לבלות חמישה ימים בדרכים במעבר בין יחידות הליווי של המשטרה

יירידה גדולה בתיירות נרשמה בחודש הקודם

מאת אמנון אמיר, מופרי הבלמלי של „דבר" בירושלים

ירידה גדולה של 19 אחוז בלינות תיירים בבתי מלון בישראל נרשמה בחודש מארס, בהשוואה לרמה הממוצעת בארבעת החודשים הקודמים.

בכלל הרבע הראשון של השנה, היתה ירידה של 4 אחוזים בלינות תיירים בהשוואה לרבע הראשון של השנה שעברה.

מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה שפורסמו אתמול מתברר עם זאת, כי בהשוואה לשנה שעברה נראית התמונה פחות קודרת.

ברבע הראשון של השנה, בהשוואה לתקופה המקבילה בשנה שעברה, נרשמה עליה של 12 אחוז בלינות בירושלים ועליה של 9 אחוזים באילת. במלונות ים המלח לא חל שינוי ואילו בתל־אביב נרשמה ירידה של 5 אחוזים.

הרוגים ופצועים בקרב פלגי „פתח" בביירות

(ע"ר ועי"צ). – שבעה אנשים נהרגו ו־50 נפצעו אתמול בקרבות בין מתבלי ה„פתח" הנאמנים ליאסר ערפאת לבין אנשי הפלג הפורש מן ה„פתח" בהנהגת אבו מוסא במחנה הפליטים שאתילה ליד ביירות – מסרו מקורות במחנה.

עדי ראייה דיווחו כי אנשים רבים נמלטו מן המחנה בו מתגוררים 3,500 פליטים בעוד שני ארגוני המתבלים הידידים יורים אלה על אלה במקלעים כבדים, מרגמות, משגרי טילים וכלי נשק אחרים.

מקורות המתבלים מסרו כי הקרבות שפרצו לראשונה בשבת הם על רקע ידידות אישית בין ראשי שני פלגי ה„פתח". עם זאת, אמרו מקורות מהימנים כי אחת הסיבות היא רוגזו של אבו מוסא על הפיוס בין עדיאת לבין נשיא סוריה חאפז אסד.

מקורות בסחוריים מסרו כי עד כה נפצעו 38 בני אדם בקרבות הנמשכים זה שלושה ימים. ודיון ביירות דיווח, כי מספר ההרוגים הגיע לעשרה ומספר הפצועים ל־50.

מטוס 'אל־על' התעכב בגלל נוסעת שחלתה

(ע). – מטוס אל־על ללונדון, שיצא אתמול אחרי הצהריים לדרכו, נאלץ לנחות בפראנקפורט כדי להציל את חייה של חולה שחשה ברע בעת הטיסה.

המטוס, מדגם בואינג 757' קיבל רשות מיוחדת לנחות בגרמניה, בעקבות התעלפותה של הנוסעת, ובהעדר רופא בין הנוסעים.

המטוס נחת בפראנקפורט סמוך לשעה 17.00 אחר הצהריים לפי שעון ישראל, ועקב כך יגיע ליעדו באיחור של כשעה וחצי. טרם ידוע מה שמה של האישה וגם היא ישראלית. היא כבת 60, וסובלת ככל הנראה ממחלת הסכרת.

פועלי הפלדה בפולין מבקשים מו"מ עם שר

ורשה (רויטר). – פועלי תעשיית הפלדה שהכריזו על שביתה בראשות פעילי „סולידאריות" במפעל התעשייתי הגדול ביותר של פולין, פנו באיגרת לסגן ראש הממשלה מרובסקי וביקשו לנהל עמו מו"מ.

באיגרת של השובתים במפעל על שם „לנין" נאמר, כי ההנהלה אינה מסוגלת לפתור את בעיותיהם. בינתיים פנה מנהיג „סולידאריות" לך ואלנסה לציבור העובדים בפולין וביקש להביע סולידאריות עם פועלי הפלדה השובתים. בעקבות קריאתו פתחו אתמול קרוב לאלף עובדים בשביתת שבת במספנת לנין בגדאנסק שעל חוף הים הבלטי בפולין. שביתה נוספת נפתחה בבית חרושת לאלקטרוניקה בעיר וחצלב בדרום מערב פולין.

עוזרי שמיר למאבק נגד הקריקטוריסט האמריקאי קונראד

מאת יוסי פלמן, מופרי המדיני של „דבר"

לשכת ראש הממשלה מתכוונת להפעיל ארגונים יהודיים ובבירים בקהילות היהודיות בארה"ב נגד הקריקטוריסט האמריקאי קונראד, שציוריו האחרונים עוררו עליו זעם רב בישראל.

פקידים ישראלים אף הגדירו קריקטורה שלו, שהתפרסמה ב„לוס־אנג'לס טיימס" כ„אנטישמית".

יזעץ התקשורת של ראש הממשלה, אבי פזנר מתכוון לנהל בימים הקרובים מאבק ציבורי נגד הקריקטוריסט קונראד, תוך הסתייעות באירגוני שרולה יהודיים שיביעו מחאתם.

המומחים: להציע למכירה 25 מהחברות הממשלתיות

ביניהן – תע"א, חשמל, בזק, אל־על וכימיקלים

מאת אמנון אמיר, מופרי הבלמלי של „דבר" בירושלים

בציתו בגלל המשקעות האמריקאי „מרשם בוסטון" הביעו אתמול לשר האוצר משה נסים דרישה שהכיבו בנוגע למכירת חברות ממשלתיות. בהבנת הדרישה שסקו מומחי הבנק שישה חודשים, ועלותר לקראת המרינה מרשרת בבחרבי מילון דולאר.

המומחים האמריקאים ממליצים לנסים למכור ולהפיק מניות של 25 חברות מבין כ־200 החברות הממשלתיות. בין היתר מוצע להפיק בבורסות תל־אביב וניו־יורק מניות של התעשייה האוירית, חברת החשמל, חברת „בזק", „אל־על" ו„כימיקלים לישראל".

ההצעה למכור חברות ממשלתיות באה בשעה שעסקת מכירת חברת „פז" עדיין תקועה על שרטון. גם ועדת הכספים בדרשה אתמול לעניין החליטה לזמן את מנהל רשות החברות הממשלתיות זאב רפאלי, כדי סיסביר את העיכוב במכירת החברה.

את הדיון יום ח"כ יצחק ארבל מתנועת המרכז, הטוען, כי בעסקת „פז" שילם שר האוצר מס שפתיים בלבד בעניין מכירת החברות הממשלתיות.

ראשי ישובי העימות קובלים:

חוקים ישנים גורמים איבוד פיצוי כוננות לגבול הצפון

מאת שמעון ריק,
מופר „דבר" בצפון

ראשי הרשויות לאורך קו העימות בצפון מתבוננים לפתוח בפעולה ציבורי בכפרה לשנות את החוק, הקובע, כי מפעלים וישובים בגבול הצפון יזכו לפיצוי כספי על נזקים עקיפים או ישירים לפעילותם רק אם היו בכוננות יותר מ־24 שעות.

במסיבת עתונאים שכינסו אתמול בפטולה בתום ישיבת חירום שקיימו אמרו ראשי הרשויות, כי לא יתכן שבגלל בהלים וחוקים ישנים יפסידו ישובים, תושבים ומפעלים הכנסה ופרנסה המגיעה להם בכבוד. לדברי ראש המועצה המקומית מטולה יוסי גולדברג, המכהן גם כיו"ר פורום ראשי הרשויות בצפון, נגרמו למפעלי תעשיה בקרית־שמונה, בקיבוצים ובמושבים לאורך גבול הצפון ובעיקר בגליל המזרחי נזקים כספיים גדולים בשל הכוננויות הבטחוניות של התקופה האחרונה. בעיקר פגעה בהם היעדרותם של פועלים והשבתת מכונות.

ראש עיריית קרית־שמונה פרוספר אזרן גילה, כי כבר בעבר הוגשו תביעות לפיצוי כספי אלא שהן נדחו. יצוין, כי גם בקיבוצי הגליל העליון נשקלת האפשרות לתבוע פיצוי כספי על הנזקים הכלכליים שנגרמו כשבועיים האחרונים בישובי האיזור בעקבות האירועים הבטחוניים.

הנשיא גרר הקשחה ברטוריקה הערבית – ולא נסיגה מהסכמים

מאת מוטה ציטרון,
מופר „דבר" בכנסת

ראשי הרשויות לאורך קו העימות בצפון מתבוננים לפתוח בפעולה ציבורי בכפרה לשנות את החוק, הקובע, כי מפעלים וישובים בגבול הצפון יזכו לפיצוי כספי על נזקים עקיפים או ישירים לפעילותם רק אם היו בכוננות יותר מ־24 שעות.

במסיבת עתונאים שכינסו אתמול בפטולה בתום ישיבת חירום שקיימו אמרו ראשי הרשויות, כי לא יתכן שבגלל בהלים וחוקים ישנים יפסידו ישובים, תושבים ומפעלים הכנסה ופרנסה המגיעה להם בכבוד. לדברי ראש המועצה המקומית מטולה יוסי גולדברג, המכהן גם כיו"ר פורום ראשי הרשויות בצפון, נגרמו למפעלי תעשיה בקרית־שמונה, בקיבוצים ובמושבים לאורך גבול הצפון ובעיקר בגליל המזרחי נזקים כספיים גדולים בשל הכוננויות הבטחוניות של התקופה האחרונה. בעיקר פגעה בהם היעדרותם של פועלים והשבתת מכונות.

ראש עיריית קרית־שמונה פרוספר אזרן גילה, כי כבר בעבר הוגשו תביעות לפיצוי כספי אלא שהן נדחו. יצוין, כי גם בקיבוצי הגליל העליון נשקלת האפשרות לתבוע פיצוי כספי על הנזקים הכלכליים שנגרמו כשבועיים האחרונים בישובי האיזור בעקבות האירועים הבטחוניים.

שירותי הסעות לתגיגת ל"ג בעומר במירון

באישור המפקחים על התעבורה.

שירותי הסעות מיוחדים לתגיגת ל"ג בעומר במירון יתקיימו ביום רביעי י"ז באייר תשמ"ח 4.5.88 וביום חמישי י"ח באייר תשמ"ח 5.5.88

ערב ל"ג בעומר יום רביעי 4.5.88

לכניסה:		מכניסה:	
מתל־אביב*	משעה 06.30 ועד 18.45	לתל־אביב	משעה 13.00 ועד 02.00 אחרי חצות
מחיפה	משעה 06.00 ועד 24.30	לחיפה	משעה 13.00 ועד 03.00 אחרי חצות
מטבריה	משעה 09.00 ועד 23.00	לטבריה	משעה 14.00 ועד 02.00 אחרי חצות
מק. שמונה	משעה 12.00 ועד 23.00	לק. שמונה	משעה 17.00 ועד 02.00 אחרי חצות
מצפת	משעה 12.00 ועד 24.00	לצפת	משעה 17.00 ועד 03.00 אחרי חצות
מחניון כפר שמאי	משעה 12.00 ועד 24.00	לחניון כפר שמאי	משעה 15.00 ועד 02.00 אחרי חצות
מחניון עין זיתים	משעה 13.00 ועד 01.30	לחניון עין זיתים	משעה 15.00 ועד 03.00 אחרי חצות
מחניון ספסופה	משעה 13.00 ועד 23.00	לחניון ספסופה	משעה 15.00 ועד 02.00 אחרי חצות

ל"ג בעומר יום חמישי 5.5.88

לכניסה:		מכניסה:	
מתל אביב*	משעה 06.30 ועד 11.00	לתל־אביב	משעה 05.30 ועד 22.00
מחיפה	משעה 06.30 ועד 15.30	לחיפה	משעה 05.00 ועד 23.00
מטבריה	משעה 07.00 ועד 15.00	לטבריה	משעה 05.30 ועד 22.00
מק. שמונה	משעה 07.00 ועד 15.00	לק. שמונה	משעה 06.00 ועד 22.00
מצפת	משעה 06.30 ועד 20.00	לצפת	משעה 05.30 ועד 23.00
מחניון כפר שמאי	משעה 06.00 ועד 21.00	לחניון כפר שמאי	משעה 05.30 ועד 23.00
מחניון עין זיתים	משעה 06.00 ועד 21.00	לחניון עין זיתים	משעה 05.30 ועד 23.00
מחניון ספסופה	משעה 06.00 ועד 20.00	לחניון ספסופה	משעה 05.30 ועד 23.00

* תחנה מרכזית רציף מס' 7

חניונים מסודרים יועמדו לרשות הציבור כדלהלן:
לבאים מדרום — חניון כפר שמאי
לבאים ממערב — חניון ספסופה
לבאים מצפון — חניון עין זיתים.

אגד יקיים שרותי הסעה מהחניונים למירון ובחזרה
פרטים נוספים בלשכות המודיעין בכל תחנות אגד ובמרכזי המידע.
תל־אביב — 03-432777 חיפה — 04-649121 ירושלים — 02-304304

הנהלת „אגד" מאחלת נסיעה נעימה לכל החוגגים

אגד התנועה של המדינה

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ● מאה שערים ●

מהפך במניות – עליות נאות

● לאחר ממחר ימים של שחיקה בשערי המניות נרשמה אתמול תפנית והציעו ביקושים שגרמו לעליות שערים נאות ● גידול קל במחזורי המסחר לעומת נפח המסחר אתמול ● העליות החלו בשלב המרץ. והתחזקו בשלב המשתנים ובמסחר הרב צדדי ● בין הקרנים אתמול – לאומי פיא וכמורות ● שוק המניות ריאי מבני – השוק במגמה חיובית עולה ● מעילות ולילה באפיקים הרוויים ● נמשכים הביקושים לצמודי המדד הקצרים והארוכים ● אתמול התבצעו שתי הנפקות של בנק ישראל

מאת ישראל דרובלי

בשוק המניות חלה אתמול תפנית חיובית ונרשמו ביקושים ועליות שערים נאות. העליות הקיפו את רוב המניות הנסחרות בשוק הן את אלה הנסחרות בשיטה החדשה של המרץ והמשתנים והן את אלה הנסחרות בשיטת המסחר הרב צדדי. גם בנפח מחזורי המסחר היתה עליה קלה. העליות החלו כבר בשעות הבוקר בשלב המרץ שבו נרשמה עליית מדד של 1.56% והתחזקו במהלך המסחר במשתנים ובמסחר הרב צדדי. הקרנים הבולטים אתמול היו קרנות לאומי־פיא וחברת הברוקרים בסוחה כאשר אליהם הצטרפו מנהלי תיקים ויתר מקורבי השוק.

המניות הפעילות אתמול בשלב המשתנים היו כלל תעשיות שעלו 2.75% במחזור 228 אלף ש"ח, אי.די.בי. פיתוח שעלו 4% במחזור של 224 אלף ש"ח והכשרת הישוב ע"ש עליה של 3.5% במחזור 140 אלף ש"ח. המדד הרקיע של המניות הנסחרות בשיטה החדשה נסגר לבסוף בעליית שער של 3.05%. סטטיסטית נרשמו אתמול עליות שער ב־144 ניירות ערך, 67 נ"ע ירדו ו־102 נסחרו ללא שינוי. סך המחזור בשוק המניות היה 5.9 מיליון שקל.

במניות הבנקים בסחר נרשמו בדרך כלל היצעים לא גדולים שנלקחו בדרך כלל ללא שינוי עקב שיעור התשואה הגבוה הגלום בהן. באגרות החוב הנסחרות לסדר הן לוחותים הקצרים הן לוחותים הארוכים נרשמה מגמה חיובית של ביקושים ועליות שערים קלות. באגרות המק"מים נרשמו אתמול היצעים יחסית גדולים שגרמו בדרך כלל לירידה בתשואות. אתמול הנפיק בנק ישראל שתי סדרות של אגרות חוב הנסחרות לפי מדד מאי, האחת שגיא ל־6 שנים והשניה גליל ל־17 שנה. אגרות השגיא נסחרה לפי מחיר של 102% ואילו הגליל נסחר לפי שער 96%.

שינויי שער במניות

במניות הבאות נרשמו אתמול תנודות שערים וריענות: כלל ליסינג 0.1 – 5.8%, מאיר עוזא אופציה – 14.5%, סטנות האספקה 0.5 – 5.2%, יס סף – 5.5%, מלל 5 – 10%, מבני תעשיה אופציה – 6.7%, ליפשיץ אופציה – 5.4%, אדגר אופציה – 8.5%, מסחריות 5 – 7.5%, ליגת – 6.4%, קרמני 5 – 6.7%, מקר פלדה – 7.5%, אלון 0.25 ע"ש – 6.9%, אלקטרה אופ' – 7.3%, ציקלון 1 – קנים בלבר, דיסקונט השקעות אופציה – 5.4%, יעמור 1 – 10%, יעמור 5 – מוכרים בלבר, קדרן אופציה – 5%, גוות – 9.3%, איכות – 8.5%, משוב – מוכרים בלבר, רסקו ממכרות – 10%, אטאם – 10%, גולדפרוסט 1 – 10%, יוניורדס – קנים בלבר, חוגוזן – 7.8%, מלם 5 – 9.9%, אמישר – 5%, מגן 5 – 6%, פראיל – 10%, נפטא – 8.4%.

שוק המניות – ראי מבני

אם נגמה לנתח את הנעשה בשוק המניות מבחינה מבנית נראה כי באמצע חודש פברואר הלה התייצבות בשערי המניות ברמת מדד המניות הכללי ללא בנקים של 70 נקודות. לאחר מכן החלו עליות בשוק המניות הבא נבלם ברמת מדד של 76 נקודות לערך, לקראת סוף חודש מרץ. בתחילת חודש אפריל החל תיקון מבני ותיקון בשערי המניות שהביא את מדד המניות בתחילת השבוע שעבר לרמת מדד של 90. בנקודה זו החל שוב תהליך של מימוש רווחים שהסתיים (ביניתיים) אתמול ושבו המדד לרמת המדד על 84. דבר זה מעיד על כך שמבחינה מבנית נמצא כעת שוק המניות במגמה חיובית עולה כאשר כל התייצבות ברמת המחירים נעשית תוך בדי רמות מחירים גבוהות יותר מאשר בהתייצבות הקודמת. דבר הנעשה בראה כי כך שאת המניות אינו כל כך חלש כפי שחושבים חלק מהמנהלים בדבר.

הדרגות הבורסה

דירקטוריון הבורסה החליט להעביר את המניות הבאות מהרשימה המקבילה לרשימה הראשית: יישום, דלק חיפושי נפט, פז חיפושי נפט, יואל, מגן ומסמא.

הדירקטוריון הזליט כי השיקול היחיד לרישום ברשימה המקבילה והא השיקול הכמותי מבחינת הון עצמי של החברה. שיקולי סיכון לא יהוו סיבה לרישום החברה ברשימה המקבילה. כמו כן החליט דירקטוריון הבורסה את ההוללות הבאות:

1) להמשיך את הפסקת המסחר במדדל בשן השקעות ממרוץ פתיחת רשימה החתימות בהנפקת א.פ. ועד למרוץ סיום הצעת הזלפין.

2) להמשיך את הפסקת המסחר באג"ח אלבים מ"ש.

3) להמשיך את הפסקת המסחר במניות אליאנס עד שתוסר אי הבהירות בנוגע להמשך פעילותה של החברה.

הפסקת מסחר

תעשיות לבישה: החברה הפסידה בשנת 1987 302 אלף שקל לעומת הפסד של 287 אלף שקל בתשעה חודשים אשתקד.

לודזיה רושקה: שנת 1987 היתה חיובית ביותר מבחינת החברה. הרווח לפני מס הגיע ל־4.9 מיליון שקל והרווח לאחר מס הגיע ל־2.6 מיליון שקל. הון העצמי המתואם הסתכם ב־13 מיליון שקל והתשואה על הון הגיעה ל־13%. מכירות החברה הסתכמו באותה שנה ב־55 מיליון שקל ויצוא החברה גדל מ־3.9 מיליון דולר ל־7 מיליון דולר.

נגב קרמיקה: החברה הרוויחה בשנת 1987 1.5 מיליון שקל לעומת 2.7 מיליון שקל בשנת 1986. מחזור המכירות נותר ללא שינוי אך הגידול ביבוא והתאמת לפיתוח השוק, שגרלו בעיקר בסעיף קידום המכירות והפרסום, גרמו לירידה ברווח הנקי.

דור דנקנר: החברה הפסידה בשנת 1987 מיליון שקל לעומת 0.7 מיליון שקל בשנת 1986.

יזרוידס: החברה הרוויחה בשנת 1987 0.38 מיליון שקל האת לעומת רווח של 0.28 מיליון שקל בשנת 1986. מחזור המכירות של החברה גדל מ־4.4 מיליון שקל ל־7.14 מיליון שקל. במחצית השנה השניה של 1987 גדל מחזור המכירות לעומת מחצית השנה הראשונה. ב־1988 גייסה החברה הון מהציבור והיא צופה גידול בפעילותה בשנה זו.

מקי פלדה: הרווח הנקי המתואם בשנת 1987 הסתכם ב־2.66 מיליון שקל לעומת רווח של 5.46 מיליון שקל בשנת 1986. מחזור המכירות בשאר 1987 מיליון שקל. בשנה זו ביצעה החברה השקעות בהיקף של 7 מיליון שקל. היקף המלאי של החברה הסתכם ב־59.77 מיליון שקל. הון העצמי המתואם הגיע לסך של 18.8 מיליון שקל והתחייבויות השוטפות ל־35.8 מיליון שקל. הרכוש השוטף הגיע ל־33.34 מיליון שקל.

בתן פיתוח: חברת בתן פיתוח הרוויחה בשנת 1987 28 אלף שקל לעומת רווח מתואם של 120 אלף שקל בשנת 1986. עיקר הכנסות החברה הן משכר דירה והכל השטחים המושכרים בשכירות ומדשית חושיות. חלק מהם מחוזקים ע"י מפרקים של דירים שנקלעו לקשיים בגזות הרחוקים הרגיש. מאזן החברה הסתכם ב־14 מיליון שקל. הון העצמי המתואם הסתכם ב־11.9 מיליון שקל. הרכוש הקבוע ב־13.77 מיליון שקל.

חמה: החברה הרוויחה 642.9 אלף שקל בשנת 1987 לעומת 516 אלף שקל ב־9 חודשים אחרונים של 1986. מחזור המכירות המתואם הגיע לסך 7.9 מיליון שקל לעומת 5.25 מיליון שקל בתקופה המקבילה. במסגרת פעילותה רכשה חברת בת ב־12.3% מהבעלות והשליטה מחברת אטאם. כמו כן התחילה חברת הבת לרכוש מבעל עניין ראשון במהלך 1988 מניות שיקנו לה כ־15.2% נוספים מהבעלות והשליטה המהוות 365 אלף דולר. הון העצמי המתואם הסתכם ב־4.16 מיליון שקל.

אלבוס: [illegible] בשנת 1987 נשאר כבר 1986 0.06 מיליון ש"ח. מרבית הרווח התפצלי שלום כמו. במהלך השנה גויים סך 1.9 מיליון שקל, בביטוח חיים נרשמה עליה באלמנטרי יחידה. הון העצמי המתואם הסתכם ב־6.9 מיליון שקל.

* המתאם חיבו יהוון השקעות

שערי מניות

בנקים מסחריים

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בקודות	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
שאינם בהסדר ההצמדה						
אגרה ש	19600		+170	+9	+50.0	
סמנה 1		---	הפסקת מסחר ---			
סמנה 5		---	הפסקת מסחר ---			
כללי לא בהסדר 1	14200	45.0	+249	+1.8	+45.0	
בהסדר הצמדה ל־88						
אי.די.בי פ"ח ל־88	106510	349		+107		
אי.די.בי ב' ל־88	106400	25.0	-800	-7	-13.0	
אי.די.בי בא 887	642400					
איסר 1 ל־88		---	הפסקת מסחר ---			
דיסקונט ב' ל־88	136391	15.0	-6999	-6.2	-37.0	
דיסקונט א' ל־88	136025	60.0	-630	-5	-104	
דיסקונט שה ב'88	15885	25.0	-20	-1	-25.0	
מזרחי ש' ל־88	43945	254	+120	+5	+846	
מזרחי מ' ל־88	43825	80.0			+171	
המצרים מבט 887	95110					
המצרים ש' ל־88	72358	706			-948	
המצרים ב' ל־88	72360	832	-480	-7	-842	
כללי א' ל־88	184300	16.0	-700	-4	-14.0	
כללי שה 2.7־88	8851		+61	+7	+170	
כללי מיוחס ל־88	43980	1062			-1205	
כלל 711־88	17270	79.0			-102	
סמן ומחד 1 887	60950	1.0	-100	-2	-1.0	
סמן ומחד 5 887	30950					
בהסדר הצמדה ל־89						
אי.די.בי פ"ח ל־89	132070	79.0	+600	+5	+194	
אי.די.בי ל־89	---	לא נסחר ---				
אי.די.בי בא 887	---	לא נסחר ---				
איתור 1 ל־89	---	הפסקת מסחר ---				
דיסקונט ב' ל־89	---	לא נסחר ---				
מזרחי ש' ל־89						
מזרחי מ' ל־89	178510	1.0	+5000	+1.8	+167	
המצרים ש' ל־89	89500	195	+308	+6	+283	
המצרים ב' ל־89	89700	3.0	+500	+6	+90.0	
כללי א' ל־89	228400	8.0	+1400	+6	+73.0	
כללי משקיע ל־89	56950	263	+50	+1	+209	

בנקים למשכנתאות

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בקודות	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
ארגים 0.1	22100		+100	+5	+5.0	
לאומי משכנתא ש 8118		252			-72.0	
לאומי משכנתא ב 8780 *		14.0	+170	+2.0	+7.0	
* ביצוע חלקי 85.10%						
מרמל ש 6280 *		223	+300	+5.0	+1033	
* ביצוע חלקי 99.00%						
פיתוח ומשק 1	2300	500			+8.0	
משכן ב ש	8754	483	+74	+2.0	+1267	
מזרחי 0.1	17125					
ביראלאומי לשקיע 1	6970	22.0	-70	-1.0	-82.0	
משכון מבט ש	24440	76.0	+940	+4.0	+119	
משכון רג ש	24331	145	+1000	+4.3	+656	

מוסדות מימון

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בקודות	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
התלקאות מבט א	---	לא נסחר ---				
התלקאות מבט ב	---	לא נסחר ---				
לאומי תעשיה א ש	12950	154	+500	+4.0	+199	
מרמה תעשיה מבט	---	לא נסחר ---				
מת תעש בב ג	---	לא נסחר ---				
פת תעש בב גג	---	לא נסחר ---				
מת תעש בב ד	---	לא נסחר ---				
פת תעש בב ר	---	לא נסחר ---				
מת תעש בב דר	---	לא נסחר ---				
מרמן קבלנים 5.0	3105	6582	-30	-1.0	+1922	
תירות בב	---	לא נסחר ---				
בנק לישראל 0.1א	20000	12.0	+1100	+5.8	+75.0	
כלל לישראל בב	17791	17.0	-370	-2.0	-21.0	

ביטוח

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
אילון בטח 1	114.0				-2000
איתן ביטוח 1	105.0	3231	-1.0	-1.0	-3231
מרדכי 0.1	1366		+27	+2.0	+140
אורדט א 0.5	1075		+1	+.1	+225
בטחה משכנה 1	376		+300	+3	+299
בטחה משכנה 5	187.0		2080	+1.1	+4080
בטחה משכנה אופ 2	234		1000		-81.0
בטחה מיש שה־אפ	109.0			+1.4	+20000
הדר 1	149.5				-11744
הדר 5	116.0				-3982
הדר אופ 2	117.0				+16500
הפניקס 1	503				-1388
הפניקס 5	420				+2796
המשמר־ראל 1	5000				+152
המשמר־ראל 5	4300				-234
כלל בטחון 1	318				-5070
כלל בטחון אופ	67.0				-11292

בנקים

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
כלל בטחון אב"חז	98.0				+28365
מגורה 1.0	1420	100	+50	+3.6	+120
מגורה 5.0	1050	30.0			-30.0
סחר בטחון 1	146.5	6500	+3.0	+2.1	+3500

מסחר ושרותים

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
מסחר					
איגוד־אמא 1	780	812			+253
איגוד־אמא 5	630	3155	+1	+.2	+2845
מאיר עוזא 1	526	1287			+1426
מעיר עוזא אופ 2	142.0	1798	-24.0	-14.5	-918
כלל סחר אופ ר	380	9057	+3	+1.0	+3225
כלל סחר אופ 2	141.0	1819			-424
קי־סטל 1.0	---	הפסקת מסחר ---			
רשק 1	12270				
רשק 5	15600				-7.0
שופרסל א 0.02מ	1062	596	+12	+1.1	+1152
שופר־סל אופ ה	4200	411	+190	+4.7	+1660
שופר־סל אופ ו	109.5	3275	+.5	+.5	+8425
שרותים					
אמונה 0.01	321	3054			-5054
מסגרת האספקה 1	423	5963	-3	-.7	-4017
מסגרת האספקה 5 *	192.5	1182	+9.5	+5.2	+15927
* ביצוע חלקי 81.70%					
מסגרת האספקה אופ	169.0	14533			-16137
מסגרת האספקה אופ	94.5	42200	+3.3	+3.0	+61950
עיתון והפקה 1 *	519	926	+20	+4.0	+3482
* ביצוע חלקי 94.80%					
עיתון והפקה 10	192.5	13236	+4.0	+2.1	+12766
מחסני עיתונים 1	1037	170	+27	+2.7	+320
מחסני עיתונים 5	775		+10	+1.3	+1850
מלונות ושרותי תיירות					
גלי חוף 1.0	---	הפסקת מסחר ---			
גלי חוף 5.0	---	הפסקת מסחר ---			
מלונות הרן 1	1351	200			-274
מלונות הרן 5	910	200			-200
חיי המלונות 0.1	7502	86.0	+220	+3.0	+311
מלונות ירדן 1.0	1970	125			-125
יס סף 1	212	10750	+11	+5.5	+41500
יס־סף אופ 1	132.0	8500			+2633
מחשבים ושרותי מחשב					
ת.ג.ל. 1	146.0	6370			-2030
ת.ג.ל. אופ ב	39.6	19002	-2.0	-4.8	-23522
ת.ג.ל. אופ א	102.5	5350	+.5	+.5	+4658
יקיר 1	4500	1	-95.0	-2.3	-69.0
מלרם 1	5400	8.0	-100	-1.8	-58.0
מלרם 5	1401	180	+127	+10.0	+370
נישב 1	680				+300
נישב 5	251	2190	+10	+4.1	+2500
נישב אופ 2	410	956	+4	+1.0	+44.0
הים מחשבים 1	615				

מקרקעין ופיתוח

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
נדלן ביני ופיתוח					
אמדים אופ 1	516 תב	4735	+26	+5.3	+21768
אמדים אופ 3	137.5	1500	+5	+4	+3500
איילון מלקנ 1	89.5	20440	+2.0	+2.3	+15060
איילון מלקנ אופ	35.0	8916			-3000
אי־רהב 1.0	352	3500	-1	-.3	-1844
אפריאל 0.1	36600	41.0			-23.0
אפריאל אופ 5	16950	43.0			-30.0
אדים 1	530	8815			-8795
אדגר 1	2589	181	+90	+3.6	+259
אילון 1	2190	100	+140	+6.8	+185
ביטוניין 1	2900	117	-20	-7	-167
ביטוניין 5	2510	70.0	-50	-1.2	-150
חד וגבעי 1	5320	168	-20	-.4	-900
דרור 1	187.5	2828	-.5	-.3	-1385
דרור 5	140.0	51.0			-51.0
מי־לן 1	1585	526			-177
המסקול 1.0	---	לא נסחר ---			
המסקול 5.0	---	לא נסחר ---			
ת.ג.ב. 0.1	---	הפסקת מסחר ---			
ת.ג.ב. 0.5	---	הפסקת מסחר ---			
כלכלית ים אופ 1	83.0	2773	+1.0	+1.2	+2227
גב־ים 1	3750	644	+70	+1.9	+538
גב־ים 5	3170	558			+2.0
מבני תעשיה 1	75.0	148617	+2.0	+2.7	+132637
מבני תעשיה אופ	27.0	290425	+1.7	+6.7	+867574
מבני תעשה לחם	99.5	28210			-19735
ישפרו 1	3660	1246			-392
ישראלום 1	1446	657			-664
ישרס 1	17300	166			-53.0
קנ שתות 1	6730	87.0			-27.0
קנור 1	6606	159	+99	+1.5	+83.0
קנור 5	2015	339	-11	-.5	-281
מת.ב. 1.0	---	לא נסחר ---			
מת.ב. אופ 2	---	לא נסחר ---			
מת.ב. אמה א	---	לא נסחר ---			
מת.ב. אמה ב	---	לא נסחר ---			
מישאל 1.0	159.0	5000	+1.0	+6	+8990
מישאל אופ א	144.5	3000	-5.0	-3.3	-4550
מרב 5	1252	1358			-1396
[illegible]	315				-1200
קרקעות 5	125.0	5000	+2.0	+1.7	+577
[illegible]	3316				-3732
[illegible]	164.0	2000		+1.5	+4947
[illegible]	59.0	3000			+2975
[illegible]	94.5	10927			-8722
נאות אביב 0.5	3190	62.0			+938
נכסי אחרים 1	250	2966	-12	-4.6	-9865
סחר התשקות 1.0	602				
סמיר 1	1397				
קיסריה 1	3500	280	+100	+2.9	+385
קיסריה 5	1290	944			-6.0
רוטבין 1	181.0	2700	+2.0	+1.1	+1465
רוטבין 5	139.0	3095			-2695
רוטבין אופ 2	56.0	542			-56.0
רוטבין אמה 1	127.0	3757	-5	+.4	+11243
תקציות					
מטבי הדר 0.1	2219	196		-2.0	-196
מטבי הדר 0.5	2140	2.0			-2.0
מהדרין 1	5496	155			-109
מהדרין אופ 1	2460	200			-50.0
נכסי הדרים 1	1470	410	-30	-2.0	-1501
פיאמר 5	1990	600	-45	-2.2	-786
תעשייה					
מזן ומבנ					
רבנר מבט ש	2400	122	-40	-1.6	-428
דקל מבט מ	2390	86.0	+60	+2.6	+34.0
דקלל 1	320 תב	100	-20	-5.9	-400
דקלל 5	379		-3	-1.1	-623
דלל אמה 1	100.5	5000			+5000
דלל בינה 1	25900	20.0			+5.0
ממנ בינה 5	23000	43.0	+1000	+4.5	+21.0
יצור 1	990	147			-147
יצור 5	625		+4	+.6	+200
יצור אופ 2	250 תב	100	-40	-13.8	-100
מן 1	398	2.0	-1	-.3	-4.0
מן 5	275 תב	379	+15	+5.8	+839
סנפרוסט 1	16137				-16.0
עסים 5.5	310	4956			-1401
שלמה אבגל 1	1960				-100
שמן מבט א 4	1164	310	+11	+1.0	+520
מקסטיל והלבשה					
אדר 1	313		+6	+2.0	+2000
אדר אופ 2	127.0 תב	700	+10.0	+8.5	+700
אדר אמה 1	109.0		+5	+5	+5000
אמרים 1	400	178	-1	-.2	-178
אמנת מיתר 1	235	785	-8	-3.3	-1183
אשפת מיתר 5	190.0	1000	-2.0	-1.0	-1560
אשפת מיתר אופא	226				
ארגמן רג ש	8555	25.0	+100	+1.2	+35.0
דלתא־נלל 0.1	---	הפסקת מסחר ---			
דלתא־נלל 0.3	---	הפסקת מסחר ---			
מסחרים מאוחד	892				
מסחרים מאוחד 5	430 תב	150	+30	+7.5	+300
ושלמן 1	280				-400
ושלמן 5	222		+8	+3.7	+100
חדיקנן 1	4450				
ויקת 1	1578	729			-429
ויקת 5	1320	283			-360
ויקת אופ ב	450				-185
טופר 1	120.0	1590	+1.0	+.8	+1030
קופר אופ 1	45.0	1956	-1.0	-2.2	-4848
קודיה 1	682	1123	+38	+4.6	+634
קודיה 4	508	2100	+20	+4.1	+1574
ליגת 1	133.0	2100	+8.0	+6.4	+8700
עיט 1.0	320	500	-1	-.3	-2540
עיט 5.0	153.0	3925	+3.0	+2.3	+4490
עיט אופ 2	97.5	2600	+3.5	+3.7	+19600
עיט אמה 1	108.0	5000			+5000
עמק 1.0	150.0	2760			+3615
עמק אופ 1	68.5	1000			-1000
פלגת א 1	738	3179		-3.1	-5349
פלגון א 0.5	8155	2.0	+83	+1.0	+8.0
פרנר 1	1045	1000	-55	-5.0	-1165
ניסר־סברינה	5520	55.0	+170	+3.2	+266
* ביצוע חלקי 56.00%					
מחבת ומוצריה					
אורדן 1	5660	615	+240	+4.4	+935
אורדן 5	4700				
אלומסת 1	6730				-2.0
אלומות 5	5050	50.0	-100	-1.9	-50.0
כבלים 1	313	7310	+14	+4.7	+11120
כבלים אופ 1	84.0	5368			-7210
כבלים אל־אמ	98.0	18800	+5	+.5	+11100
כבלים אמה א	99.5	6606			+5392
תחמן 1.0	477 תב	50.0	-55	-10.0	-750
תחמן 5.0	287	1272	-10	-3.4	-1272
תחמן אופ	2100	29.0	+97	+4.8	+100
ויקו 1	1850	15.8	-70	-3.6	-116
ויקו 5	1200	58.0	-50	-4.0	-158
קופסאות פח 5	3150	213	+131	+4.3	+314
כבלי צין 1.0	2261	403	+23	+1.0	+547
כבלי צין 5.0	1300	1346	+16	+1.2	+334
מחסן קרטני 1	208	1000	-1	-.5	-1118
מחסן קרטני 5	112.0 תב	5000	+7.0	+6.7	+12120
מחשון 0.1	24998	7.0	-440	-1.7	-24.0
מחשון 0.5	8650	13.0	+150	+1.8	+46.0
פיס מלוה 1	1850 תב	1220	-150	-7.5	-3370
קינג 1	530				
קינג 5	298		-1	-.3	-16.0
קלל 1	2746	432			+68.0
קלל 5	2400	1500			+324
קלל אופ	1158	896			-1300
קלל אמה	124.5	5000	-5	-.4	-30364
שרותה 5.0	4300	103	-100	-2.3	-54.0
קבש 1	580	310	-7	-1.2	-310
לבש 5	388	400	-20	-4.9	-400

מוסדות ושרותים

שם המניה	השער	המחזור בקודות	השינוי	השינוי בא'	השינוי בא' בקודות
מסחר					
אינגרסאמא 1	780	812			+253
אינגרסאמא 5	630	3155	+1	+.2	+2845
מאיר עוזא 1	526	1287			+1426
מעיר עוזא אופ 2	142.0	1798	-24.0	-14.5	-918
כלל סחר אופ ר	380	9057	+3	+1.0	+3225
כלל סחר אופ 2	141.0	1819			-424
קי־סטל 1.0	---	הפסקת מסחר ---			
רשק 1	12270				
רשק 5	15600				-7.0
שופרסל א 0.02מ	1062	596	+12	+1.1	+1152
שופר־סל אופ ה	4200	411	+190	+4.7	+1660
שופר־סל אופ ו	109.5	3275	+.5	+.5	+8425
שרותים					
אמונה 0.01	321	3054			-5054
מסגרת האספקה 1	423	5963	-3	-.7	-4017
מסגרת האספקה 5 *	192.5	1182	+9.5	+5.2	+15927
* ביצוע חלקי 81.70%					
מסגרת האספקה אופ	169.0	14533			-16137
מסגרת האספקה אופ	94.5	42200	+3.3	+3.0	+61950
עיתון והפקה 1 *	519	926	+20	+4.0	+3482
* ביצוע חלקי 94.80%					
עיתון והפקה 10	192.5	13236	+4.0	+2.1	+12766
מחסני עיתונים 1	1037	170	+27	+2.7	+320
מחסני עיתונים 5	775		+10	+1.3	+1850
מלונות ושרותי תיירות					
גלי חוף 1.0	---	הפסקת מסחר ---			
גלי חוף 5.0	---	הפסקת מסחר ---			
מלונות הרן 1	1351	200			-274
מלונות הרן 5	910	200			-200
חיי המלונות 0.1	7502	86.0	+220	+3.0	+311
מלונות ירדן 1.0	1970	125			-125
יס סף 1	212 תב	10750	+11	+5.5	+41500
יס־סף אופ 1	132.0	8500			+2633
מחשבים ושרותי מחשב					
ת.ג.ל. 1	146.0	6370			-2030
ת.ג.ל. אופ ב	39.6	19002	-2.0	-4.8	-23522
ת.ג.ל. אופ א	102.5	5350	+.5	+.5	+4658
יקיר 1	4500	1	-95.0	-2.3	-69.0
מלרם 1	5400	8.0	-100	-1.8	-58.0
מלרם 5	1401	180	+127	+10.0	+370
נישב 1	680				+300
נישב 5	251	2190	+10	+4.1	+2500
נישב אופ 2	410	956	+4	+1.0	+44.0
הים מחשבים 1	615				
נדלן ביני ופיתוח					
אמדים אופ 1	516 תב	4735	+26	+5.3	+21768
אמדים אופ 3	137.5	1500	+5	+4	+3500
איילון מלקנ 1	89.5	20440	+2.0	+2.3	+15060
איילון מלקנ אופ	35.0	8916			-3000
אי־רהב 1.0	352	3500	-1	-.3	-1844
אפריאל 0.1	36600	41.0			-23.0
אפריאל אופ 5	16950	43.0			-30.0
אדים 1	530	8815			-8795
אדגר 1	2589	181	+90	+3.6	+259
אילון 1	2190 תב	100	+140	+6.8	+185
ביטוניין 1	2900	117	-20	-7	-167
ביטוניין 5	2510	70.0	-50	-1.2	-150
חד וגבעי 1	5320	168	-20	-.4	-900
דרור 1	187.5	2828	-.5	-.3	-1385
דרור 5	140.0	51.0			-51.0
מי־לן 1	1585	526			-177
המסקול 1.0	---	לא נסחר ---			
המסקול 5.0	---	לא נסחר ---			
ת.ג.ב. 0.1	---	הפסקת מסחר ---			
ת.ג.ב. 0.5	---	הפסקת מסחר ---			
כלכלית ים אופ 1	83.0	2773	+1.0	+1.2	+2227
גב־ים 1	3750	644	+70	+1.9	+538
גב־ים 5	3170	558			+2.0
מבני תעשיה 1	75.0	148617	+2.0	+2.7	+132637
מבני תעשיה אופ	27.0	290425	+1.7

בעריכת מוריה אבנימלך

למכור את בתי הזיקוק

מאת מוריה אבנימלך

פעם שניה שזה קרה למנכ"ל "רלק" אברהם אגמון. לפני קצת יותר משנה ניהל מו"מ ממושך לרכישת "קרגלי" מבנק לאומי, תוך התעלמות מכך שלאורי מנשה היתה זכות סירוב ראשון. בסופו של דבר זכתה "מלל" בעיסקה, לאחר שהלכה עם אדי מנשה וקבוצת משקיעים, שחטפה את העיסקה מתחת לאפו של אגמון. עכשיו זה קורה עם "גדות", אגמון אומנם הציע לבתי הזיקוק ללכת עמו לעיסקה משותפת, אך הדירקטוריון של בתי הזיקוק החליט שאינו מעוניין בעיסקה. במאמר מוסגר נציין כי היה סיכוי גדול יותר שלעיסקה צנועה בהיקפה יהיה אישור הממשלה. כשהצליח אגמון, לאחר אחד המו"מים המסובכים ביותר שידע עולם העסקים הישראלי בשנים האחרונות, לסכם על מחיר העיסקה נראתה מהונה בכיסו, החליט יו"ר בתי הזיקוק צבי זמיר כי הוא מעוניין בעיסקה הביא אותה למועצת המנהלים. אגמון ראה בכך בהתחלה קינטור, וחשבן שעושים עמו בתי הזיקוק בשל המחלוקת על השרשרת הדלק. בתי הזיקוק מצידם מעלים נימוקים עיסקיים: מחיר העיסקה נמוך בהרבה משווי הנכס לבתי הזיקוק. שיוכלו להרחיב את אחיזתם בתחום מוצרי הדלק.

ועדת השרים לענייני כלכלה שתתכנס בימים הקרובים לדון בבקשת בתי הזיקוק לרכוש את "גדות" צפויה לדחות את הבקשה. שר האוצר רשי האוצריה שיביאו את הבקשה לוועדה לא ימליצו לאשרה, ולעמדתם צפוי רוב. אולם בזה לא יסתיים העניין. הממשלה מחזיקה 74% בבתי הזיקוק והחברה לישראל מחזיקה 26% ממנה. החברה לישראל יכולה לפנות לבג"ץ, ויש שחובל שתנצל זכות זו, ולטענן שהחלטת הממשלה נוגדת את חוק החברות הממשלתיות המחייב חברה ממשלתית לפעול על פי שיקולים עיסקיים. הנושא אינו חד משמעי. סעיף אחד בחוק החברות הממשלתיות מחייב אישור ממשלה להשקעה של חברה

אגמון: חוטפים עיסקה

ממשלתית בהון מניות של חברה, והיינו אין עיסקה כזו כלולה בסמכויות הדירקטוריון.

עיסקת "גדות" ממחישה פעם נוספת שאמור שהממשלה תמשיך להחזיק בבתי הזיקוק. ההמחשה העיקרית לעיוות בבעלות ממשלתית על בתי הזיקוק היא הרפורמה המוצעת במשק הדלק. בכוחה של הממשלה להסיל רפורמה שתזרים סכומים אדירים למונופול ממשלתי ותפגע במשקיעים מן הציבור המחזיקים במניות חברות הדלק. כאשר האינטרס של הממשלה כגורם עיסקי ברפורמה גדול כל כך, קשה לשכנע כי לא זה הוא השכנוע העיקרי. תואיל, אם כן, הממשלה להסתלק ממניותיה בבתי הזיקוק, ותציע או רפורמה במשק הדלק. או גם לא תקלע לאבסורד שבאותו שבוע בה מגיש לה צוות מומחים יקר של המירפא בופמון בנק המלצה למכור עשרות חברות ממשלתיות, בתי הזיקוק ביניהן, היא מתבקשת לאשר בקשה של חברה ממשלתית לקנות חברה פרטית, ולדחוק רגליהם של חברות עיסקיות המעוניינות בעיסקה.

אין כל סיבה שהממשלה לא תציע מיד את חלקה בבתי הזיקוק לשותפתה החברה לישראל, לגורמים עיסקיים אחרים ולציבור הרחב.

צפוי רוב בוועדת השרים לכלכלה נגד רכישת „גדות" על ידי בתי הזיקוק

מאת מוריה אבנימלך

בוועדת השרים לענייני כלכלה צפויה עמדה משותפת של שר האוצר משה נסים ושל שר האוצריה משה שחל כה יתמכו גם שר הכלכלה והתקשורת גדי יעקבי, שר התעשייה אריאל שרון ושר המדע בנימין בן. שלא לאשר לבתי הזיקוק לרכוש את „גדות". ועדת השרים תתכנס בסוף השבוע או בראשית השבוע הבא, לפי בקשת בתי הזיקוק המקשת אישור להחלטה שקיבל דירקטוריון בתי הזיקוק, בהתנגדות נציגי הממשלה, לרכוש את „גדות".

עמדת השרים היתה שאין להרחיב בעלות ממשלתית, ובמיוחד לא לאשר לחברות ממשלתיות להשקיע ברכישת מניות של חברות קיימות, הנוגר את החלטה למכור חברות ממשלתיות.

חוק רשות החברות אוסר על חברה ממשלתית להשקיע בהון מניות של חברות ללא אישור ממשלה.

חברת „רלק" ניהלה מ"מ משותף עם משפחת וחמבוף לרכישת 52% ב„גדות". „רלק" הציעה לבתי הזיקוק, להם היתה זכות סירוב ראשונה ו־26% בגדות, ללכת לעיסקה משותפת ולהגריל את חלקם ב„גדות" עד 39% כש„רלק" רוכשת 39% לעצמה. דירקטוריון בתי הזיקוק דחה בזמנו את הצעת „רלק". „רלק" הלכה בטוח של רבי לעיסקה משותפת עם „בלל", לרכישת 52% מ„גדות". המחיר ב־12 מיליון דולר (10 מיליון דולר מלוש תשלום על בסיס דחוים) כש„רלק" ו„כלל" יוכשו כל אחת 26% ב„גדות".

לאחר שנתאמה העיסקה הוחלים דירקטוריון בתי הזיקוק בסוף השבוע למסמ זכות סירוב ראשון ולרכוש בעצמו 52% „גדות". ההחלטה עתה, כאמור, אישור ועדת השרים לכלכלה, והשרים נסים ושחל שיביאו את הנושא לוועדה לפי בקשת בתי הזיקוק, יסליחו לא לאשרה.

הרומנים פורעים חובם ל"תדיראן"

מאת חיים ביאור

ממשלת רומניה פנתה למשרד התעשיה והמסחר כי יסיר את ההגבלות שהטיל על הייבוא מרומניה זו לישראל. ההגבלות הוטלו לאחר שהתברר שהרומנים נותרו חייבים לחברת "תדיראן" מאות אלפי דולר, בגין עסקה של רכישת סוללות.

בימים אלה ביקרה משלחת של "תדיראן" בבוקרשט ובעקבות זאת הושג הסדר לפרעון החוב, שהיה מבוטח בחברה לביטוח סיכוני סחר חוץ.

לפיכך, כאמור, דורשים הרומנים להסיר את ההגבלות על הייבוא מארצם לישראל.

בתוך כך נמסר, שרומניה מנהלת מו"מ על רכישתם של כ־130 אלף טון פוספטים מחברת "פוספטים נגב", בסכום של 8 - 9 מיליון דולר. כך סוכם בעקבות ביקורה של משלחת מהמפעל במדינה זו.

עוד מתברר שרומניה תרכוש בימים הקרובים בישראל 1,000 טון כותנה בנוסף לאלף הטון שרכשה לפני שבועיים. בכך מבקשת מדינה זו לאזן את הביקורת שנמתחה עליה בארץ לנוכח הערך האיתן בפחר שבין שתי המדינות.

הדואר יבטח משלוח פריטים בעלי ערך

שר התקשורת גד יעקבי אישר בימים האחרונים הפעלת שירות דואר מבוטח. במסגרת השירות החדש יוכלו אזרחים לשלוח בדואר פריטים בעלי ערך עד לסכום של 4700 ש"ח ולהגות מביטוח לפריטים אלה.

ההצעה להפעלת השרות החדש הועברה בסוף השבוע שעבר לאישורה של ועדת הכלכלה של הכנסת ואמורה להיות מופעלת מיד לאחר האישור בועדה.

לדברי שר התקשורת, באה ההצעה להפעלת שירות דואר מבוטח בעקבות פניות רבות של אזרחים, ובהם אנשי עסקים, שנמנעו עד היום מלשלוח בדואר פריטים בעלי ערך.

אמנון אמיר

כחול לבן במשביר לצרכן

מבצע מכירות „כחול לבן" לעידוד מכירת תוצרת הארץ במשביר לצרכן יתחיל במוצאי שבת הקרב ויימשך שבועיים.

במידי שנה יוצא המשביר לצרכן במבצע גדול תחת השם „כחול לבן". במהלכו יימכרו עשרות אלפי פריטים תוצרת הארץ בהנחות של עד 30% ממחירם הרגיל. במבצע שיחל במוצאי השבת הקרובה ויימשך שבועיים יערכו מבצעי שיווק שונים, כולל חלוקת פרסים לקונים, בכל 21 בתי הכל בו של המשביר לצרכן מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום.

„מאגרי בניה" למסחר רגיל

מאת אבי שוברט

ארוע קשה ומסוכן, כך הגדיר אתמול יו"ר הבורסה לניירות ערך, חיים שסטל, את פרוצה של חברת מ.ת.מ לבצע את הצעת הרכש לבעלי המניות של חברת „מאגרי מידע", בתנאים המקובלים על הועדה להצעת רכש, הודיע על חידוש המסחר במניות אלה במסגרת הרגילה וחל מיום ו' הקרוב.

לדברי שסטל, לראשונה נתקלים בחברה הרשומה בבורסה שהתנהגותה מהווה הפרה גסה של הנחיות הבורסה. התנהגות זו היא שהביאה את הגבלת המסחר ליום אחד בשבוע במשך 14 חודש. בעקבות דיון שעורכה הועדה להצעת רכש בו הוברר מופית כי מ.ת.מ עומדת בפרוצה לבצע הצעת רכש בתנאים המקובלים על הועדה והחלט לחדש את המסחר במסגרת הרגילה.

ההחלטה לא למחוק את החברה נבעה מהרצון לא לפגוע בציבור הרחב המחזיק ב־48% ממניות החברה. שסטל הביע את מורת רוחו מכך שהחברה לא הסכימה לפעול לפי כללי המשחק המקובלים, גם בשאין בידי הנהלת הבורסה אמצעים לכפות עליה דרכי פעולה. מרבריו עולה כי הנהלת הבורסה תאיץ את סיעולה לסכום הצעות שיהפכו לחלק מהתקנון שימנעו הישנותם של מקרים דומים בעתיד.

הלוואות לריפוי שיניים ולרופאים בבנק הפועלים

בנק הפועלים מציע הלוואות למימון ריפוי שיניים. ההלוואה תינתן לתקופה של עד 18 חודש בריבית מועדפת של פריים בתוספת 1% לחודש, סכום ההלוואה עד 4,000 ש"ח.

במסגרת חבילת המימון הנרשה מופעל הסדר של הלוואות בתנאים מועדפים למתרפאים כדי לסייע להם במימון ריפוי השיניים. הסדר זה יקל הן על הרופא והן על המתרפא בהתהליך ההתחשבנות הכספית ביניהם.

הסדר יחודי נוסף מאפשר לרופא השיניים לקבל הלוואה צמודה למדד למימון השקעות בפתיחת מרפאה. הסדר זה נועד בעיקר לסייע לרופאים מתחילים ובמסגרתו ניתן לקבל הלוואה בסכום של עד ל־ 30,000 לתקופה של עד 7 שנים בריבית שבין 0.85% ל־0.875% לחודש לפי תקופת ההלוואה.

חניון תת־קרקעי יבנה ברובע היהודי בירושלים

מאת אמנון אמיר

חניון תת־קרקעי גדול יבנה ברובע היהודי בירושלים, זאת לאחר שבשבוע שעבר הסירו תושבי הרובע את התנגדותם להתנייתם בניית החניון בבניית שטחי מסחר מעליו. החניון החדש יבנה בלמה מפלסים ויכיל ב־500 מקומות חניה, לעומת 230 מקומות חניה הקיימים היום במגרשים עיליים. הכפלת מספרי מקומות החניה עתידה לפתור את מצוקת החניה שהתפתחה בשנים האחרונות ברובע היהודי בירושלים.

על הסכמתם לבניית שטחי המסחר למימון חלק מעלות בניית החניון הודיעו בסוף השבוע נציגי תושבי הרובע בפגישה שקיימו עם ראש עיריית ירושלים טדי קולק.

בפגישה הסביר קולק לתושבים כי משרדי השיכון והאוצר מתנים את בניית החניון בבניית מבנים הניתנים למכירה. לדברי קולק אין לעיריית ירושלים מעמד קובע בשאלת החניון, אולם היא מוכנה לסייע בתיכונו, תוך תיאום עם תושבי הרובע.

כאמור, קיבלו נציגי הרובע את העיקרון שהוצג בפניהם והודיעו לראש העיריה וליועצו אבי ערמוני כי יפעלו למימושו, ובכך נסללה למעשה הדרך לבניית החניון המתוכנן.

משרד הבטחון והאוצר דנים בהסכת תע"ש לחברה ממשלתית רפא"ל תשאר יחידת סמך

משרדי האוצר והבטחון מקיימים לאחרונה דיונים להפיכת התעשיה הצבאית מיחידת סמך של משרד הבטחון לחברה ממשלתית.

עובדה זו התברדה בסוף השבוע במהלך דיון משותף שקיימו ועדת הארץ הבטחון וועדת הכספים של הכנסת בתקציב רפא"ל.

רפא"ל תשאר יחידת סמך, בין היתר כדי למנוע פרסום מדות במשפטיים.

מעבר התעשיה הצבאית מיחידת סמך לחברה ממשלתית נועד לאפשר לה לגייס הון מהציבור, אך לא צפויים שינויים מהותיים בשכר עובריה כתוצאה משינוי המעמד.

אמנון אמיר

תרעומת בדימונה על רקע הכוונה להעסיק זרים ב„כיתן דימונה" במקום עובדי השטחים הנעדרים

אלי הללי: שישלמו יותר לעובדים יהודיים

מאת אמיר רוזנבליט

בקרב פרנסי עיריית דימונה ובמזכירות ממועצת הפועלים שוררת כאחרונה תסיסה ותרעומת בעקבות הכוונה של הנהלת מפעל „כיתן דימונה" להעסיק עובדים זרים מחו"ל, במקום עובדי השטחים שנעדרים בחודשים האחרונים מהעבודה במפעל.

הנהלת מפעל „כיתן דימונה" הגישה באחרונה בקשה לקבלת אישור. משיקולים, התעסוקה להעסיק עובדים זרים, בשל הקשיים שנוצרו על רקע היעדרותם של העובדים מהשטחים, מאז שהחלו המהומות. בקשה זו מעוררת התנגדות מצד פרנסי העיר ונרמים אחרים, על רקע העובדה שבשירות התעסוקה בדימונה רשומים כיום כ־500 מובטלים מחוסרי תעסוקה.

מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוטבול, מסר כי המפעל מעסיק למעלה מ־160 עובדים מהשטחים, מתוך כ־700 עובדים בחודשים האחרונים חפשה הנהלת המפעל פתרונות חלופיים, כדי להימנע מהתלות בעובדי השטחים. חלק מהעובדים אף קבלו באחרונה הודעות על הפסקת עבודתם. בשיחות התעסוקה הבריע המפעל כי יעניק אישור להעסקת העובדים הזרים מתוך מגמה שהנהלת „כיתן" תכשיר עובדים ישראלים שילוו אותם בשלבי הקליטה.

ראש עיריית דימונה, אלי הללי, אמר כי הוא יתנגד להעסקת עובדים זרים במפעלים בעיר. לדבריו, על הנהלת המפעל לשפר את רמת השכר לעובדים ובכך לפתוך את בעיית המחסור בעובדים. הללי אמר עוד כי הוא בעד הוזרה לעבודה עברית ומתנגד להעסקת עובדים מהשטחים. „כל יהודי שיבוא לעבוד בעיריית דימונה" אמר הללי. „אשלם לו 20 אחוז יותר מהשכר שמקבל עובד מהשטחים".

מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוטבול: מתנגד אני לעובדים זרים

מזכיר מועצת פועלי דימונה, יוסי בוטבול: מתנגד אני לעובדים זרים. לדבריו, על הנהלת המפעל לבחון מגוון שונות מעובדים ישראלים שילוו אותם בשלבי הקליטה.

ראש עיריית דימונה, אלי הללי, אמר כי הוא יתנגד להעסקת עובדים זרים במפעלים בעיר. לדבריו, על הנהלת

ווֹל סטריט / שולה פרומר

מבוכה נוכח מגמות נוגדות

מדד מניות הראו גלנס נסגר ביום ו' ברמה של 2032.33. תגובות השוק ביום האחרון של המסחר השבוע מאפיינות את רובה מגמה מעורבת המסתיימת ברוב המקרים בחסר מגמה, חששות חדשים ונשנים מפני אינפלציה מוגברת, חששות מפני נתונים כלכליים לא טובים (במקרה של השבוע - מדד האינדיקטורים המובילים) ומחודים דלים בדרך כלל.

עליה של 1.3% במדד האינדיקטורים המובילים לחודש מבראר מביאה לירידה בשוק האג"ח ושוק המניות הכללי. נתונים אלה: המודדים פעילות כלכלית עתידית לפי מספר מדדים מסוימים, מצביעים על צמיחה כלכלית מהירה מהצפוי.

לנסיגה מסוימת מחששות מפני עליה בשעורי הריבית גורמת העובדה שמחירי הדלק בירידה, אם כי שרי אופ"ק הנפגשים בוינה דחוים את החלטתם לגבי תוצאות הועידה הן לגבי קיצון בתפוקה או לגבי העלאת מחירים. עובדה זו גורמת לאי נוחות מסויימת.

צרוף זה של שני האלמנטים - מדד האינדיקטורים המובילים ומחירי הדלק יוצר מצב של מבוכה.

מעבר לכל אלה קיימת הערות ממשית של מוסדות גדולים מהשוק אבל את הנימה האופטימית יותר תודם יוגין פרוני - מומחה לשוק המניות בחברת ברוקרים גדולה - הוא מייחס משקל חיובי רב לעובדה שאין מגמה של מכירות יותר מאשר לכניסה של קונים. לדעתו זה ענין של מספר שבועות ספורים עד ששוק המניות יתחיל להתאושש הראש הזק המוביל קבוצת הבלו ציפס.

תרומות סותרות בשערי ריבית

מגמות סותרות בשערי הריבית הדולריים היו במשך השבוע. כיום ששי הקטינו כמה בנקים מסחריים קטנים בחוף המערבי את ריבית הפריים שהם גובים מהלקוחות המועדפים ברבע אחוז 8.25 אחוזים לשנה. הבנקים המסחריים הגדולים בניו יורק שיקגו וסן פרנסיסקו טרם הוריד את הריבית הבסיסית ויש הסבורים שגם אינם מתכוננים לעשות כך.

בניגוד למגמת הירידה בריבית הדולרית הקבועה, עלתה הריבית הבינית בגלל עליה בלולרים הארוכים ועלית הביקוש המרכזי.

גם במרבים האחרים בעולם עלתה הריבית הבינית: בלונדון, בפרנקפורט ובטוקיו.

שעריי ריבית דולריים	
ריבית בסיסית (PRIME)	8.50
ריבית לבנקים שמרנים	6.00
ריבית לקרנות פרוליות	7.00
ריבית ליבור תצ"שנתי	7.56
ריבית ליבור - תצ"שנתי	
לש"ט בריבית	8.69
מרק גרמני	3.63
פ"רנק שוויצרי	2.38
גילדן הולנדי	4.19
יאן יפני	4.19

חברות הנפט הכפילו רווח

חברות הנפט האמריקאיות הגדולות הכפילו את ריווחיהם ברבעון הראשון של שנת 1988. חברת מוביל שהיא חברת הנפט השניה הגדולה בארה"ב הכפילה את הרווח שלה ל־505 מיליון דולר. גם חברת הנפט טאקסקו, שער לחודש שעבר היתה בתהליכי פשיטת רגל, הראתה סימני התאוששות מרהימים והפילה את הרווח ל־242 מיליון דולר. אקסון, חברת הנפט הגדולה ביותר בעולם הדוויחה יפה ברבעון הראשון של השנה רווח של 1.45 מיליארדי דולרים, עליה של 36 אחוזים לעומת הרווח ברבעון הראשון של שנת 1987.

גם חברות נפט קטנות יותר כמו אוקסידנטל פטרוליום ואמקו הדוויחו יפה השנה וכמעט הכפילו את הרווח, הראשונה ל־111 מיליון דולר השניה ל־469 מיליון דולר.

קפאון בכלכלה הסוביטית

בניגוד להערכות מוקדמות, קובע דו"ח של סוכנות הביון האמריקאית (C.I.A), קובע שהמשק הסוביטי בשנת 1987 לא גדל ב־4 אחוזים כפי שטוענים כלכלנים סוביטים, אלא במחצית האחוז בלבד.

הערכה של סוכנות הביון הסוביטית בא לנוכח המתח הנראה בין הדשרמיסטים בקרמלין שבראשם עומד גורבאצ'וב והשמרנים אשר מתנגדים על ידי יגור ליגאצ'וב.

בסוכנות הביון האמריקאית תוששים שבמידה וגורבאצ'וב לא יצליח להגביה את המשק בשנת 1988, ויתקשה להוביל שהרפורמות שלו מצליחות לעודד את המשק הסוביטי מתרדמתו, יגברו המתחים בפוליטבורו, לא מן הנמנע שגורלו של גורבאצ'וב יהיה דומה לזה של חרושצ'וב.

האמר עושה עסקים עם סין

ד"ר ארמנד האמר, איל ההון האמריקאי תתם על שני הסכמים לשיתוף פעולה עם ממשלת סין כדי להקים מפעל לעיבוד פחם ומפעל שני לשימוש בטכנולוגיה של אחד מחברותיו של האמר אוקסידנטל פטרוליום כדי לייצר חומצה זרחנית.

ההסכמים של האמר עם ממשלת סין הפתיע את הקהילה העסקית שכן השקעה קודמת שלו עם הסינים בהקמת מכרה פחם בהשקעה של 750 מיליון דולר לא היתה הצלחה.

סוביטולוגים ראוים בהסכמתו להשקיע בסין יותר מחומה של רצון טוב סוביטי כלפי סין.

משק עולמי / ביל בספי

השבוע עלה שער הדולר ללא עזרת הבנקים המרכזיים

ירלדים בניו יורק ולונדון מייחסים את העליה בשער הדולר למודים הכלכליים שפרסמו במשך השבוע המצביעים על עליה של 0.6 אחוז בהכנסה הפנויה של השכירים באה"ב, ועליה של 2.3 אחוזים בצמיחה הכלכלית ברבעון הראשון של שנת 1988. המשקיעים מתייחסים למדדים הללו בחיוב רב ומגיבים בביקוש למטבע של ארה"ב.

הדולר עלה גם לנוכח הירידה בשער הלירה שטרלינג שנחשבה להשקעה האלטרנטיבית לדולרים בשבועות האחרונים. הלי"ש נחלשה בגלל שמועות על גרעון של 500 מיליון לי"ש בכאון התשלומים הבריטי בחודש מרס.

בסוף השבוע התפרסמו נתוני הגרעון שהצביעו על ירידה תלולה בו ל־250 מיליון לי"ש בלבד, לעומת גרעון חודשי ממוצע של 400 מיליון לי"ש בחודשים ינואר ופברואר, הקפיצו את שער הלי"ש ביום ששי.

השינוי בשער הדולר			
מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים	
לי"ש*	1.876	+0.4775	
מרק גרמני	1.677	+0.1194	
פרנק שוויצרי	1.396	+0.7215	
פרנק צרפתי	5.70	+0.2198	
גילדן הולנדי	1.881	+0.1331	
יאן יפני	125.1	+0.2404	
דולר קנדי*	0.8130	-0.2219	
שקל ישראלי	1.5650	+0.0639	

* השער ביחס לדולר

מחירי הנפט צנחו

מחירי הנפט הגולמי צנחו בסוף השבוע בעקבות כשלון מדינות אופ"ק לקבל החלטה על קיצון תפוקת הנפט כדי להעלות את המחירים.

מחירי הנפט ירדו מאד ביום שלישי לנוכח היצעים השקעתיים כבדים. עד ליום חמישי חשבו המשקיעים שמדינות אופ"ק יסכימו לקצץ את תפוקת הנפט. וחילוקי הדעות התהומיים ביניהם גרמו לאכזבה רבה ולהיצעים גדולים של נפט.

גם מחיר הזה יד בעקבות יציבות בשער הדולר והקטנת הביקוש והשקעי לזהב.

מחירי המתכות הבסיסיות נשארו יציבים. הביקוש התעשיתי לנייקל שוב יוד בעקבות משלוחים גדולים של ניקל העושים דרכם מאוסטרליה ללונדון.

מחירי הקומודיטים		
זהב (אונקיה)	449	דולר
כסף (אונקיה)	6.498	דולר
פלטינה (אונקיה)	525.10	דולר
נחושת (טונה)	1142	לי"ש
אלומיניום (טונה)	1362	לי"ש
קפה (טונה)	1041	לי"ש
סוכר לבן (טונה)	241	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.155	דולר
כותנה (ליברה)	0.6303	דולר
נפט ברנט (חביות)	16.70	דולר
נפט דובאי (חביות)	15.15	דולר

מגמות סותרות בשערי ריבית

מגמות סותרות בשערי הריבית הדולריים היו במשך השבוע. כיום ששי הקטינו כמה בנקים מסחריים קטנים בחוף המערבי את ריבית הפריים שהם גובים מהלקוחות המועדפים ברבע אחוז 8.25 אחוזים לשנה. הבנקים המסחריים הגדולים בניו יורק שיקגו וסן פרנסיסקו טרם הוריד את הריבית הבסיסית ויש הסבורים שגם אינם מתכוננים לעשות כך.

בניגוד למגמת הירידה בריבית הדולרית הקבועה, עלתה הריבית הבינית בגלל עליה בלולרים הארוכים ועלית הביקוש המרכזי.

גם במרבים האחרים בעולם עלתה הריבית הבינית: בלונדון, בפרנקפורט ובטוקיו.

שעריי ריבית דולריים	
ריבית בסיסית (PRIME)	8.50
ריבית לבנקים שמרנים	6.00
ריבית לקרנות פרוליות	7.00
ריבית ליבור תצ"שנתי	7.56
ריבית ליבור - תצ"שנתי	
לש"ט בריבית	8.69
מרק גרמני	3.63
פ"רנק שוויצרי	2.38
גילדן הולנדי	4.19
יאן יפני	4.19

בנק פועלי אגודת ישראל

הברת בת של הבנק הבין לאומי הראשון לישראל בע"מ

תמצית מאזן ליום 31 במרס 1988

מותאם לשקלים של חודש מרס 1988 (באלפי ש"ח)

	31 במרס 1988 (לא מבוקר)	31 בדצמבר 1987 (מבוקר)		31 במרס 1988 (לא מבוקר)	31 בדצמבר 1987 (מבוקר)
מזומנים ויתרות בבנק ישראל	9,327	13,456	מקדונות מבנקים ומבנק ישראל	4,129	9,659
מקדונות בבנקים	9,380	11,811	מקדונות הציבור - לפי דרישה	10,310	10,727
ניירות ערך להשקעה	8,993	9,119	מקדונות הציבור - אחרים	74,115	79,256
הלוואות לממשלה	25,975	28,676	מקדונות לפתן הלוואות	286	675
הלוואות לציבור	41,623	44,277	התחייבויות אחרות	1,296	2,057
בניינים וציוד	1,967	2,002	ס"ה התחייבויות	90,136	102,374
נכסים אחרים	521	247	הון עצמי	7,650	7,214
	97,786	109,588		97,786	109,588

תמצית דו"ח רווח והפסד מותאם לשקלים של חודש מרס 1988 (באלפי ש"ח)

	ל - 3 חודשים שנסתיימו ביום 31.3.88 (לא מבוקר)	ל - 3 חודשים שנסתיימו ביום 31.3.87 (לא מבוקר)
רווח לפני מסים על ההכנסה	1,032	1,389
מסים על ההכנסה	(596)	(674)
	436	715

דו"ח על המינויים בהון העצמי מותאם לשקלים של חודש מרס 1988 (באלפי ש"ח)

	הון המניות	עודפים	הון המניות	עודפים
	ל - 3 חודשים שנסתיימו ביום 31.3.88 (לא מבוקר)		ל - 3 חודשים שנסתיימו ביום 31.3.87 (לא מבוקר)	
יתרה לתחילת התקופה	3,351	3,863	3,351	1,100
רווח נקי	-	436	-	715
	3,351	4,299	3,351	1,815

הדו"חות הכספיים נערכו לפי אותם כללי חשבונאות שלפיהם נערכו הדו"חות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 1987.

מקבוצת הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ

שעריי מטבע חוץ ביום 02.05.88

המטבע	בנקאיים - לאומי קניה	לאומי מכירה	פועלים קניה	פועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות - לאומי קניה	לאומי מכירה	פועלים קניה	פועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.5595	1.6025	1.5595	1.5695	1.5600	1.5680	1.5602	1.5608	1.5657	1.5853	1.5608	1.5804	1.5718
1 מארק גרמני	0.91	0.95	0.91	0.96	0.91	0.95	0.9290	0.9406	0.9304	0.9420	0.9273	0.9390	0.9345
1 לי"ש	2.85	2.98	2.88	3.01	2.87	3.01	2.9164	2.9526	2.9279	2.9645	2.9233	2.9600	2.9401
1 פרנק צרפתי	0.26	0.28	0.26	0.28	0.26	0.28	0.2750	0.2764	0.2743	0.2778	0.2730	0.2765	0.2751
100 יינים יפאניים	1.22	1.28	1.23	1.28	1.22	1.28	1.2471	1.2626	1.2487	1.2643	1.2476	1.2633	1.2546
1 גילדן הולנדי	0.81	0.84	0.81	0.85	0.81	0.85	0.8282	0.8385	0.8303	0.8406	0.8273	0.8377	0.8333
1 פרנק שוויצרי	1.09	1.14	1.10	1.15	1.09	1.15	1.1141	1.1279	1.1202	1.1342	1.1140	1.1280	1.1226
1 כתר שוודי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2653	0.2686	0.2660	0.2693	0.2653	0.2686	0.2670
1 כתר נורבגי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2525	0.2554	0.2531	0.2562	0.2521	0.2553	0.2540
1 כתר דני	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2411	0.2440	0.2418	0.2448	0.2410	0.2440	0.2427
1 מארק פיני	0.38	0.40	0.38	0.40	0.38	0.40	0.3892	0.3941	0.3905	0.3953	0.3891	0.3940	0.3920
1 דולר קנדי	1.24	1.30	1.25	1.31	1.24	1.30	1.2700	1.2858	1.2750	1.2909	1.2683	1.2843	1.2794
1 דולר אוסטרלי	1.11	1.22	1.15	1.23	1.15	1.23	1.1854	1.2002	1.1881	1.2029	1.1839	1.1988	1.1951
1 ראנד דרום אפריקני	0.47	0.56	0.43	0.56	0.46	0.56	0.7211	0.7501	0.7239	0.7329	0.7223	0.7314	0.7267
10 פזטות בלגיות	0.44	0.46	0.45	0.46	0.43	0.46	0.4434	0.4489	0.4452	0.4507	0.4444	0.4499	0.4472
10 שילינגים אוסטריים	1.29	1.35	1.30	1.36	1.29	1.36	1.3199	1.3363	1.3243	1.3408	1.3204	1.3370	1.3298
1000 לירות איטלקיות	1.22	1.29	1.23	1.31	1.22	1.31	1.2478	1.2634	1.2531	1.2687	1.2493	1.2650	1.2561
1 מט"ח (ECU)	—	—	—	—	—	—	—	1.9500	1.9324	1.9565	—	—	1.9395
1 ין יפני	4.30	4.56	4.33	4.61	4.35	4.65	—	—	—	—	—	—	4.5739
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.02	0.04	—	—	—	—	—	—	0.0425
1 לירה סורית	0.64	0.68	0.60	0.64	0.63	0.68	—	—	—	—	—	—	0.6877

מכזמן الأصل

הכנה מן הלוח

פתוח

גן העיר

חניה חינם לקונים בחודש הפתיחה.

על מה מגן צה"ל?

מאת אייל כפכפי

על מה מגן צה"ל?

פעם היה צה"ל צועד ביום העצמאות. עתה, במקום לצעוד, הוא הפגין לפנינו את יופיו הצעיר, את כוחו ואת תוחכמו. בלט רצונם של מארגני המפגן שלא להיות מיליטריסטיים גם בשומפגן הוא צבאי. שאיפתם היתה לצקת תוכן תזמורת כלי הנשיפה של צה"ל ריכוכה את תרועותיה הנושפניות־פסקניות במוזיקה אותם אל תוך שירה העגוב של תנה סנש: אלי, אלי, שלא ייגמר לעולם.

אבל בכל זאת הגענו את הצבא.

זאת – מפני שאין לנו קונסנזוס אחר, כפי שהטיב לוועק זה שנים ישעיהו לייבוביץ. אין תוכן אחד למדינת היהודים חלת צבאה.

בעצם, גם לייבוביץ יודע שאין זה נכון לגמרי. תוכנה של מדינת היהודים, אותו תוכן שאפילו ראש הממשלה שמיר מבטא אותו, בביטוי שהוא קונסנזוס, הוא העצמאות היהודית. היהודים שולטים בגורלם. הם יכולים סוף־סוף להתגונן. אין זה מעט. היהודים, ככל עם ועם, עומדים ברשות עצמם. אבל על מה הם מגינים?

לו היתה מדינת היהודים מגוננת על חברה אנושית בעלת ערכים הומאניסטיים של שוויון יחסי, של מדע מתפתח וחולף, של סובלנות למיעוטים, של הערכה לאדם העובד ולעבודה, של ייצור חקלאי ותעשייתי, העומד בראש הסולם הערכי, כי אז היה צה"ל בודאי צבא ההולם חברה זו, ואז לא היה צורך להפגין רוזקא את צה"ל ביום העצמאות.

אבל יצא כך שצה"ל – צבא, שעד כמה שלא ישתדל שלא להיות נגוע במיליטאריזם הוא בבל־זאת מוכרח להתבסס על הייררכיה, דרגות ופקודות – הוא הפינה היותר ערכית, שוויונית, ובמובנים מסויימים אפילו הומאניסטית, בחברה שעליה הוא מגן. כיום מתייצב השמאל במדינת היהודים להגנת צה"ל מפני תוקפיו מימין, התובעים ממנו יותר תקיפות ואכזריות כלפי הערבים. צה"ל משמר טוב יותר מאשר המגוחים האחרים בחברה הישראלית את האתוס הישראלי, שנוצר כפרי הדומינטיות של תנועת העבודה, אתוס שעם כל חלקיותו ומגרעותיו הניח את היסוד לעצמה הישראלית. עוצמה זו התייחדה בערכי עבודה, שוויון, רחם ומדע.

אין לומר שעצמאות ויכולת התגוננות יהודית אינם ערכים. לפיכך צה"ל אינו רק אמצעי אלא הוא מבטא כיסופים לגיטימיים של עם נרדף ונרגן. אולם ערך הערכות ההדדית אינו יכול להתקיים לאורך זמן כשהוא נרחק אל השסח הצבאי ומבודד בו. הדבר בולט ביותר כשצה"ל מגן על המתנחלים ביהודה ובשומרון. אילו ערכיה של החברה הישראלית היו כערכי המתנחלים, היה צה"ל נוהג בערבים כפי שהמתנחלים רוצים שינהג. כשתשתנה החברה הישראלית לגמרי ותתאים עצמה להוויה של עם כובש, השולל עצמאות מעם אחר; כשתתמוג החברה הישראלית ללא הציבה עם הזהויה של שולטים בעבודתם השחורה של אנשים חסרי זכויות פוליטיות – ישתנה עמה גם צה"ל.

אז לא תהיה לנו כל בעיה להעמיד אותו במרכז התגיות של יום העצמאות שלנו, שיזרזה לגמרי, עם שלילתה העקרונית של העצמאות מהמדברים תחתינו. אבל אז אולי לא יבטא צה"ל את הערכים שהוא מבטא עדיין היום.

אם זה יקרה, הוא לא יבטא ערכים אלה הרבה זמן וגם תגיות לא יהיו הרבה זמן.

על־כן צה"ל באמת יקר והכרחי, אבל הוא לא מספק כתובה של העצמאות הישראלית.

קינה כעמדה פוליטית

לחיים גדרי היקר,

הרשה נא לי להגיב – ממרחקים וקצת באיחור – על מאמרך „סיפור השיר" („דבר" 18.3.88). לפני שנים מספר, באותם ימים שאנגים שעריין נהגתי – כמו רבים אחרים – להפגין בעד שלום וליהנות מפירות הכיבוש, סיילתי לי להנאתי בוהאדי קלט, עם משפחה וחברים. איגני נהג לשאת אתי רדיו־טרנזיסטור במקומות כאלה, אבל הפעם הרדיו היה, וכך סיילנו לנו האזנו לשירים עבריים בבוקרו של יום שבת. מאחורינו סיילו שני פלשתינאים, שנראו לי כסטודנטים. כמעט נדמה היה שגם הם נהנים קצת מן המוסיקה, שמתנגנת לפניהם. מפעם לפעם הצטרפתי לשירים, להנאתי. יש עוד כמה שירים שאפשר לשיר בלי ש„השריונים ייצאו" פתאום מבין השורות. אחד השירים העליזים שהתנגנו באוזיך היה „שני בנאים פה אנו". בלי לחוש במה שעומד לנחות עלינו, הצטרפתי בחדווה אל השיר. הסטודנטים הפלשתינאים מאחורי. הנה הגיע תורו של הבית הבלתי־נמנע: „יאללה/ רוח מן חון עבדאללה/ שתמות אינשאללה/ רק לא בתל־אביב". חשתי מזועזע ונבגד. הרגשה כאבת וקשה.

אין כמובן כל אנאלוגיה ישירה בין שירו של מחמוד דרוויש, שנכתב היום, לבין אותו השיר, ואני – כמוך – לא משחדר את דרוויש מאחריות לידיעותיו, לערכיו ולעמדותיו הפוליטיות, כפי שהיו מוכרות לנו מכבר. מזכרתי בשיר רק עקב הדמיון בתוכן ובהתבטאות, והרגשתי יחד אתך את הכאב והבגידה, שמתעוררים למקרא או למשמע שיר במצב עניינים מראבי מסויים.

מה שהטריד אותי במאמרך לא היה כמובן העזוע מן השיר, אלא הקשר שקישרת בין אותו זעזוע לבין עיצוב עמדתך הפוליטית, ובכך, לצערי, אתה עומד כתף אל כתף עם שורה של אנשי־רוח מן השמאל הציוני, שסוג ההתבטאות העיקרי שלהם הוא הקינה. עמוס עוז מקונן על „הקרבים הנבעטרנים של תנועת העבודה", דוד גרוסמן מקונן על ידינו שכה עושות בשטחים הכבושים, ואתה מקונן על כך שאויבינו אינם סימפטיים, והסובים שבהם בוגדים בך בעת מבחן.

הקינה היא מצב נפשי. מצב אינטלקטואלי. היא בנויה על הנחות־יסוד מסויימות ועל ויתורים מסויימים. ההנחה היא שהשתחררות שלנו מן הכיבוש תיימת להיות תלויה בעולמו הרוחני של הצד שכנגד. הוויתור הוא על שני דברים: ראשית, הוא ויתור על נסיון לעצב את אויביך כפי שהיית רוצה לראותם, ושנית, הוא ויתור על עשיה פוליטית פנימה.

זכורה לי הרצאה פוליטית ששמעתי פעם מפי מאיר פעיל באותם ימים שאנגים. אחד המאזינים שאל אותו עם מי הוא רוצה לעשות שלום, שהרי מוסכם גם על מאיר פעיל, שמה שאנחנו דורשים מאש"ף – הכרה במדינת ישראל – אינו נראה קרוב. מאיר פעיל, בישירות הנוטה הידועה שלו, תקף את השואל ואמר: „מה אתה חושב, שפוליטיקה זה משחק פינג־פונג שמעבירים כדור מצד לצד ומי שמשחק טוב יותר מנצח? בפוליטיקה אתה מעצב ומתעצב תוך כדי משחק. אתה בונה לך את האויב שלך. אם תשתתף במשחק הזה, אתה תעמיד את אש"ף במצב שבו לא תהיה לו ברירה אלא להכיר בך". דברים נכונים.

והנה אתה מספר לנו שהזמנת לפגישת סופרים ישראלים ופלשתינאים, אנשי אש"ף ומקודביו, ודחית את ההזמנה. אתה עדיין משחק פינג־פונג. ואתה מצר על השימוש שהימין הולך לעשות בשירו של מחמוד דרוויש. ראוי שתדע, שגורל זה עלול להיות גם מנת חלקך. ככלות־הכל, אתה מאמת את הדמות הדמונית, ההפכפכה, הבלתי־אמינה של הפלשתינאי כבר־שיח. אתה אמנם אומר בכנות ודה: „גם אני, באיחור ניכר, באתי למסקנה שיש להיפגש במישרין עם אש"ף ולהעמידו למבחן. ולו רק כדי לרפא רבים מבני ישראל מחולי אשמת ההדחקות המומצת. יש להפקיע את הדברים מהתחום הדמונולוגי אל התחום הפוליטי. אך שירו של דרוויש משיב אותנו אל הדמונים האמיתיים. שירו של דרוויש אומר אמת". אני עבדאללה אתך על המסקנה הפוליטית בלי קשר למניעיה, אבל בוא נדבר על מניעיה. האם כשביל להתרפא מאשמה אתה מציע להיפגש עם הפלשתינאים? או הכן כאן הפקעת הדברים מהתחום הדמונולוגי אל התחום הפוליטי? נניח ל„אשמת ההדחקות המומצת" של ימים עברו, האם כאן ועכשיו אין „הדחקות מומצת"? בעיני רוחי קל לי לראות ציטוטים ממאמרך במודעה של הימין: „חיים גודי, מבכירי אנשי־הדת של תנועת העבודה, קובע שאין עם מי לדבר".

הוויתור הזה על דרישת מפרה, בונה, הוא חמור. הוא חמור משום שהיום אין כל ספק ששואפי השלום בינינו, שלא ויתרו על הדרישה הזה למרות כל התיסכולים, מילאו תפקיד חשוב ביותר בראנספורמציה שאש"ף עבר, מתביעה על כל פלשתין לעמדה המצדדת בשתי מדינות. ספק אם בלעדיהם היתה עמדה זו נהפכת מעמדת מיעוט לעמדת רוב.

אבל חמור שבעתיים הוא הוויתור על העבודה הפוליטית פנימה. לצורך הדיון הבה נניח שאש"ף הוא ארגון של רשעים, החסר שכבת הנהגה אינטלקטואלית שמסוגלת לראות דברים שמעבר ושהסיכוי לבנות אתה גשר להבנה הוא פרוייקט איטי, ארוך־טווח ורב־נפתולים. מה יש לך איפוא במצב קשה מנשוא זה, לומר לעם שלנו על הכיבוש? האם כך הכיבוש נראה יותר הומאני? האם כך יש למעשי הנבלה שנעשים שם, בשמך ובשמי, ריח בשום יותר? האם אין ההשתחררות ממצב הכיבוש הפרוייקט הרוחני ביותר הניצב היום לפנינו?

הקינה כעמדה פוליטית – זו שלך, זו של אחרים מן המחנה המתוקרא שפר – היא בעצם מהותה עמדה של אי־עשיה. שורת המקונגים עומדת מחוץ לשורת העושים. ואר לראות בבר, כי בחוות השפעה ועיצוב דעת־הקהל הנפרים בקרב המקונגים הם אירים. והם מבוהבים.

רון כוזר

להיות חבר מרכז

מאת עזרא דלומי

אין ספק ששיטת הבחירות הישירות של המועמדים לכנסת או „כולם בחדרים נוכמעם כולם" יצרה הזדה ודשה, שעם מאפייניה נמנה גם סרי־יומו של חבר המרכז, העובר שינוי דרמאטי.

לא עוד קימה ב־7.00, ארוחת בוקר ויציאה לעבודה, ולאחריה חזרה לחיקה החומם של המשפחה. במקום, לא עוד צפיה בטלוויזיה וספר לפני השינה, שלא לדבר על מרס קולנוע או על יציאה לבילוי.

חישוב מחיר מגלה כי חבר מרכז המבקש לקרוא, לעלעל, לענות לטלפונים ולהיענות לכל ההזמנות, המפגשים והמסיבות שעורכים המועמדים" השונים, יצטרך ליטול חופשה ממקום עבודתו וממשפחתו, כדי למלא את חובותיו החברותיות־פוליטיות.

סדר־היום מכיל מעכשיו קריאת ששה־שבעה מכתבים לא קצרים, אבל מנומקים, של מבקשי תמיכה, הנקראים בזה אחר זה. אבל לפני שהספקת לשקול ולעכל את המתנה, להמציע בזכרונך את תמונה המופיעה בקצה הימני של העמוד ולקטלג את גיל המתמודד, אתה רץ מבחול לצלצול טלפון מן השתולן השני לזיזם.

„תראה", אומר הקול מן העבר השני, „צעירים צעירים, אבל אתה זוכר שגם אתיקים צריכים לזיזת ברשימה, נכון?"

„ודאי, ודאי", אני עונה.

„אז תתמוך אז לאז" שואל הקול מן העבר השני.

„אה, אה, תראה, אני לא כל־כך יודע כמי מדובר", אני משיב בחשש מנומס.

„רוזלק, מה אתה לא מכיר, הוא M.A. במינהל ציבורי", אמר המתנה.

„נו", אני תוהה.

„מה זאת אומרת נו, וממנהלת השקים אתה לא זוכר אותו?" אומר הקול.

„יכול להיות, לא כל־כך בטוח", אני אומר.

„נו אז תתמוך?" שואל הקול.

„אני אשקול", השבתי.

„תשקול בחיזב, הה? ביקש לבטוח.

„בסדר, בסדר", מיימתי באנחת רווחה, והרי עד. עכשיו כל בקשה שקלתי בחיזב. דפדוף ביומן לאחר השיחה מגלה, שאחר־הצהרים צפוי מפגש של יוצאי הערה מביב להקת זמר וכיבוד ממיטב מטעמי ארץ המוצא. יחד עם להקת הזמר יופיעו, כמובן, גם מועמדי הערה לכנסת. גם יום המחרת כבר תפוס, והפעם תאפלה אצל בן מיעוטים מן הכפר הסמוך. מובן שהמחרת היא „40 שנה למדינת ישראל והידוק הקשרים", אולם רשימת מקבלי הפנים לא מוזיזה מפק, כי יהיו סיחים ויהיו גם שיחות עם המועמדים.

לאחרונה, ואולי לא במקרה, החלו להגיע גם חוברות עבות של דו"חות ממשרדי הממשלה הרלוואנטיים, שרובם ככולם באים להבביע על השיפורים והתקדמות שחלו במשך שהחו של המועמד בתפקיד הציבורי הרם.

אלה כרוכים, כמובן, במאמץ מיוחד לפענח הנתונים המספרים, הנפרשים על־פני כמה עשרות עמודים. העומס והמאמץ שמטילה השיטה הזרשה נופלים, מסתבר, לא רק על המתמודד – זאת עוד בטרם החל שלב לחיצת הידיים – אלא גם על זמנו וקיבולו של הבוחר הקטן, ההולך ומתנתק מעולמו הקודם וטובע בים הפניות, המכתבים והזמנות.

אם מניחים שהקצב הזה ילך ויגבר ככל שיתקרב מועד ההצבעה, מתקבל על הדעת שמצביעים לא מעטים, המתחילים כבר להתנשם בכבדות בין טפס מכובד לקבלת־פנים אקסקלוסיבית, יכריעו תוחת נטל החובות ויהיו חשושים מכדי להגיע לישיבת המרכז הגדולה. ברוח דברים אלה אני מצפה שמכתבי המועמדים, שיגיעו אלי מעתה, ייפותחו ב„הניתי מאוד מרשימתך, הוחלטתי להגיש את מועמדותי לכנסת וכו' וכו'".

קשה להיות עכשיו ישראלי ביוון

מאת אמיר רוזנבליט

בשבועות האחרונים היו לילות שמשה גלבוע, שגריר ישראל ביוון, לא עצם עין. יוון, הנמכת בדרך־כלל באש"ף ואף היתה המדינה היחידה בקהיליה האירופית שהעניקה לאש"ף נציגות דיפלומאטית (ב־1983, לאחר מלחמת לבנון), ניצבת מאז המהומות בשטחים בראש המדינות המגנות את מדיניותה של ישראל בשטחים.

„המגנה החילים הישראלים המכים פלשתינאים בשכם, ששודרה בטלוויזיה היוונית, כפי ששודרה בטלוויזיה של רוב מדינות העולם, גרמה לתדמיתה של ישראל נזק קשה יותר משעלולות היו לגרום לה 20 דיווחיות של אש"ף", אמר השגריר גלבוע בלשכתו באתונה למשלחת של חברי איגוד העורכים והעתונאים של סוביהדת בישראל. יכולנו לחוש בכך. על־פי הערכות המקוריות נועדו לנו, 30 העתונאים שבמשלחת, פגישות מקצועיות עם עתונאים יוונים וסיורים במערכות העתונים הגדולים באתונה. שלושה ימים לפני תחילת הסיור הודיעו אנשי משרד התירדות היווני לראש המשלחת, ניסן גרמור, כי הם מבקשים לדחות את הפגישות ואת הביקור במערכות „למועד מתאים יותר", בגלל „המצב העדין שנתהוה בעקבות האירועים בשטחים". תכנית הסיורים שלנו שונתה.

לשגרירות ישראל ביוון אין, כידוע, מעמד של שגרירות, אלא של נציגות דיפלומאטית, ממש כמעמדה של הנציגות הדיפלומאטית של אש"ף באתונה. דווקא בשנה האחרונה חל שיפור משמעותי ביחסים בין שתי המדינות, הן תתמ ביניהן הסכמים לשיתוף פעולה בתחומי התיירות, החקלאות והאקדמיה. יוון הבינה שלא תוכל להשתיך לקהיליה האירופאית (החל ביולי השנה היא תתמנה לנשיאת הקהיליה), בלי לקיים יחסים תקינים עם ישראל, כפי שמקיימות 11 הארצות האחרות של הקהיליה. השיא בהשתפרות היחסים היה ביקורו של שר המוץ היוני פפוליס בישראל, בין 29 בנובמבר ו־2 בדצמבר האחרון. זה היה ביקור ראשון של שר יווני בישראל מאז הקמת המדינה. „אחרי הביקור הזה", נזכר השגריר, „אמרו לי כולם: 'משה גלבוע, אתה תהיה הראשון שיחנוך את השלט 'שגרירות' בבניין שגרירות ישראל באתונה".

התקווה הזו נכזבה. ב־7 בדצמבר, חמישה ימים בלבד אחרי ביקורו של שר המוץ היווני בישראל, פרצו המהומות. גלבוע: „התגובות ביוון על האירועים בשטחים הן חסרות פרופורציה. בשבועות האחרונים אנחנו משמשים מטרה להפגנות אלימות; שרפו דגלי ישראל מול נציגותנו באתונה ואף נעשה נסיון להתפרץ לביתן הישראלי ביריד המסחרי בסאלוניקי. ארגונים שונים, בהם ארגוני נשים והמפלגה הקומוניסטית, המייצגת כ־13 אחוז מהבוחרים ביוון, מגישים פסיקות ומתבטאים בחריפות נגד ישראל. האווירה הכללית היא אווירת אהדה לפלשתינאים. הם מוצגים כצד הסובל וישראל – כצד הרודה בהם. ההתייחסות הבלתי־הוגנת לישראל בתקשורת המקומית", מטעים גלבוע, „בולטת בחריפותה. הכל מתמקד בתוצאות ההתרחשויות בשטחים, לא בסיבות לתן. בשום כתבה ששודרה בנושא זה לא טרחו להזכיר שישראל משמשת, זה שנים, מוקד לפעילות טרוריסטית. נהפכנו לפתע לחלק מהיישות היוונית. אנחנו בכל מהדורת חדשות. אם לא בראש המהדורה, אז במקום השני או השלישי".

מציג ישראל ביוון השגריר משה גלבוע צילום: אמיר רוזנבליט

אף־על־פי־כן, כפי שציין השגריר, לא נפגעו היחסים ההדדיים בתחומי המסחר, הכלכלה והתקלאות, אמרכי ברור שלאירועים תהיה השפעה מצטברת. ביניהם גם ממשיכות שתי המדינות לקיים מפגשים רשמיים, שנועדו להדק את שיתוף הפעולה. בימים אלה, למשל, ביקרה בישראל משלחת של אנשי מדע וטכנולוגיה בראשות מנכ"ל המשרד היווני, ומנכ"ל משרד התיירות בישראל, רפי שרבו, קיים באתונה ביקור רשמי ביוון ואף נחתם הסכם לשיתוף פעולה בתחום התיירות בין שתי המדינות. כנגד זה יש תופעות הפוכות. דומה כי לאחר תקופה קצרה של פריחה, נמצאות עתה ישראל ויוון על פרשת דרכים בתחום שיפור היחסים ביניהן.

„אני אישית", מודה גלבוע, „הייתי מצפה ממשלת יוון ומעמה שיגלו קצת יותר הבנה לצורך של ישראל בבטחון וגם לצורך בבטחון של שארית הפליטה של יהודי יוון, שתשעים אחוז מהם הושמדו בתקופת השואה. אנו, מצידנו, נמשיך לעשות כמיטב יכולתנו לשיפור היחסים. צריך לקוות שכך יהיה, לא רק למענו, אלא גם למען יוון. תהליכים של הרעלת נפשות, השנאת יהודים, קריאת מדינת ישראל בשמות גנאי והכוונת כל הבעייתיות לאפיקים קיצוניים – אלה לא יביאו רווחה לעם היווני, וגם לא ישפרו את הרגשה הכללית כאן, ביוון. וזאת, אני אומר כ־ידידלומט".

במארס אשתקד השלכה פצצה לעבר שגרירות ישראל באתונה. היא התפוצצה כחמישה מטרים משולחן העבודה של השגריר משה גלבוע. למרבה המזל, השגריר לא היה אותה עת בלשכתו וחזיר ניצלו. עד כה לא נמצאו משליכי הפצצה, אולם גורמי בטחון ישראליים מעריכים, כי היתה זו פעולה של אש"ף. אנשיו, כך סברו, הפעלו מהצינות המפוארת של ארגון הטירור באתונה, המרוחקת כ־500 מטרים בלבד מהנציגות הישראלית.

היחסים המיוחדים של יוון עם העולם הערבי, ובפרט העמדה הפרו־אש"פית והמסורתית שלה, מצאו את ביטויים הבולט ביותר בחילוצו של יאסר ערפאת מלבנון בעת מלחמת לבנון, עלידי שיגור ספינה שאספה אותו לתוכה, ובפרשת „ספינת המגורשים", שעמדה להפליג מחופי יוון לישראל.

„קשה לתאר את מה שעבר עלינו במשך שלושת השבועות הללו", נזכר גלבוע. „אתונה נהפכה למרכז אופרטיבי של אש"ף. התכנסו בה 450 עתונאים מכל העולם ו־30 צוותי טלוויזיה. הם קיימו שלוש מסיבות עיתונאים ביום. הזמנו לכאן אנשים רבים מאוד, בהם טרוריסטים, שאני מכיר אישית ממשפטים שונים בארץ. זמן קצר אחרי שירדו כאן את הקטע על ההכאה, שאני מסתייג ממנה בצורה הבוטה ביותר, הכאת פלשתינאים בשכם עלידי חיילי צה"ל. זה בודאי שלא הקל את מלאכתנו כאן. צריך להבין שביוון, שממילא נוטה רגשית לערבים, יש לאנשים זכרונות עגומים ממלחמת העצמאות שלהם והמכות הללו מעוררות בקרב היוונים הרבה זכרונות לארסמפאטיים מהעבר. עם זאת, אנחנו ניצבים כאן בקומה זקופה, עונים למסיבות, ומנסים במיטב כוחותינו הדלים להסביר את מצבה של ישראל ואת מדיניותה".

אל אחי הקנאים

מאת עובד צור

ארצנו, מדינתנו היחידה, בוערת. ארמתנו ספוגה דם אחינו ואויבינו ועוד הדרך רבה. פניה של מדינתנו נראות כפני מפלצת באה בימים, שאחותה הזמן וחמולאי הכיבוש תרבו בפניה קמטי אימה, חימה ושבאת אחים תמימה.

כתושב גבול הלבנון, שידע ימים יפים בצד ימים קשים מדי אימה, יודע אני מזו חשש וגם מהי תקוה לימים אחרים.

שמחתי כשיצא צה"ל מלבנון. ידעתי שהמחיר הדמים כאן על הגבול יהיו קשים מבעבר. החששות היו כבדים גם בלבו של שר הביטחון. בפגישה עם משלחת של תושבים מגבול הלבנון ערב הנסיגה הסביר רבין עד כמה ההכרעה קשה והסיכון רב. הוא לא הבטיח לנו ימים קלים. בכל זאת שמחנו.

מבית מדרשכם, רבותי המתנחלים, יצאה אז הקריאה: „אסור לאבד את הנפקין! אימה גדולה אחזה בכם, ומה נפלא שלא נרבקה אז גם בנו אנשי גבול הצפון. מבית מדרשכם יצאות ומזם הקריאה „אל תעמוד חסר הרגשות־יש"! שוב אתנו הדעיון.

כאן כן עזה ולאורך כל הדרך, אחי הקנאים, אתם רואים בי ובשכמותי בוגדים. בוגדים רפי־שכל ודים, חסרי־ישע, הנרא מכל: משתפי פעולה עם אויבנו המשותף. קראתם לעברי ולעברי חברי „חבל לבוגדים". קשה כבר להבחין ביניכם לבין הבן החורג של העם היהודי המביא חרפה על כולנו, „הרב" כהנא.

אחינו הזמן בשעון החול אזל והרקמה הערינה המתברת חלקי־עם נקרעת מנעיצת ציפורניכם האוהבות. אהבת הארמה גברה אצלכם על אהבת האדם. אנא מכם, הכירו במציאותו! נסו להבין כי זכותנו על כל הארץ אינה ניתנת למימוש מלא. נסו להבין כי גם עם אחר הנאבק לחידחו ישב בה. בטרם תביאונו לשלוח יד איש באחיו – אנא מכם מתנחלי הגדה והרצועה עלו ארצהו שובו הביתה. משימות רבות נכונו לכם ולנו כאן בגליל, בערבה, בנגב ובבקעה. שובו כדי שיחד נוכל להמשיך ולבנות את המדינה. שובו כי יחד נוכל לאויבינו הרבים.

הניפו את השריד על השומן, את האדם על הארמה, את המביאות על משיחות השקר ואת הפשרה על הקבאות. כי בין הכל ללא כלום – נישאר חלילה עם האפשרות השניה.

למרו נא מנטיונם של האחרים. ראו מה קרה לאויבנו הקשה הכו. מנהיגיו רצו ועדיין רודפים את כל הארץ, גם חיפה ויפו גם תל אביב. הכל רואים לאן הם הגיעו.

שובו ונשיב לארץ. את חוכנה ובזה הבאי ואת יכולת קיומה המוסרית. עלו נא ארצה לכל תאבי התקוה. שובו הביתה ויכול נוכל לה.

אופיו של הסכסוך

מאת מרדכי ליפמן

בסכסוך מדיני וכגרסתו הצבאית – במלחמה בין שתי מדינות, שולט היסוד הרציונלי. זו עובדה על אף שהיא נשמעת כאבסורד. כאשר רדפים התותחים, מחות האמרצה משתתקות; גם אם קרם להכרות המלחמה מסע תעמולה, ארסי ככל שיהיה, יודעים הכל כי כשגורות הירות הראשונות, מחליף השכל ההיגיון של ניהול המלחמה את הרגש המתלהם.

בסכסוך בין שתי הקהילות שולט רק היסוד האמוציונלי. ממשלות הייבות לשקוד על תקנת המדינה והעם. ככל שמערכת השיקולים, שחייבת להפעיל ממשלה, הגיונית ומפוכחת בימי שלום, במלחמה על אחת כמה וכמה. כאן, אם אין ביכולתו של ממשל להפעיל מערכת שיקולים עניינים, התייחסות רציונלית, לדרך ניהול המלחמה והמדינה – סופו תבוסה מוחלטת בשדה הקרב, וכבר היו דברים מעולם.

משום שהיסוד הרציונלי חזק מכל יסוד אחר ומכל מניע אחר, במאבק הצבאי וביחסים בין מדינות, תמיד מדברים ביניהם האויבים. גם מזמנים הקשים ביותר של קרבות מרים, בבירות אחרות, באוצות אחרות, נותר תמיד נתיב פתוח אל הצד השני. גם מדינות „מסודפות" מקפידות על שמירת נתיב שיחות פתוח. ראה רוגבת אידאן־עיראק.

לעומת זאת בסכסוך בין קהילות שולט רק היסוד האמוציונלי. בסכסוך כזה אין עם מי לדבר. אם יהיה לך עם מי לדבר, הסיכוי הכרוך ביותר הוא שמזר כבר לא יהיה לך כזה כי יצחו אותו. תמיד יימצא מי שיחסל את הדרשית בטרם יגדל ויפרח.

בסכסוך בין־קהילתי עולים מתהומות תת־קרקעיים לא נודעים כוחות המוצאים לעצמם פורקן לגיטימי במאבק אלים ובריוני. לעתים כוחות אלה הם על גבול הפלילי. מאבקם, הן בשלטון הזר הן בבני עמם, הוא לעתים מנותק מכל היגיון רציונלי. לעתים מתברר בסכסוך בין־קהילתי כי אין גבול ואין מחיר לא ליצר הנקמה, לא לתאוות הזרם, לא לשלות הנבזה ושיקול הדעת.

בסכסוך בין־קהילתי, הצד ה„מדיני", אם יש כזה, הוא תמיד הצד החלש. הוא חלש לא משום שהוא חסר כוח פיסי, אלא משום שמצפים ממנו לגישה רציונלית. הוא נתון לביקורת. מוגבל באמצעים שהוא מסוגל להפעיל, יכולת התגובה שלו תמיד מרוסנת. אין לו זכות התגובה האמוציונלית כפי שיש ליריבתו – הקהילה המזרחית. דוגמאות: אירלנד, לבנון, קפריסין (עד הפלישה הטורכית), הודו, ארץ ישראל (עד הפלישה הערבית) ועוד.

עכשיו חזר הסכסוך בארץ ישראל והיה לסכסוך בין־קהילתי בפי שהיה כאן לפני מלחמת העצמאות. לתוך הקלחת הרותחת היום, האוכלוסיה הפלשתינית, נמזגת האיבה לישראל. לשנאה למתונים שבמחנה שלהם ולשלטון הנאשמי, מתוספים מחדים ובחדתים, בני לחאי לדיכוי מתמשך של הדור הצעיר בחברה פטריארכלית נוקשה ומאובנת.

מאבק בין־קהילתי עולים מתהומות תת־קרקעיים לא נודעים כוחות המוצאים לעצמם פורקן לגיטימי במאבק אלים ובריוני. לעתים כוחות אלה הם על גבול הפלילי. מאבקם, הן בשלטון הזר הן בבני עמם, הוא לעתים מנותק מכל היגיון רציונלי. לעתים מתברר בסכסוך בין־קהילתי כי אין גבול ואין מחיר לא ליצר הנקמה, לא לתאוות הזרם, לא לשלות הנבזה ושיקול הדעת.

בסכסוך בין־קהילתי, הצד ה„מדיני", אם יש כזה, הוא תמיד הצד החלש. הוא חלש לא משום שהוא חסר כוח פיסי, אלא משום שמצפים ממנו לגישה רציונלית. הוא נתון לביקורת. מוגבל באמצעים שהוא מסוגל להפעיל, יכולת התגובה שלו תמיד מרוסנת. אין לו זכות התגובה האמוציונלית כפי שיש ליריבתו – הקהילה המזרחית. דוגמאות: אירלנד, לבנון, קפריסין (עד הפלישה הטורכית), הודו, ארץ ישראל (עד הפלישה הערבית) ועוד.

עכשיו חזר הסכסוך בארץ ישראל והיה לסכסוך בין־קהילתי בפי שהיה כאן לפני מלחמת העצמאות. לתוך הקלחת הרותחת היום, האוכלוסיה הפלשתינית, נמזגת האיבה לישראל. שמשחק טוב יותר מנצחו בפוליטיקה אתה מעצב ומתעצב תוך כדי משחק. אתה בונה לך את האויב שלך. אם תשתתף במשחק הזה, אתה תעמיד את אש"ף במצב שבו לא תהיה לו ברירה אלא להכיר בך". דברים נכונים.

והנה אתה מספר לנו שהזמנת לפגישת סופרים ישראלים ופלשתינאים, אנשי אש"ף ומקודביו, ודחית את ההזמנה. אתה עדיין משחק פינג־פונג. ואתה מצר על השימוש שהימין הולך לעשות בשירו של מחמוד דרוויש. ראוי שתדע, שגורל זה עלול להיות גם מנת חלקך. ככלות־הכל, אתה מאמת את הדמות הדמונית, ההפכפכה, הבלתי־אמינה של הפלשתינאי כבר־שיח. אתה אמנם אומר בכנות ודה: „גם אני, באיחור ניכר, באתי למסקנה שיש להיפגש במישרין עם אש"ף ולהעמידו למבחן. ולו רק כדי לרפא רבים מבני ישראל מחולי אשמת ההדחקות המומצת. יש להפקיע את הדברים מהתחום הדמונולוגי אל התחום הפוליטי. אך שירו של דרוויש משיב אותנו אל הדמונים האמיתיים. שירו של דרוויש אומר אמת". אני עבדאללה אתך על המסקנה הפוליטית בלי קשר למניעיה, אבל בוא נדבר על מניעיה. האם כשביל להתרפא מאשמה אתה מציע להיפגש עם הפלשתינאים? או הכן כאן הפקעת הדברים מהתחום הדמונולוגי אל התחום הפוליטי? נניח ל„אשמת ההדחקות המומצת" של ימים עברו, האם כאן ועכשיו אין „הדחקות מומצת"? בעיני רוחי קל לי לראות ציטוטים ממאמרך במודעה של הימין: „חיים גודי, מבכירי אנשי־הדת של תנועת העבודה, קובע שאין עם מי לדבר".

הוויתור הזה על דרישת מפרה, בונה, הוא חמור. הוא חמור משום שהיום אין כל ספק ששואפי השלום בינינו, שלא ויתרו על הדרישה הזה למרות כל התיסכולים, מילאו תפקיד חשוב ביותר בראנספורמציה שאש"ף עבר, מתביעה על כל פלשתין לעמדה המצדדת בשתי מדינות. ספק אם בלעדיהם היתה עמדה זו נהפכת מעמדת מיעוט לעמדת רוב.

אבל חמור שבעתיים הוא הוויתור על העבודה הפוליטית פנימה. לצורך הדיון הבה נניח שאש"ף הוא ארגון של רשעים, החסר שכבת הנהגה אינטלקטואלית שמסוגלת לראות דברים שמעבר ושהסיכוי לבנות אתה גשר להבנה הוא פרוייקט איטי, ארוך־טווח ורב־נפתולים. מה יש לך איפוא במצב קשה מנשוא זה, לומר לעם שלנו על הכיבוש? האם כך הכיבוש נראה יותר הומאני? האם כך יש למעשי הנבלה שנעשים שם, בשמך ובשמי, ריח בשום יותר? האם אין ההשתחררות ממצב הכיבוש הפרוייקט הרוחני ביותר הניצב היום לפנינו?

הקינה כעמדה פוליטית – זו שלך, זו של אחרים מן המחנה המתוקרא שפר – היא בעצם מהותה עמדה של אי־עשיה. שורת המקונגים עומדת מחוץ לשורת העושים. ואר לראות בבר, כי בחוות השפעה ועיצוב דעת־הקהל הנפרים בקרב המקונגים הם אירים. והם מבוהבים.

רון כוזר

מכזאמן الأصل

هكذا من الأصل

הורים מביה"ס הריאלי מתלוננים על כפיה דתית במסגרת השירות הלאומי

מאת יעל פרשבין, פרשת „דבר" לענייני חינוך

הורים מבית הספר הריאלי בחיפה ותלונו בפני נציגי עמותת ע"ה על כך שבית הספר מפעיל על ילדיהם לחץ לשהות בקיבוצים דתיים במסגרת השירות הלאומי. לדבריהם לא ניתנה לילדים אפשרות לבחור בין קיבוצים חילוניים ודתיים, בין השאר בגימוק שחלק מהתלמידים דתיים ובקיבוצים החילוניים אין מקפידים על מטבח כשר.

מעמותת ע"ה נמסר כי היא תעלה את תלונת ההורים בפני ראשי משרד החינוך.

ובאראי מטעם משרד החינוך על השירות הלאומי בחיפה, אלוני זמורה, מסר כי היחזמה לצאת לשירות לאומי בקיבוצים דתיים היא של בית הספר עצמו וכי היציאה לא הומלצה על ידי המשרד.

מנהל בית הספר ישעיהו תרמור מסר בתגובה: „זו פעם ראשונה שמישהו מההורים מעלה את השאלה מדוע לא ניתנת לתלמידים אפשרות לבחור בין שירות לאומי בקיבוצים דתיים לבין שירות בקיבוצים חילוניים. אני מודה שאפשר היה לכוון את התלמידים לקיבוצים לפי בחירתם, אבל זה לא כל כך נוח מבחינה ארגונית. זה חמש שנים יוצאים תלמידי כיתות י' מבית ספרנו לשירות לאומי בקיבוצים דתיים, מתוך המחשבה להפגיש את התלמידים זו עם אורח החיים הקיבוצי הן עם אורח החיים המסורתי־דתי. מי שמכיר את האווירה בקיבוצים הללו יודע שהם מבטאים בצורה נאמנה ביותר את החלוציות והציונות ורוצים מכל ניסיון להחזיר בתשובה. עד כה לא היו התלונו הורים נגד השירות הלאומי במסגרת זו.

„הסיבה בגללה בחרנו במשקים דתיים אינה בגלל המטבח הכשר. נכון שבבית הספר שלנו לומדים גם שומרי מסורת וחניכי הפנימיה הצבאית שלפי חוקי צה"ל צריכים לאכול אוכל כשר, אבל לא בגלל זה בחרנו בקיבוצים דתיים אלא מפני שרצינו לכרוך ביחד מפגש וחשיפה לאורח חיים קיבוצי ולאורח חיים יהודי־מסורתי במשך 24 שעות ביממה. זו אינה כפיה, איננו מחייבים את התלמידים ללכת לבית כנסת במסגרת השירות הלאומי".

מזכיר הפנים בתק"ם רובי הלמן מסר בתגובה כי המטבח הכשר אינו מהווה בעיה בקליטת נוער לשירות לאומי שכן יש די קיבוצים לא דתיים המנהלים מטבח כשר. לדבריו אין כל קושי ארגוני בהפניית חלק מהתלמידים לקיבוצים חילוניים שכן המחסור בכח אדם זמני בקיבוצים גדול, והדבר ישמחו לקלוט את תלמידי הריאלי.

בקיצור

★ שר החינוך יצחק נבון אישר תקציב מיוחד בסך 2.1 מיליון ש"ח להרחבת פעולות החינוך והתרבות ביישובי קו העימות לאורך הגבול הצפוני.

★ בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב קבע כי מותו שנגרם כתוצאה מטרשת העורקים אינו מסר כתאונת עבודה כיוון שהיחיד במחלה הדרגתית שאינה מוכרת כמחלת מקצוע ואינה יכולה להיות פגיעה בעבודה.

★ בית הדין האזורי לעבודה בתל־אביב קבע כי מפקח לשעבר בחידה הארצית לחקירות הונאה של המשטרה, פנחס פישלר, שהתפטר מן השירות לאחר שבקשתו למתן אישור לחופשה ללא תשלום נדחתה, זכאי לפיצוי פיטורים כיון שהחיה הבקשה מצריכה את התפטרותו והוא נחשב כמפוטר.

★ משטרת חיפה פתחה בחיפושים אחר יוסף בדוך המחשד כי חסף את בנו בן חמש מביתה של אשתו עמה הוא נמצא בהליכי גירושין.

★ הרשב מיכאל סלומון פרמן (48), שהדשע בגרימת מותו של ילד בן שבע בנהריה רשלנית, נידון אתמול בבית משפט השלום בעכו לשבע שנות פסילת רשיון, לארבעה חודשי עבודה בסולקה לשירותים הבריתים ולקנס של 500 ש"ח.

★ תושביהם של קבוצת משקיעים מדרום אפריקה להקים בית חולים פרטי באחת הקומות העליונות של המרכז המסחרי החדש בדרכו חודב בחיפה, לא אושרה על ידי משרד הבריאות וביצוע הפרוייקט התעכב. אתמול לא היה אפשר לקבל תגובה ממשרד הבריאות.

28 תיקי הונאה, מרמה וזיוף נגד מנהלת חשבונות במועצה צפונית

מאת שמעון ריים
מפי „דבר" בצפון

משטרת קריית שמונה חשפה בימים האחרונים פרשת זיוף והונאה בהיקף גדול שבה מעורבת מנהלת החשבונות של המועצה האזורית מבואות חרמון.

הפרשה נחשפה בעקבות פנייתו של ראש המועצה שלום רוביץ למפקד משטרת קריית שמונה, רב פקד משה כהן, שבה העלה חרשות לא־סדירים בספרים בהנהלת החשבונות של המועצה. בעיקר חשד כי הכספים ששלמו התושבים לארנונה לא הגיעו ליעדם – קופת המועצה. חקירה העלתה כי למעשה הופקדו הכספים הללו בחשבונה הפרטי של מנהלת החשבונות.

המשטרה עצרה בשבוע שעבר תושבת הישוב כרכום בת 32, אם לשניים, בחשדה במעשה. היא היתה בשנים האחרונות מנהלת החשבונות של המועצה. החקירה העלתה כי לא רק כספי הארנונה, אלא גם כספי מסים של תושבים באיזור הופקדו בחשבונה. היא נהגה גם לנפק תלושי משכורת פיקטיביים על שמם של אנשים שכלל לא עבדו במועצה ואת השכר שהיו אמורים לקבל, כביכול, הפקידה בחשבונה.

המשטרה תפסה חלק מהשיקים שזייפה. מרובר בסכום של 40,000 שקל. מנהלת החשבונות נעצרה לחקירה ושוחררה לאחר שהודתה בחשדות המיוחסים לה ונפתחו נגדה 28 תיקים פליליים על עבירות הונאה, מרמה וזיוף. בקרוב יוגש נגדה כתב אישום.

הירוי במונית מת מפצעיו

(ע).– יעקב אוגנר (33) מבת־ים, שנורה ביום ה' שעבר בעינו ובכתפו על ידי נהג המונית שהסיע אותו, מת שלשום מפצעיו בבית החולים הלפסון.

ביום ו' נעצר נהג המונית, מיכה ראובן מכפר סבא, לששה ימים בבית משפט השלום בתל־אביב. נציג המשטרה טען בבית המשפט כי ראובן הסיע במוניתו את אוגנר עם אשתו ותינוקם. לטענתו, היה אוגנר שיכור והחל להשתולל במהלך הנסיעה ובסיומה אף סירב לצאת מהמונית.

תוך כדי הוויכוח ביניהם שלף הנהג אקדח וירה שתי ירויות באוגנר, דמות מוכרת למשטרה.

★ חבר מליאת רשות השידור רפי אלול שלח שלשום מברק לד"ר הדעה המנהל אהרון יראל בו הוא חדש לקיים דיון דחוף בנושא ניצול זמן שידור בטלוויזיה לתעמולת בחירות של המפ"ל. אלול אומר כי לא יעלה על הדעת שהתוכנית „צירופים", ששודרה במוצאי שבת האחרונה, האמורה לעסוק בענייני דת, תוקדש לראיון מקיף עם ראש רשימת המפ"ל פרופ' אבנר שאקי ולפעולות המפלגה.

ענף הבנייה דורש להביא 900 זרים; אישור ל־200

מאת אבי שוברט

בענף הבנייה גוברת ההתמרמרות על דרך טיפולו של משרד הבינוי שפעל לאישור הבאת 200 פועלי בניין זרים כלבד על־ידי משרד העבודה. לעומת דרישת נציגי הענף לאישור מידי להבאת 900.

ענף הבנייה, השרוי במשבר, נפגע בשל היעדרות פועלי הבניין מושחתים. לפני כחודש וחצי נפגשו ראשי הענף עם שר הבינוי והשיכון דוד לוי שנענה לבקשתם לפעול לאישור הבאתם של פועלים זרים. בעקבות הבירור הועבר למשרד השיכון מסמך המפרט את דרישת הענף ל־900 עובדים באחוז מידי אך משרד העבודה אישר, כאמור, 200 בלבד.

התרעומת רבה בקרב ראשי ענף הבנייה, במיוחד לאור העובדה שלמגזרים אחרים במשק ניתנו אישורים רבים. המשבר הנוכחי הפוקד את ענף הבנייה הביא חברות אחדות לסף היכולת לעמוד בהתחייבויותיהן בגלל היעדרות פועלי השטחים.

בתגובה על הטענות נמסר מרשרד הבינוי כי המשרד פועל כדי לפתור את בעיית המחסור בעובדים אך בצורה מבוקרת. בשל כך נדרשו ראשי ענף הבנייה לפרט את המחסור בעובדים לפי אזורי בנייה.

נמל אשדוד – בלתי חוקי

הוועדה המחוזית אינה מאשרת לו בשל כך היתרי בנייה

מאת רני צדיקני, מפי „דבר" בדרום

הוועדה המחוזית לתכנון ובנייה במחוז הדרום מסרבת לאשר רשיונות בנייה לפרוייקטים שמינהלת נמל אשדוד מבקשת לבנות כל עוד היא לא תאשר בדיעבד את המבנים שהוקמו בו מאז הקמתו לפני כ־25 שנה.

מסתבר שהנמל הוקם ללא רשיון וכדי לקבלו עתה צריכה הנהלתו לצרף לבקשת הרשיון תוכניות ומפרטים שקשה למצוא אותם. מנהל הנמל אילן אדר מסר אתמול במסיבת עיתונאים כי בשל כך מתעכבת הרחבת מתחן האפטאות, בניית תחנת סיכה, סכבת מכס בגודל של 2000 מ"ר והתקנת מעלית בבניין המשרדים הראשי. לדבריו 9, „רציף הפחם", שייחנך בעוד שבועיים, ניפקה הוועדה רשיון מיוחד.

ממספרי השינוע שמסר אדר מסתבר כי ב־1967/68, שהסתיימה ב־31 בספטמבר האחרון, עלתה כמות המטענים שעברו בנמל בתשעה אחרונים והסתכמה בתשעה מיליון טונה. מזה עולה שחלק של הנמל בתנועת המטענים בנמלי הים הבינוני של ישראל עלתה ל־60.1 אחוז בכלל נמלי ישראל, כולל אילת, ל־55.6 אחוז. אדר אמר עוד שאם תאושר הגדלת שניים מרציפי הנמל (מספר 3 ו־5), אי אפשר יהיה למצות יותר את יכולת השינוע של הנמל במימדיו הנוכחיים, האם מגמת העלייה בתנועת המטענים תימשך, יגרום הדבר צפיפות ובריחת אוניות לחיפה.

השנה נגרעו ממצבת כוח האדם של הנמל 31 עובדים והוא עומד עתה על 1777 איש. לדבריו גילם הוא בממוצע 47 וכשיגיע מספרם ל־1100 יוחל בקליטת עובדים צעירים לאחר שנים שלא נתקבלו בו פועלים חדשים.

מפעלים קובלים: מזוט מזוהם מאשדוד גרם נזק

מאת אבי שוברט

נזק של עשרות אלפי דולר נגרם לכמה מפעלי תעשיה גדולים שהשתמשו במזוט מזוהם שסופק מבית הזיקוק באשדוד. המפעלים עלית, משמן צמיגים, יפו מזר, פיברוסקס, רימון בצבע ברנר ועוד רבים אחרים התלוננו כי המזוט הקל והכבד שקבלו בחודשים האחרונים גרם להם תקלות בהסקה וסתימות במערכות הדלק.

המפעלים והלקוחות שנפגעו מאימים להגיש תביעות נזיקין נגד שלוש חברות הדלק שסיפקו את המזוט. החברות פז, דלק וסונול העבירו את האחריות לאספקת המזוט המגונה לבתי הזיקוק. לטענתן, בית הזיקוק האשדוד מפיק מזוט קל וכבד באיכות ירודה, כשהוא מהול במים ובמשקעים. בעיית המזוט הועלתה בכמה פורומים מכניים אך לא נמצא פתרון.

בתי הזיקוק טוענים כי אספקת המזוט הלקוי נגרמת בגלל נפט גולמי באיכות ירודה, שמביאות החברות לבתי הזיקוק. ראשי חברות הדלק אומרים לעומת זאת כי הנפט הגולמי, ההמגיע לבתי הזיקוק באשדוד, והה באיכותו לנפט המזוקק בבית הזיקוק בחיפה. מבית זיקוק זה יוצא מזוט באיכות טובה וללקוחות באיחוד המרכז הצפון אין תלונות על איזהמים.

בדצמבר הוגלו מים במזוט שסופק למגדלי פרחים, ובתגורי הזיהום של החממות היו תקלות שגרמו נזק של עשרות אלפי דולר. בתי הזיקוק הסבירו זאת, כי המים חדרו למזוט בזמן העברתו באניה מחיפה לאשדוד.

אזרחות כבוד לשריר

5 בבית שאן מסרבים לחתום; נתניה העניקה

מאת מרדכי תלילה, מפי „דבר" בצפון

שלושה חברי סיעת המערך ושניים מסיעת דוד לוי במועצת בית שאן לא חתמו על תעודת אזרחות הכבוד שעומד להעניק היום ראש המועצה שלמה בן לולו לשר המשפטים התיירות אברהם שריר.

למרות ההתנגדות המחישה, המהדים רב במועצה, עמד בן לולו להעניק היום את אזרחות הכבוד לשר. בית שאן תארח היום את ראש הממשלה יצחק שמיר האמור לחתוך את האמיתיאטרון העתיק.

ספר „דבר" לענייני תיירות מוסר כי אתמול קיבל שריר את אזרחות הכבוד של נתניה על פועלו לקידום התיירות בה.

בוטלו הבחירות בשני איגודי עובדים

מאת חיים ביאור
מפי „דבר"

הבחירות בהסתדרות פועלי המזון ובאיגוד עובדי ההלומים, שעמדו להיערך בעוד שבועיים, בוטלו בהסכמת כל הסיעות.

בפעם האחרונה נערכו בחירות לשני איגודים אלה לפני שבע שנים. בהסתדרות פועלי המזון לא יהיה הפעם יצוג לסיעת הליכוד וחלוקת הייצוג בוועידה תהיה כך: מערך – 85.3 אחוז; דתיים (הפועל המזרחי ופועלי אגודת ישראל) – 1,1; מר"ש – 3.7 אחוזים.

באיגוד עובדי ההלומים יהיו יחסי הכוחות כדלהלן: מערך 80.8 אחוז; דתיים – 19.2; הליכוד, סלא השתתף בבחירות שנערכו בסוף שנת 80', אינו מיוצג כאמור גם פעם.

בשבוע שעבר נמסר על ביטול הבחירות להסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה, שהיא האיגוד הגדול המוביל בתעשיה ולפני כחודש הוחלט לבטל את הבחירות לאיגוד הפועלים החקלאיים. האיגוד הבקעדי היחיד „קיים" כמתוכנן את הבחירות לפרוסדותיו, שנקבעו ל־21 במארס השנה. זה הסתדרות המודים.

רימון במטה המשטרה

רימון יד עטוף בפלנלית, שהושאר בקומה השניה של מטה המשטרה בירושלים, העמיד את השוטרים על רגליהם. תבלני משטרה נטרלו את הרימון הצה"לי ומצאו פתק בנוסח הבא: „הרימון אצלי ממלחמת של"ג. חששתי לשלום ילדי ולכן אני מניח אותו כאן". בתמונה: חבלן משטרה (משמאל) מחזיק את (צילום: יצחק הורדי)

תנועת הגמלאים תדאג לפעולות למען שיבה טובה

(ע). – „הגורם שהביא להתארגנותנו הוא שהגמלאים הקשישים בישראל נותרו ללא הגנה ממשית – אמר אתמול ד"ר הרשמה העל פפלגתית של גמלאים ד"ר אבא נפן.

במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל־אביב אמר כי בישראל יש 400,000 גמלאים תביעי הרשמה יראגו בכנסת באמצעות חקיקה לזכויותיהם של הגמלאים כדי להכשיח לכל אדם שיבה טובה. כן יראגו לתכשיח שירותי ריפוי, אשפוז וטיעוד לכל נזקק ולהרחיב את בעדכת בתי האבות ומעונות־יום לקשישים ואת פעולות החברה הערנות בכרמל.

בתשובה לשאלות סגן ד"ר נפן כי הגמלאים אינם מקבלים 70 אחוז משכרם הקודם אלא רק 42 מפני שאין מחשיבים להם תוספות שקבלו לפני שיצאו לפנסיה.

לראשונה: טורבינה בלחץ מים המוחדרים לקרקע

מאת יוסף מיכלסקי, מפי „דבר"

שר האנרגיה משה שחל חגך אתמול טורבינה לייצור חשמל של חברת מקורות באחד מקידוחי החדרה של מי תהום במעגית 4 באיזור עמק חפר.

זו טורבינה ראשונה מסוגה בעולם המופעלת ומייצרת חשמל בלחץ המים המוחדרים לארמה. מנוע הקידוח, שבדרך כלל צורך חשמל לשאיבת מים, משמש גם כטורבינה לייצור החשמל המועבר לרשת הארצית.

המתקן הופעל לראשונה באפריל 1987 ועד כה ייצר כ־466,000 קוט"ש במשך כ־2700 שעות עבודה. ההספק המיצור מגיע לכ־200 קוט"ש.

ההשקעה הכספית במתקן זה הסתכמה בכ־96,000 דולר, כאשר התמורה האנרגטית משך שנת עבודה אחת תסתכם בכ־530,000 קוט"ש ההשקעה תוחזר אחרי כחמש שנים.

השר שחל אמר בטקס תוכנת הטורבינה כי הטאמץ למציאת מקורות אנרגיה חלופיים והעמקת שימוש האנרגיה במגזרים השונים מביא את ישראל להיות חלוצה בתחומים רבים הקשורים בפיתוחי אנרגיה. השר ציין כי חברת מקורות, עקב תלותה הרבה באנרגיה האופיה המיוחד, מקדה את פעולות שימוש האנרגיה בתחומי יעול התפעול והצליחה לחסוך כ־10 אחוז מכלל צריכת האנרגיה של החברה. השר קרא לחברות נוספות ללכת בעקבות מקורות ולשמר אנרגיה.

הטור השבועי

אחד במאי 1988 –
העונתם של הגימלאים למפגן האחד במאי היתה רבה. הם צעדו בגוש אחד תחת כרזה של הסתדרות הגימלאים. היו מיוצגים חסניפים מכל רחבי הארץ ומן הארגונים. בראשם צעדו חברי הנהלת המרכז.

מסיבת פרידה מהח' אוריאל אברהמוביץ –
ביום ב' 25 באפריל ש.ז. התקיימה מסיבת רבת משתתפים, בתוכם חברי כנסת ונציגי ארגונים ומוסדות לרגל סיום תפקידו של הח' אוריאל אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים וכניסתו של הח' אליהו רייף במקומו. ברכו מאכ"ל והסתדרות, הח' ישראל קיסר. שרת הבריאות הגב' שושנה ארבלי־אלמוזלינו, שר המשטרה חיים בר־לב, ח"כ נאמה ארד, עוזי ברעם מזכ"ל העבודה, אורי אלפרט בשם המרכז. ונציגי הסניפים, המנחה שמעון אביזמר קרא את ברכתו של מימ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס. המברכים ציינו את פעלו של היו"ר היוצא ותרומתו לקידום נושא הגימלאים שהיתה רבת חישגים.

בסניפים –
ארגון קג"מ – ב־27 באפריל ש.ז. התקיים הכנס הארצי השביעי של ארגון גימלאי קגים בביתן אהרן. השתתפו 140 צירים בארגון המונה 20 אלף חברים. הח' משה ברטל יו"ר הארגון מסר דו"ח. ברכו הח' אליהו רייף, שלום תגעמי, אחי עזרא, וא. אורון. הנחה שמואל גרבייה, לאחר דיון נבחרה מועצה ארצית בת 75 חברים ועדת ביקורת בת 5 חברים, הח' משה ברטל נבחר מחדש ליו"ר הארגון. יו"ר הכנס אמר דברי פרידה לח' אוריאל אברהמוביץ עם פרישתו מתפקידו.
נבעותיים – בשבוע האחרון של חודש אפריל התקיים טיול לאילת והסביבה בהשתתפות 50 גימלאים. הפעילות האחרת מתנהלת כסדרה.
מחוז חיפה – מסיבות לכבוד 40 שנה למדינה, קיימו גימלאי קרית חיים מערבית, בהשתתפות סגן ראש עיריית חיפה הח' גיורא פישר, מזכיר מועצת קרית חיים, הח' יחזקאל וזיג, מרדכי זילברשטיין נציג הסתדרות הגימלאים. בתכנית האמנותית הופיעה הזמרת צביה פהר. הנחתה הח' מזל אופיר.
ב־26 באפריל ש.ז. חגגו גימלאי נשר תערוכת ערב חגיגית. יו"ר הסניף, ישעיהו פלג פתח ומסר סקירה על הפעילות. מהל מפעל נשר יזרעאלי הביא את ברכת ההנהלה. בשם העדים בירך הח' שמוליק. יוסף בלושטיין בשם הסתדרות הגימלאים – הנחה יצחק קופרמן.
גימלאי העידיות והרשויות המקומיות –
שלא קבלו פיצוי שחיקה מיום 1 באפריל 1987 מתבקשים לפנות בכתב לד' לאה גיתון־שרגלית בהסתדרות הגימלאים לפי הכתובת של הסתדרות רח' ארלזורוב 93 תל־א.

עמותה ל„ילדי טהרן"
ת.ד. 25292 תל־א
טל' 03-743994

מיסודה של הועדה הציבורית להצלת „ילדי טהרן"

הרינו להודיע ל„ילדי טהרן"

שהאסיפה הכללית של העמותה

תתקיים ביום שני כב' באייר תשמ"ח 9.5.88 בשעה 18.00 בבית התפוצות ע"ש נחום גולדמן באוף הסמינרים.

על סדר היום:
א) אישור חברי העמותה הנוספים
ב) בחירת גזבר
ג) בחירת ועדת ביקורת
ד) דיווח על האירוע: טקס חלוקת הפרס ע"ש צפורה שרת
ה) שונות

בברכת החברים
מאיר אחד
יו"ר העמותה

הכל אותו דבר אבל...

מה הוא אברהם שריר –
קדם יהודי, או קדם חבר
של מרדכי? מדוע מרואנ
ראן־מאריי להדגן מהדקמנה
ימינה בישראל? מה יאמר
מנכ"ל העבודה באנגלית
לעובדים, אדרי שיבים את
לימודיו בבריטניה? לאיזה
דברים צריך יאנוש בן־גל
להתחיל להתרגל? למה פיזר
צמר הזמרת את זרעו
ישיריו לכל רוח?

תשובות מתחמקות לשאלות הרמשמעיות מדר ב'
דבר אחד
עם שלמה נינן, דני קרמן, יאיר גרבוז, אהרל"ה שמי, אמיק בן־נר, חומר קרמן ואביב אלחשיד, מוני בן־שלום ואבי קורן.

אנו מתחברים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
אברהם זמיר
בבית אבי
אהרון ז"ל
עמיתינו לבשמחה האבלה
תנובה מניף מחוזי תל־אביב
ההנהלה והעובדים

הרינו מתחברים באבלה הכבד של חברתנו
המר סימסון
בבית **אביה** דל
יו"ר עובדי הבנק המשכנתא לישראל בחיים לחיים

למאות אלפי המשתתפים במיפגן האחד במאי, לרבבות הצופים במיפגן ברחובות תל־אביב, למשטרת־ישראל ולמאות המתנדבים, לבני־הנוער במיגזר היהודי, הערבי והדרוזי, לכל אלה שעמלו וטרחו ברחבי הארץ ובכל שלוחות ההסתדרות בהכנת המיפגן והצלחתו

תודה וברכה

הוסתדרות הכללית של העובדים באי"י
הועד הפועל – מטה מיפגן הז' במאי

משרד החינוך והתרבות
אגף העתיקות
מרכז ההסברה

המועצה המקומית בית שאן
★
קרן קיימת לישראל

משרד התיירות
החברה הממשלתית לתיירות
רשות הגנים הלאומיים

טכס חנוכת
אתר התיירות – העיר הרומית בית שאן

בהשתתפות:
ראש הממשלה **יצחק שמיר**
סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות **יצחק נבון**
שר התיירות והמשפטים **אברהם שריר**
ראש המועצה המקומית בית שאן **שלמה בן לולו**
יתקיים היום, יום שלישי, ט"ז באייר תשמ"ח (3.5.1988), בשעה 11.00, במגרש הכניסה אל התיאטרון הרומי בבית שאן.
הציבור מוזמן

לחברתנו **אסתר קוזיאשווילי**
איתך באבלך במות
אמך ז"ל
ישראכרט בע"מ
ההנהלה והעובדים

אנו מודיעים בצער על פטירתו של חברנו לעבודה
משה ליפשיץ ז"ל
תנובה מניף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

קבלת מודעות 24 שעות נדחף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל־
הלוח הכללי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' דחף דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363
239952

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והאגף הרפואי ערכים
קופת חולים הכללית
בשיתוף עם
האגודה למלחמה בסרטן בישראל
סכנות השיזוף
שיזוף נכון
וכיצד למנע חק קרינת יתר.
צוות מומחים ישיב טלפונית
03 - 433500
לפניות הציבור במבצע מיוחד
שיערך, **היום** יום שלישי 3.5.88
בין השעות 16:00-19:00
ד"ר יוסף שירי - מרפאת תל נורדאו
ד"ר דגנית רוזנגן - בי"ח העמק
ד"ר נטים אוחנה - בי"ח העמק
ד"ר אסתר עזיזי - בי"ח שיבא
ד"ר רפאל שפיר - בי"ח רוקח
ד"ר סודמן רחל - מרפ"ק. אליעזר
בשידור ישיר בתכנית „אצבע על הדופק"
היום יום ג' בשעה 18:05
רשת ב' - קול ישראל
קופת חולים הכללית
בריאות היא ענין רציני

אנו מודיעים בצער רב על פטירתה
בשיבה טובה של אמנו, סבתנו היקרה
לאה בלוויים
ההלוויה תצא מביתה במושב צופית היום, יום שלישי ט"ז באייר תשמ"ח 3.5.88 בשעה 4.00 אחרי־הצהרים לבית העלמין במושב.
בנה: מנשה ותמר בלוויים, צופית
בנותיה: סימה וישעיהו בהן, צופית
אהובה וגבריאל אזוב, פתוחקה
חבה ושמואל הלפרין, כפר סירקין
נכדיה וניניה

הכנסת ה־11: כמעט אפילוג

מאת שלמה גינוסר

כבר שומעים את צפירת הרכבת המתקרבת לתחנה הסופית; רכבת זו עצמה לא איכפת עוד לנוסעיה הח"כים מכל הסיעות; כל מעייניהם במסוף: האם יצליחו לעלות לרכבת הבאה

א. היא מוציאה את ימיה

כנס הקיץ של הכנסת, שנפתח אתמול, הוא למעשה הכנס הרציני האחרון של הכנסת האחת־עשרה. זאת גם ההזדמנות להזכיר לעצמנו את *התקפי־ההיסטריה* הרבים מספור, שלקה בהם כמעט כל פרשן וסוב בקהילה הפוליטית והתקשורתית כשהתהלך, מצוייר בשעון־עצר, ומנה את ימיה הספורים של הכנסת האחת־עשרה. על הכנסת הזאת, עם כינונה, אמרו הפסימיסטים: „זאת תהיה כנסת נוראית". האופטימיסטים, לעומת זאת, הגיבו: „כן, אבל המול הוא שהיא לא תוציא את ימיה".

מי לא נשבה בקסמי הספרות הלאומי הזה: חיזוי סופה של הכנסת האחת־עשרה. עוד לא היתה כנסת, שהרגשה חריפה כל־כך של קוצר תוחלת־חיים ליוותה אותה מראשית כהונתה. מיד עם הרכבתה של קואליציית האחדות הלאומית, בעלת הממדים הפיסיים המוגזמים והתכונות הכמו־אנדרוגינוסיות, ניבאו לכנסת הזאת שבץ־מוחין קטלני. כשנה וחצי אחר־כך הזל „סוטו הרוטאציה": תהיה – לא תהיה. ושוב גאו גלי החיזוי וגבר הספק בכושר שרידותה של הכנסת. לאחר שהתרחשה הרוטאציה ובמרוצת שני הכנסים הפארלמנטריים האחרונים, שוב החלו מתקפות חוזרות ונישנות של „סוטו הבחירות המוקדמות": *בחירות בסוף 1987, בחירות בתחילת 1988,* במארס 1988, מאקסימום במאי. הנה, הגשם חלף הלך לו, הגיצנים נראו בארץ וגם מאי האביבי הגיע והכנסת מתכנסת לעוד כנס־קיץ אחד. הכנסת האחת־עשרה היא, ללא ספק, עוד תופעה ישראלית טיפוסית, שנולדה ומתקיימת מכוח האין־ברירה.

ב. המשכן כמסוף

הקולות שתשמעו מהכנסת במהלך כנס־הקיץ לא יהיו צפירות עולות ויורדות, אך גם לא צפירה ממושכת לאחיקת־אמת. זו, בסך־הכל, צפירתה של רכבת המתקרבת לתחנה הסופית. מוטב שתהיו מוכנים לאווירת־המסוף שתאפוף את כנס הקיץ. *פירושו של דבר הוא, שנוסעיה של* רכבת זאת – ח"כים ללא הבדל סיעה, אמונה או נסיון – יאבדו עניין בכל מה שנוגע במישרין לרכבת שהם עומדים לנטוש. לא יעניין אותם עוד כמה תחנות יש בדרך, לא יעניין אותם אם תיעצר הרכבת בדרך או אם תאיץ תקלה בקסר. לא חשוב להם עוד אם הם נוסעים במחלקת התיידים או במחלקה הראשונה. כל מעייניהם נתונים למסוף: מי *יצליח לעלות על הרכבת הבאה ומי יישאר בתחנה הסופית* ויאלץ להזמין (על חשבונו) מונית הביתה.

אווירה זו־פארלמנטרית חריפה השתלטה על הכנסת עוד בשלהי כנס הזנוח. אם הרכבת היא משל, הרי סניפי המפלגות, הסחתות המרכזים אינם אלא משרדי כרטיסים. וכיוון שמספר הכרטיסים לרכבת הבאה מצומצם מאוד, מגצלים חברי הכנסת את כל הבישרים והקשרים, את כל מאגרי־המרץ, מקורות הנושיה ודרי התחבולות שלהם, אך ורק כדי להבטיח לעצמם מקום טוב בתור למשרדי הכרטיסים. מספר הנוסעים ה„משוריינים", היכולים *להתרחה בנחת על מושביה של הרכבת המסיימת את* מסעה, מועט. אבל, לעומת זאת, גם הם לא שמים יותר על הרכבת מספר אחת־עשרה. אדישותם, המעודדת קנאה בקרב עמיתיהם הלא־שקטים, נובעת אך ורק מבטחונם העמוק בכך, שלהם מובטח כבר מקום בתמונה הקבוצתית של הנוסעים במספר שתים־עשרה.

ג. הרשימה ל־12 כפתיון

מלאכת הרכבתן של רשימות־המועמדים לכנסת הבאה מזכירה בימים אלה בית־אריזה ענק. האטראקטיביות של הרשימה היא המטר. זה השלב הטוטוי: מה שחשוב הוא, אילו נוצות יפות ומהודרות יותר. בשלב זה, שיימשך עד יום הבחירות עצמו, יתפקדו רשימות המועמדים לכנסת כמאגנטים. השיא יהיה כאשר אודי וזהר יצטרף לרשימה של ש"ס וישאל: „אני יפה?" לא רק הוא. כל רשימה תפנה לבוחר ברחילו ותשאל: „בכן שאני יפה? בכן שיש לי הרשימה היא המטר. זה השלב הטוטוי: מה שחשוב הוא, אילו נוצות יפות ומהודרות יותר. בשלב זה, שיימשך עד יום הבחירות עצמו, יתפקדו רשימות המועמדים לכנסת כמאגנטים. השיא יהיה כאשר אודי וזהר יצטרף לרשימה של ש"ס וישאל: „אני יפה?" לא רק הוא. כל רשימה תפנה לבוחר ברחילו ותשאל: „בכן שאני יפה? בכן שיש לי מספיק גוראלים, נסיכים, אנשי־רוח, ראשי עיירות פיתוח, ביצועיסטים, כמחוניסטים, בעלי רגישות חברתית עליזה, מטפסנים, איכרים, מיטיבי־חשוב ובעלי לשון זהב? בכן שאנחנו נבחרת־מחץ שמייצגת בריוק אתך ורק אתך?"

השלב הטוטוי הוא שלב הפתיון. לא רק צחצוחי־תרבות אידיאולוגי, אלא גם הרבה „בראסו": הבריקת כפתורים, תפרוקת־תקשורתית חולמת, האנשים „הנכונים" ברשימות הנכונות. הכל יוגש לך, הבוחר, באריזה יוקצנית מבריקה. המשוכנעים מכל המחנות לא משוחקים בשלב הזה. עובדים על הקולות הצפים. לכן גם המסרים האידיאולוגיים קצת פחות ממוקדים, כדי לא להפחיד ולא לגרש לשוליים נכסים אלקטוראליים חיוניים. וכאשר הדימוקראטיה במפלגות עובדת שעות נוספות, בימים אלה ממש, כבר *נעשות הסעיפים של השלב הבא, השלב שבו המועמדים* יהיו חברי כנסת.

ד. הפתיון כדבר־מאכל

שיטות בחירתם של המועמדים לכנסת משתנות, אבל מהנסיון לא לומדים הרבה. מעניין כמה מועמדים אטראקטיביים יוכלו להיות מה שהם צריכים להיות אחרי הבחירות: חברי כנסת טובים. תולדותיה של הכנסת רצופות „אטראקציות" אלקטוראליות, שזוהרם עומעם ביום שבו החלו לתפקד כפארלמנטרים. אישים בעלי זכויות ובעלי כישורים בתחומי ביצוע שונים צנחו למשכן הכנסת ולא נודע כי באו אל קרבו. מפאת כבודם לא נגקוב שמותיהם. הם התגלו כפארלמנטרים דחויים, *עילגי־לשון וחלי מעש* פארלמנטרי. חלקם, לזכותם ייזקף הדבר, נוכחו בעצמם שעשו מקום טעות והגיעו לכתובת שגויה. הם פשוט ארזו את מטלטליהם ופרשו להם, כלי להותיר עקבות ברברי ימיה של הכנסת. חלקם המשיכו לדשדש, נרהמים ומתוסכלים, במגרש הלא־ביתי שאליו נקלעו, עד שהכנסת הוציאה את ימיה. הפתיון האלקטוראלי נהפך לדבר־מאכל תפל ומיותר.

האם מישהו בבתי־האריזה המפלגתיים הגדולים משקלל נכון את הנזק האלקטוראלי שגורמת סיעה פארלמנטרית המתפקדת רע, לעומת ה„אטראקציה" של רשימת־מועמדים פתיונית ורשלנית?

דברי היום

סופרא טאבה

מחלוקת טאבה כאילו הושמה בכספת לפני שבת־שנתיים, אך שעון הפתיחה של הכספת מתקתק ושומר לפרץ אותה לרחוקה. אין זו תיבה פנורה, אבל בזירה הפוליטית בישראל יש בסוגיית טאבה מנה מוחתית של חומר־נפץ. בפוליטיקה הישראלית, יותר מאשר במדיניות המזרח־תיכונית.

שני הצדדים הפנימיים בישראל הורכבו לעצמם מנגנון־הכרעות מקומו ומשותק, הקבינט. שני הצדדים הפרדנתיים במחלוקת טאבה, ישראל ומצרים, שלפו מנסלפתי הסכם קמפ דייוויד מנגנון החלטי יותר, לפי מתכונתה של בוחרות ובל"א – כל צד בוחר לו את נציגיו הנציגים בחרים בחוד נוסף, כך שמספר הבוחרים יאפשר הכרעת חוב. חברת הזבל"א עומדת לסיים את עבודתה ולהגיש את מסקנותיה ופסיקתה. אם תפסוק לטובת ישראל, יגעו אמות־הסיפים של משרד מובארק, שיואשם בהפקרת אדמת המולדת. אם תפסוק לטובת מצרים, יעמו התביעות להסברים ולפיצויים מירושלים ועד אילת.

אברהם טופר, לשעבר מרצה למשפטים ושופט פרדאלי שניהם, בין השאר, לשער בין שני תאגידים רב־משקל, „טיים" בע"מ ואריאל שרון, משתדל לתווך בין הצדדים קודם שיינתן פסק־הבוררים. אף שכבר שולמו מאות אלפי דולרים לבוררים, בעוד שבהוצאות טופר נושא הסטיים דיפרסמנט, מעסיקו ביזעון משפטי, מוטב לנסות ולגאל הזדמנות וחיים זו. לישראל צריך להיות עניין בכך שהחסכם שיושג לבסוף עם מצרים – אם לא הצליחה להשיגו במישרין – יעוגן במעורבות אמריקאית שיש בכנפיה גם מחוייבות מסויימת לביצועו ולליטוף הניזוקים ממנו. הבוחרים נוטלים את שכם והולכים *הביתה המימשלות האמריקאיים נוהגים שכר ונשארים באזור.*

טופר לא הצליח לשכנע את משרד ראש־הממשלה בסראיות העיסקה שהיתנה עם מצרים. לכן חשף טפח גם תקשורתית, בדברו על אפשרות העיסקה ועל גמישות מצרים ומגבלתה ההדדית, שאלת הריבונות. פשרת סופר, בכיוון הכללי של הכרה בריבונות המצרית, הסרת הבעלות על מלון „סונסטה" בידי חברת־אחוזות עם רובכניות מצרי וחברת־ביזנל עם רובכניות ישראלי ונישה חופשית לישראלים, נשמעת הגיונית לא פחות מפסיקותיהם הצפויות של הבוררים. יש על מה לדבר – אם רוצים בכך. אפשר שיצחק שמיר אינו מעוניין כלל בפשרה (שבהכרח כוללת ניתוך לעומת המצב הנוכחי) בטאבה, לפני הבחירות לכנסת. שיקולים כאלה, פוליטיים ולא מדיניים, אינם צריכים להביא לדחיית יד המגשרת של המתווך האמריקאי.

גלוי ומכוסה/יצחק רועה

בקצה הלהט חדוות הטירוף

מכתב בא מקיבוץ ידוע. כתב דיר על המעטפה – בסדר: הקיבוץ – בסדר גמור, מעמדי ותוכך של הקיבוץ המאוחד לפנים. קיבוץ שידע פילוג, גם ידע מקרוב את תורת יצחק טבנקין ואת גדלות אלי הבלה. אבל, אבן המכתב. מקיבוץ, את הקיבוץ ואין הוא מחייב אותו, כמובן, בדבר שלא. אבל מצד אחר קשה בהשתתרד מן המכתב שהוא בדבר מסתמן. בראש כשם שהוא. בחיצת בקצה להם המתנה הבטנה אורבת ותרות הטירוף.

המחבר שונה אלינו, אנשי התקשורת. „שמת התנ"ך אפילו לא קראתם, את בדק בדרוקן ואת אל תצרק הרבה. הוא מזכיר לנו – אתם, אתם – בשבוי מלים פרועות את הצדקנות המזוייפת שלנו. הוא כואב את הצטרפותנו כאיש אחד לסייע לאיבו כולכם, כולכם. הוא יודע אל־נכון ש„בטח לא יהיה לך אומץ לקרוא את דברי במלואם", כי אנחנו הרי בורחים מן האמת כמו מפני אש, ובעצם הוא משחית את דבריו לריק, אבל בכל זאת חשוב שנקרא. אנחנו מתתקשרת.

בנקודה הזאת שיכנע אותי, חשוב שנקרא. כי חלק מהדברים מוכרים לנו יפה מעמק המתנה ולא רק משולית. חלקם נספגו בעברית המדוברת וצברו לגיטימיות. ומשום כך ראוי לעיין בהם במידה של כובד ראש, אולי גם במידה של חלחלה מבוקרת.

ואלה כמה ציטוטים:

– „ישראל חייבת לרשתם, כן לרשתם";

– „המנטליות הערבית ומאון הכחות אינם מעניינים אתכם. רק „הנדק" ו„המוסר";

– „יש מקום בחצי־האי ערב, שם מכורתו והולדתו של העם הערבי, לכל 300 מיליוני הערבים;

– „חזה לחחיים לטולדתם, ואפילו בכחה".

ויש במכתב הנלבב ניטוקים היסטוריים שונים, וגם שגאת פרוסדוים ואמנים, וגם המלה שלום בתוך מרכאות כפולות. וגם זה שם: „לא רק ערבים צריך לגרש מכאן, אלא גם..." אבל מוטב לנו שנפסיק כאן עם כל זה, ולא נגיד את מי הוא מציע לגרש מכאן יחד עם הערבים.

אולי יש כח הולדה, כח בריאה במלים ומוטב שנקבר.

קולוניאליזם של התודעה

פתאום פרצה למגרש בזינוק שאיננו ברעצירה המלה „פליי־אוף". עוד היא במלוא תנופתה וכבר התבטאה כל־כך, עד שפשוט לא נעים לשאול מה זה, בעצם. מסבירים לי שעד עכשו היינו אומרים גמר־סל, גמר כדורגל, משחק־גמר וכו'. אבל אינני בטוח שהתרגום לעברית באמת מעביר את מלוא הדיקות שבמקור האנגלי.

אני קורא באחד הסדרים לאין־ספור ש„הפרייר של הענה כולה הוא הסנטר של אינדיאנה. במצב של 86:88 לניו־יורק פרץ־סטיב סטפנוביץ' הגיש את הכדור לעבר הסבעת. לעבר, אבל לא פנימה. אינדיאנה לא נכנסת לפליי־אוף". אני קורא עוד שגם בוסטון וראי אינה מאושרת מכניסתה של ניו יורק לפליי־אוף, ושלאחר 12 שנים לראשונה פילדלפיה לא תופיע לפליי־אוף.

ואחרי כל הענין המאומץ הזה בעתון אני שומע בחדשות ודיוו הממלכתי עצמו, יום שישי, שעה 5:00, שדורדים גבה על חשיגנטון בפליי־אוף. זה מוכרח להיות חשוב, גמרתי ביני לביני, אם זה נכלל בחדשות הלאומיות, ולא בחדרות ספורט ארצשוב.

שאלה רק מתי זה התחיל, ומה זה קרה שהתריפה בנו כדי־כך תחושת ההשתייכות לאמריקה הגדולה. ממתי גברה תחושת ההשתייכות עד שהפכנו סניף לדורדים וללשונה במזה"ת?

זה יכול להוכיח לקורא את הכפר הגלובאלי של מקלוהן. נכון מזה בעיני לחשוב על התקשורת כמכשיר בידי הקולוניאליזם של התודעה: איפה עובר הגבול שלנו כמשרתיה ובלשון – באינדיאנה?

דפים כואבים / יזהר סמילנסקי

קשה לקבל את דו"ח ביתא

מפני שיש בו איפה ואיפה, ומפני שאינו אומר את כל האמת. „המוטיבציה והתוקפנות של ערבים מקומיים הנכונות לפגוע בקבוצת מסיילים יהודיים – הם הגורמים של האידוע וסיומו הטראגי", אומר הדו"ח.

שאומר, כי עמדה אז בשטח עובדה נתונה, שלערבים יש מוטיבציה ותוקפנות ונכונות לפגוע ביהודים, ובדיוק אז לצאת אליהם ועם ילדיהם? לא ממש כמו לצאת עם ילדים אל נחל, בדיוק כשהחזאי מודיע על שטפונות בנחלים?

אבל אינו אומר שכנגד המוטיבציה והתוקפנות של הערבים, היתה שם עוד מוטיבציה ועוד תוקפנות, של היהודים.

וכך מתעלם הדו"ח ממה שהוא יודע: שהתגרות והתוקפנות הזו שם משני הצדדים, אבל רק צד אחד נגעש. ושדווקא הצד האחראי לידיות ולהדג לא נגעש. להם מותר.

ואיך אפשר להבין את ההחלטה הנמהרה להרוס בתים ולגרש אנשים? למה הרסו? כדי לפייס את המתגרים היהודים? ולמה גירשו? כדי להשקיט את התוקפנות ההיסטרית שלהם? אדרבא, מה עשו להם על חלקם שלהם ב„אידוע הטראגי"?

הנה זו פגיעה באמון. ובאי־המעורבות המוצהרת בפוליטיקה. אז, מה היו השיקולים הענייניים, מעבר לאגרוף הנמהר, להריסת כל בית ובית, בלא משפט ובלא צדק שייראה?

כי אם התגרות ופרובוקציה ומוטיבציה הם עילה מספקת להרס, לגידוש ולסגר – למה רק כלפי צד אחד?

איראפשר לעבור לסדר־היום. צערי איפה ואיפה כאלה ומבצעי ענישה חד־צדדיים, ללא משפט גלוי, פוגעים במה שאסור בשום־אופן שיהיה נפגע.

ואם זה שבין כל המתבחלים לא קם אדם למחות ולא נדרה שנתו בגלל העוול שהם עשו ובגלל המוות והחרם והגירוש שהם המיטו, מסתבר אולי בערלת הלב שהם גאים בה.

לראשי הבטחון זה אסור. דין הוא דין. ודין אחד לכל מתגרה, לכל מסית, לכל מתפרע ולכל הדרג. שלושה עשר הבתים שנהרסו שם ושמה המגורשים שגורשו, עשו קמט של איאמון בלב הרבה אנשים בארץ הזו.

חבל. כמה חבל.

גלוי ומכוסה/יצחק רועה

בקצה הלהט חדוות הטירוף

מכתב בא מקיבוץ ידוע. כתב דיר על המעטפה – בסדר: הקיבוץ – בסדר גמור, מעמדי ותוכך של הקיבוץ המאוחד לפנים. קיבוץ שידע פילוג, גם ידע מקרוב את תורת יצחק טבנקין ואת גדלות אלי הבלה. אבל, אבן המכתב. מקיבוץ, את הקיבוץ ואין הוא מחייב אותו, כמובן, בדבר שלא. אבל מצד אחר קשה בהשתתרד מן המכתב שהוא בדבר מסתמן. בראש כשם שהוא. בחיצת בקצה להם המתנה הבטנה אורבת ותרות הטירוף.

המחבר שונה אלינו, אנשי התקשורת. „שמת התנ"ך אפילו לא קראתם, את בדק בדרוקן ואת אל תצרק הרבה. הוא מזכיר לנו – אתם, אתם – בשבוי מלים פרועות את הצדקנות המזוייפת שלנו. הוא כואב את הצטרפותנו כאיש אחד לסייע לאיבו כולכם, כולכם. הוא יודע אל־נכון ש„בטח לא יהיה לך אומץ לקרוא את דברי במלואם", כי אנחנו הרי בורחים מן האמת כמו מפני אש, ובעצם הוא משחית את דבריו לריק, אבל בכל זאת חשוב שנקרא. אנחנו מתתקשרת.

בנקודה הזאת שיכנע אותי, חשוב שנקרא. כי חלק מהדברים מוכרים לנו יפה מעמק המתנה ולא רק משולית. חלקם נספגו בעברית המדוברת וצברו לגיטימיות. ומשום כך ראוי לעיין בהם במידה של כובד ראש, אולי גם במידה של חלחלה מבוקרת.

ואלה כמה ציטוטים:

– „ישראל חייבת לרשתם, כן לרשתם";

– „המנטליות הערבית ומאון הכחות אינם מעניינים אתכם. רק „הנדק" ו„המוסר";

– „יש מקום בחצי־האי ערב, שם מכורתו והולדתו של העם הערבי, לכל 300 מיליוני הערבים;

– „חזה לחחיים לטולדתם, ואפילו בכחה".

ויש במכתב הנלבב ניטוקים היסטוריים שונים, וגם שגאת פרוסדוים ואמנים, וגם המלה שלום בתוך מרכאות כפולות. וגם זה שם: „לא רק ערבים צריך לגרש מכאן, אלא גם..." אבל מוטב לנו שנפסיק כאן עם כל זה, ולא נגיד את מי הוא מציע לגרש מכאן יחד עם הערבים.

אולי יש כח הולדה, כח בריאה במלים ומוטב שנקבר.

קולוניאליזם של התודעה

פתאום פרצה למגרש בזינוק שאיננו ברעצירה המלה „פליי־אוף". עוד היא במלוא תנופתה וכבר התבטאה כל־כך, עד שפשוט לא נעים לשאול מה זה, בעצם. מסבירים לי שעד עכשו היינו אומרים גמר־סל, גמר כדורגל, משחק־גמר וכו'. אבל אינני בטוח שהתרגום לעברית באמת מעביר את מלוא הדיקות שבמקור האנגלי.

אני קורא באחד הסדרים לאין־ספור ש„הפרייר של הענה כולה הוא הסנטר של אינדיאנה. במצב של 86:88 לניו־יורק פרץ־סטיב סטפנוביץ' הגיש את הכדור לעבר הסבעת. לעבר, אבל לא פנימה. אינדיאנה לא נכנסת לפליי־אוף". אני קורא עוד שגם בוסטון וראי אינה מאושרת מכניסתה של ניו יורק לפליי־אוף, ושלאחר 12 שנים לראשונה פילדלפיה לא תופיע לפליי־אוף.

ואחרי כל הענין המאומץ הזה בעתון אני שומע בחדשות ודיוו הממלכתי עצמו, יום שישי, שעה 5:00, שדורדים גבה על חשיגנטון בפליי־אוף. זה מוכרח להיות חשוב, גמרתי ביני לביני, אם זה נכלל בחדשות הלאומיות, ולא בחדרות ספורט ארצשוב.

שאלה רק מתי זה התחיל, ומה זה קרה שהתריפה בנו כדי־כך תחושת ההשתייכות לאמריקה הגדולה. ממתי גברה תחושת ההשתייכות עד שהפכנו סניף לדורדים וללשונה במזה"ת?

זה יכול להוכיח לקורא את הכפר הגלובאלי של מקלוהן. נכון מזה בעיני לחשוב על התקשורת כמכשיר בידי הקולוניאליזם של התודעה: איפה עובר הגבול שלנו כמשרתיה ובלשון – באינדיאנה?

ישראל של ה„צייט"

מאת טדי פרדיס

הגיבנו של השבועון האמבורגי, במאמר לרגל מלאות 40 לישראל, מבטיח שאינו משוחה אותנו לנאצים. כל מה שהוא אומר, שהיום זו ישראל של גוויות מאברה ושאתילה, המגיבה על פחדים שהם פרי דמיונה בלבד

„בי נער ישראל ואהבהו", אמר הנביא הושע; בשינוי המשתנים כתב כך גם השבועון האמבורגי „צייט" לרגל יום ההולדת ה־40 של המדינה. „ביום ישראל מדינה כמו רוב המדינות: חומת התושבות, אנוארסיות, מאקיאוולליסטית, כתב דיטריך שטרומפן ב־22 באפריל. „ישראל *שלי כבר אינה כפי שהכרתיה לפני 20 שנה*", מעיד הנ"ל בהכירו כי ישראל של היום היא זו שמפציצה את ביירות יחד של גוויות מאברה ושאתילה.

„לשבוע, יאמר בי גם בעת מינוי ועדת החקירה (קהן) והא הודיע לקוראיו כי לא צריך לקחת מינוי זה ברצינות יתרה וכי לרגל הסבה הידועה בארץ אם לקרוא לשנה היבחרית תשמ"ד או שרמ"ה: תשמ"ד כי הרי ישראל משמידה; שרמ"ה כי הרי השד (הפלשתיני) כבר מת. שפרומטן מחזר ברמעות *על היהודים המתים* ובמצח מקומט על ישראלים חיים, נוסח לא מבוטל בשבועון שבעת מלחמת לבנון השוחה את בגין להיטלר ואת שרון לאייכמן, אגב ציון כי היהודים הולכים אחר בגין בדיוק כפי שהגרמנים הלכו אחרי היטלר.

אילו הסתפק בגיגי מעשי אכזריות בשכחים, בהתחמקות שמיר מריזני שלום ובהוקעת העונשים הקלים עד כדי גיחוך על חיילים שביצעו „חריגים", קשה היה להתווכח, כי *הגיבו כאלה ראויות גם ראויות לגיבו. אלא* ששטרומפן מטיף מוסר בצורה צדקתנית, כי מיהודים תביכי הרצל, וייצמן ובן־גוריון צריך לתבוע יותר. הוא מדגיש, כי אינו משווה את מעללי הישראלים למעשי הנאצים („לא עולה כלל על דעתי לומר ,גם אתם"), אך אחר שהכתוב גינה את העמדת היהודים והנאצים על מדרגה אחת, הוא מזכיר את „החיות הדרדגליות" מפי בגין ואת „הארבה" מפי יצחק שמיר. ביטויים כאלה אין מערכת „צייט" מוכנה לסבול מפי שום אדם *„קל וחומר לא מפי יהודים".*

אז הטענה כי במשך 40 שנה עמלו המנהיגים בישראל, שוב ושוב ובכל האמצעים, לנצל את ההיסטוריה על חשבון אחרים לטובתם. מסתבר, כי בגיבוי לוהב, אידאן וסדיה למשל, המוכנות להקריש אמצעים בלתי מבוטלים למטרות אלטרואיסטיות וקונסטרוקטיביות במדינות שלישיות, מתרכות ישראל רק בעניינה. „צייט" אינו מסתיר מקוראיו כי את רוב המלחמות התחילו הערבים (תודה) וכי ישראל היתה נתונה לאיומים ולחצים. אך בהדגה התחוקה המדינה כיזון ש„המלחמות עשו אותה לגדולה חזקה". ולמרות חוקה סוכלים הישראלים מפחדים „שתכופות אינם אלא פרי דמיונם, כאילו עלולים משוריינים סוריים להופיע בשערי חיפה, כוחות מחץ יהדיים לחדור לרחובות תל־אביב, והטרוריסטים של *ערשאת לשבץ את* הבנסת".

באמת פחדי שוא. עובדה כי הסורים מעולם לא הגיעו לשערי חיפה; בקושי עלה בידם לחדור לדגניה, מסדה ושער הגולן וגם זה רק פעמיים. הכרוזותיהם בדבר איזון אסטרטגי כמונן אינן רציניות וכך גם אימוי המלחמה הגלויים שלהם. נכון גם, כי הצבא הירדני לא הופיע ברחובות תל־אביב; הם בסך הכל הגיעו עד לוד ורמלה ולא כל כך הצליחו להתפרש *בעוכבי ירושלים (גם הם ניסו פעמיים בלבד).* בסך הכל הם קצת כבשו את גוש הנוה־יעקב ועמדות והתריבו מעט את גוש עציון בתוספת איזה שחיטה קלה בכפר שעל שמו הגוש נקרא. ואף הטרוריסטים של ערפאת עדיין לא פוצצו את הבנסת ועד כמה שידוע שרם ניסו; הם רק בחדרקן פה ושם איזה פצצה – קלה יותר מהפצצות שהטילו הבריטים על האמבורג – לאיזה סופרמרקט, או בטעות נכנסו לאיזה בית ספר והרגו קצת תלמידים. או לאחר שלגמו כוס ערק מיוחדת וחספו קצת סמוס וגם בכך הצליחו בסך הכל פעם אחת. וכשמקץ שנים של נסיונות עקרים, כשכבר עלה בידם להנחית איזה איירבוס באנטבה, הם גמרו כשן ועין. אז מה לכל השדים צריך לפחדו? עד כמה פחדי הישראלים אינם במקומם יוכיח מאורעות 1972 במינכן. רק חטפה קבוצת פרחזים עם גרביים על פניהם (תגידו, זה רציני?) פחות מתריסר ספורטאים וכבר כל המשטרה הגרמנית שבסביבה אצה לחלץ את החטופים. כי לא יתום ולא יישן שומר ישראל. וכשאחר זבאי סדי ביקש להכניס פצצה באמצעות אחותנו למטוס ישראלי בלונדון, כלום התפרצץ המטוס, או שבית דין של הדר מלכותה העניש אותו כפי שבדמוקרטיה הפדראלית של גרמניה מעולם לא הגישו מחדיסט ערביו או מה יש לישראלים לפחדו? עם שהתגבר יפה כל כך על השואה, צריך לפחד מכמה משוריינים סוריים או אי אלה טרוריסטים ערביים?

ההכלים הנ"ל לא נכתבו כפארודיה; הם נכתבו ברצינות גמורה תוך הדגשה חוזרת ונשנית כי מיהודים מותר וצריך לדרוש יותר מעמים אחרים. חבל שבמערכת „צייט" לא עיינו *בתרשומת מדברי הכונסטנצ בישיבתו מ־11* במארס השנה. עיון בדברי הנאומים (ראה „דבר" מיום 26 באפריל) היה מבהיר לבעל הדמעות כמה דברים שהוא מתקשה עדיין להבין. כולל הדעתו של הציר גורבוב גאנול שביטש את התיאולוג תאודור גולוויצר לאמור, כי „במקום שם מתוארים מעשי עזזל של יהודים בצורה מוגזמת, ומודדים אותם באמות־מידה חמורות יותר מבמקום אחר, מתעוררת ועולה אנטישמיות במסוה מוסרי"

בתק"ם סומכים על האמצע

מאת שמעון וייס

המאמץ עכשיו מכוון להכניס מועמדי תק"ם רבים ככל האפשר לרשימת מועמדי ה„עבודה" לכנסת הבאה. מספר נמוך מזמישה ייחשב לאכזבה

אחרי מסעות השיכנוע, עשרות שיחות הטלפון והמיון־קמפיין־חדיות, שעשו מומלצי התנועה לכנסת ואלה שאו עצמם גם מומלצים מטעם עצמם, שב השקט למשכן התק"ם ברחוב דזבנוב בתל־אביב. עדיין מנתחים את התוצאות וממתינים לראות מה יעלו שני מומלצי התנועה לרשימה המרכזית – שר הקליטה יעקב צור וסגן שר החקלאות אברהם כץ־עדה. מיקומם ברשימה המרכזית בעקבות הבחירות במרכז המפלגה עשוי ללמד על היחס שמעניקים כיום במפלגת העבודה לתנועה הקיבוצית. אין ספק שהבירודה של מפ"ם על קיבוצה, נחלשו כוח המיקוח והפגנת היכולת הארגונית של התנועה הקיבוצית לקראת הבחירות הקדמות.

בבחירות המוקדמות בתנועה ובדירוג נבחרי התק"ם לרשימת העבודה לכנסת לא *חסרו הפתעות והגדולה שבהן תבוסתו של* שמעון שבס, עוזר שר הבטחון, שלא הצליח להתברג בין המועמדים הראליים, למרות שהוא ותומכיו, מדבריהם מעמק הירדן, עדנו „קמפייץ" יסודי ומאורגן. נראה, כי לשבס ובעיקר לתומכיו (יש המכנים אותם בשמץ של איזהנה „הכנופיה"), קמו מתנגדים רבים בתק"ם. לא רק דעותיהם הביצות הקיבוצות הפודדה, גם העובדה שהיו מעורבים מאחרי הקלעים בכמה משערוריות השנים האחרונות שפקדו את התנועה, הפריעה לאלה הסבורים שמכידים אותם.

מקורבים מעידים כי שבס קיבל קשה את אי־שילובו בבחירת התק"ם. מן הסתם סבר שיוכה לתמיכה רחבה, בעיקר מקרב אנשי מחנה רבין בתק"ם, שלא לדבר על אנשי הגליל, הגולן והעמק שהוא בא מזירתם. מאתיים הקולות שקיבל העידו כי לא רי להיות בעין הסערה הבטחונית, ככל שמרחבר במקום לבנות הבאה. אנשי שבס מתנחמים בעובדה שהוא עדיין צעיר וראנאמי ובעוד ארבע שנים (אם לא יוקדמו הבחירות), יוכל שוב להתמודד, מנוסה ומוכר הרבה יותר. בינתיים ושלא כהרגלו, הוא מסרב להתראיין ולהגיב רשמית על התוצאות. חבריו מהעסק, שגרעינם הקשה בא מרגניה א' וכינרת צריכים, מן הסתם, לברוק עצמם ואולי לכלכל מחדש את דרכם. *מה שהצליח* בפרשות כלכליות, לא בהכרח מצליח כשמדובר במרכז של כחמש־מאות חברים מכל רחבי הארץ.

פרשנים פוליטיים מחוץ למפלגת העבודה כבר ציינו, שאם יש שינויים חיוביים כלשהם ברשימה הצפויה של ה„עבודה" לכנסת, הרי אחד מהם הוא פניו החדשות והצעירות של ע"ד חגי מרום מיפעת, מזכיר הנוער העובד והלומד. מרום הוכיח, שגם בעבודה שקטה ויסודית עם התומכים הנכונים, אפשר להכות יריבים מתבלטים ומוכרים יותר. העובדה שצבעו הפוליטי לא ברור דיו ויש הרואים בו נץ לעת מצוא כמו גם יונה צחורה כאשר הדת נושבת בכיוון זה, הוכחה כטקטיקה משתלמת. מרום, שנבחר מיד אחרי עדנה סולודר בראש מחוז התק"ם, יהיה בלי ספק משב רוח רענן לא רק ברשימה ה„עבודה" העייפה־משהו, אלא גם במסדרונות הכנסת, אם ובאשר יגיע לשם. בהיותו עורך־דין ואיש חינוך, כמו גם קיבוצניק נאמן, אין ספק שיחד עם חשיפה נכונה ומבוקרת, יוכל להימנות עם העמלנים והחזיבים שבחברי הכנסת.

אם יתגשמו תחזיות האופטימיסטים ברחוב דזבנוב, עשוי גם מנחם גלעד, איש בית קשת ומרכז וערת המשק של התק"ם, להיות חבר הכנסת הבאה. גלעד נבחר במקום השלישי מבין מומלצי התק"ם ופירוש הדבר התנגדות אי־שם בין הראיאלי לאידיאלי ברשימה הכללית. גלעד נחשב לאיש כלכלה ומשק בכיר. אחריו נבחר יוסל'ה ברציון מרעים, מרכז אגף ההסברה במפלגת העבודה. סיכויו להיכנס לכנסת קלושים.

אחר מבכירי התק"ם סיכם את תוצאות בחירת נבחרי התק"ם כ„נצחון שביל הביניים". הקיצוניים משני הצדדים – שבס *הביכי ומייקה יפה שהיה בנו מעמדם של יוני* התק"ם – נותרו מאחור. מרום וגלעד, אנשי אמצע מוכחים, ניצחו. העובדה כי שלושה מתוך חמשת המועמדים הראליים להיכנס לכנסת מטעם התק"ם הם אנשי הקיבוץ המאוחד לשעבר, עלולה להפריע למי שעדיין חי בתחושת מחנות בתנועה הקיבוצית המאוחדת. אם לשפוט לפי העבר, זה צריך היה להיות ההיפך, אבל גם מי שחשב שהקיבוץ המאוחד עודנו מחנה שבו אחוה וחברות חשובות מרמוקרסיה אמיתית, לא יאמר זאת בגלוי. לכל היותר ידמו על כך בחדרי חדרים. אחרי הכל, המלחמה עכשיו בתק"ם היא להכניס כמה שיותר נציגים למקומות ריאליים ברשימת העבודה. מספר נמוך מחמישה ח"כים מהתק"ם בכנסת הבאה ייחשב לאכזבה. ארבעה יראה כדריכה במקום. תוצאה של פחות מכך עלולה לגרום ברחוב דזבנוב לדיבורי פרישה מהמפלגה. על אפשרות פסימית זו לא מוכנים לדבר עכשיו.

רצח טרוריסטים או משפט טלוויזיה

מאת דליה שרון, לונדון

ראש ממשלת בריטניה שמיהרה לגנות את רצח אבו־ג'יהאד – מתקוממת נגד העזת הטלוויזיה העצמאית הבריטית להציג עדויות על רצח טרוריסטים אירים שהרימו ידיים. מוסר כפול?

בתוכנית הטלוויזיה העצמאית הבריטית ששודרה ביום ה' האחרון, סיפרה עדת ראיה כי אנשי בטחון בריטים בגיבראלטר הרגו בחודש מארס בירות שלושה אנשי המחתרת האירית איי־אר־אי בהיותם בלתי חמושים ולמרות ששניים מהם הרימו ידיים לאות כניעה. השידור גרם לשערוריה פוליטית בלונדון ובדאבלין לא במעט משום שהתוכנית הקרנה למרות בקשתו של שר החוץ סר ג'פרי אמור האו לדחות את השידור עד לסיום החקירה (השופט החוקר אמור להתחיל בחקירה בחודש יוני).

אין ספק כי שידור התוכנית הוא תפנית חקירה עצמאית תוך הצגת ראיות בסרט עבר הנושא את מציגי בערוצאות המשפטיות. אף אין ספק כי עמדות הציבור בבריטניה בסוגיה לא יהיו מעתה כפי שהיו קודם לכן. נראה כי גם החקיר

هكذا من الأصل

מכתבים למערכת דבר

ב„דבר" מיום 10.4.88, התפרסם מאמרו של יהודה בוטהלף, על „הסכנה שבירידה". אין כל ספק, שהיא מטרה כיום איום ומסר לא רק על עתיד המדינה, אלא גם על עתיד העם היהודי כולו, אם נביא בחשבון את היקף ההתבוללות בחו"ל. כ־800.000 ישראלים יהיו בחו"ל בשנת 2000. 600.000 איש הקימו את מדינת ישראל...

המועצה הציונית, שתגני עומד בראשה, שמה לה למטרה מרכזית, להיאבק בירידה בתוקף המגרש שקיבלה מהתנועה הציונית. „לפעול למען העמקת התודעה הציונית בישראל", במסגרת זו ביצעו מספר סקרים באמצעות „מכון סמית". הנתונים שמצאנו בטקר, שאת תוצאותיו קיבלנו בחודש נובמבר האחרון, מראים ביחוד הם וחשפים במידה מפתיעה לנתונים של סקר שהכין משרד הקליטה מספר חודשים קודם לכן (מרס 1987.

משני הסקרים (שאת האחרון גם מצטט יהודה בוטהלף) עולה, שלא „חולשת הדעת הציונית" גורמת ליירידה. רק 10.7% לפי משרד הקליטה ו־19% לפי המועצה הציונית ציינו גורם זה כגורם מרכזי בהחלטה ליירידה. הגורם המרכזי בשיקולי היהודי הוא הגורם הכלכלי (60% לפי מדגם ו־43% לפי מ"ד), הוא נתון שיש להביא בו בשבחה ולא להתחכח עם המימצאים הללו כפי שעושים לדאבוננו כמה מקבלניפי המדינה.

בשנים האחרונות „הצעיר" גיל היורדים, ועל פי הערכות שונות למעלה מ־60% מכלל היורדים הם צעירים שסיימו את השירות בצה"ל, כ־11.000 איש יורדים מדי שנה. בנתון זה חל גידול „שיא" (ב־1966 עדיין 8000 איש) המתמיד.

עובדה זו מחזקת את הערכתנו לגבי המשקל המיוחד שיש בשיקולים כלכליים על החלטה ליירידה. מסקנה ראשונה לפעול ברזיפות כדי להקל על העומס הכלכלי המוטל על זוגות צעירים. לפי נתונים שונים שקיבלנו מארגון הקבלנים והבונים מתברר, כי יותר מ־30% מכלל מחירי הדיור הם מיסים ותקבולים שונים שמקבלים, בצורות שונות. הממשלה ומינהל מקרקעי ישראל.

סעיף חדיר מחוה מרכיב מרכזי בעומס הכלכלי המוטל על הצעירים והלן, ויש על כן להפחיתו על־ידי ויתור על המיסים המתקבלים ממנו. אין ספק, כי יש לפעול, במקביל למסלול הכלכלי, גם במסלול החינוכי, אולם אסור בשום פנים ואופן להניח למעיף זה שיחיה „אליבי" לאי־עשייה בתחום הכלכלי.

המועצה הציונית עוסקת עתה בגיבוש תוכנית מרחיקת־לכת לסיוע לזוגות צעירים ולחיילים המשתחררים מצה"ל. אנו נעשה הכל כדי שתוכנית זו תאושר גם בכנסת, ולשם כך הוקם „לובי ציוני" בבית המחוקקים. המאבק בירידה מחייב „טיפול שורש" שלו תומני מישנה רבים, אולם כבר עתה ברור, שלא ניתן להסתפק במס שפתיים בלבד.

ניסן הרפז
יו"ר המועצה הציונית בישראל

ברצוני להגיב על כתבתה של עליזה ולך („דבר" 29.4.88): אין זו הפעם הראשונה שהכתבת הנכבדה מתפלפלת עם ח"כ א. שפייר בצורה בגאלית, ללא כל הנמקה עניינית.

מאין היא לוקחת לעצמה את הסמכות לכתוב כך על חבר שנבחר ב־70% מקולות המחוז בהצבעה חשאית, בהפרש קולות זעום. אין ספק כי כמהיל בחוד, סבעי שיהיו לו יריבים כאלה אשר לא שוכבו בסמרות שחפצו בזן. לפי קביעתה של ולך יוצא, כי כל חברי מועצת המחוז בתל־אביב היום אנשים לא רצינים שבדו במזכיר מחוז גרוע. האם היא זתעניינה בעבודתו של ח"כ שפייר. ביו"ר ועדת הכלכלה של הכנסת, שכל מי שחשיע בפניה יכול היה להיוכח בכשרותו ויכולתו להגיע מערכות

נראה שקנאה עיוורת מנוה את הכתבת נגד ח"כ שפייר. זה גוכל בחסר הגיונות, בצלה את הפתון להתערבות בפערכת הבחירות.

ח"כ שפייר מנוה את מחוז ת"א באמינות, ביושר ובחברות טובה, ותיסיב לעשות הכתבת אם תתבצל, שהיר כתבתה היא פוגעת בכל המחוז כולו. אין אנו זקוקים לעצותיה כיצד להנציג בפרכה.

וכל על שהמערכת איננה רגישה יותר על מנת למנע כתבות כאלה.

מרדכי נויבריץ'
תל־אביב

ד"ר ג. אוליך מקריית אונו, בכתבתו לפערכת („דבר", 13.4.88), מביע את אי שביעות־רצונו ואת רעתו שלא נוחה מזאת, שלדבריו פיזמם המערך במדיעות לתג הפסח את הפסוק „זה עם לעמו יתן ה' יברך את עמו בשלום", והוא מתקיפם נגד הפסוק הזה בתנ"ך, שרואה בעם ישראל עם קדוש בעל ייחודיות, שהוא העם היחידי הנקרא בשם „עמו". כן לא נוח לו שפסוק זה מאחל לעם ישראל, ולא לאחיבה, את ברכת חיי השלוה וכו', וכן רע לו מאוד מהפסוק „נתתי שלום בארץ וישבתם לבטח בארצכם ודרשו מכם השיה מאד".

ליד־עתו, שוחו רצונו של מדא העולם ובעל־הבית שלו, אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתו, שהעמים האחרים לא חפצו לקבל, הבטיח לנו שלום ושלוה וכל טוב סלה, וכל יהודי שפוי ברעתו צריך לשמוח בחלקו זה. נוכל גם להרגיע את הר"ר אוליך, שהשלוה המובטחת יהיה גם של כל העמים, שנאמר בתנ"ך: „ולשלום אין קץ", „גר זאב עם כבש" וכו', „וכיתתו חרבותם לאתים", וכתנה וכהנה, ושכל באי העולם יחודו בתשובה שלימה, ותהיה הגאולה השלימה, תחת מלכותו של משיח בן דוד, אשר לפי כל הסימנים צריך כבר להופיע בקרוב.

ראובן ברטוב
ירושלים

בימים אלה הכבדו מסיבות מוזה של הנערה מאילון מורה, תרצה פורת. מוזה ויעוע את הצבור. מנהיגי מדינה וכלי תקשורת שיתפו עצמם בצער על מוזה ובאבל של משפחתה – ואכן מגיע הדבר. נקפדו חייה של נערה בת טז, שכל הזיים היו לפניה.

אולם באותו יום ובאותו כפר, קרם מוזה של הנערה, נקפדו חייו של נער צעיר, בן ארבע־עשרה. נער ערבי שרחם אלדוני הרגו, ובכך נפתחה, למעשה, כל ההשתלשלות שגוכר בימים הדרומים האלה, כי עד שלא נבין, כי גורל אחד לשני אלה, לבת הלבן, ואחד הוא הנער על מוזה – עד שלא נבין את זאת לא נוכל לפתור־את בעיותיה של ארץ זו.

רות לבנית
תל־אביב

אנו ציבור הנשים בעיירות הפיתוח מרגישות עצמנו מקופחות בפורומים המחליטים. הנה בעוד חודש יתבצע מרכז מפלגת העבודה לבחור את בציבו וכמה חברות יבחרו אחרים רק חמש, ואני שואלת למה הרי אנו הנשים מהוות 50% של האוכלוסיה.

רק כאשר התשובה תהיה מרפאים בעיניו! חובות בחלש – ניתן יהיה לומר שהשלמנות (ובמיוחד משרד הביטחון) כבר ממלאים חראי את תפקידם בתחום ביטחון המדינה.

האפשרות לממש בפועל את זכותו הטבעית של כל יהודי לטייל בארץ בבטחה (פרט לשטחי־אש של צה"ל וכתוך שדות מוקשים) – מן הראוי שתתוזה את הסטנדרד, ותיקבע כמחוץ האמיתי לשאלה: למי באמת מוגשת ביטחון, והאם אמנם אין היהודי מוטלה לדעת בארצו?

א. כרמל (וינברג)
ירושלים

המסר שבדבריו של יוחנן סמילנסקי ב„יום הארמה" („דבר", 1.4.88) הוא למעשה שתי מדינות בתחומי א"י על בסיס אתני („ארמה אחת בתוך המדינה האחרת... להפריד ארמה מארמה, מדינה ממדינה ועם מעם. ותעיה זו את חייה ותעיה זו את חייה. ולא זו בתוך זו..."). כלומר, מדינה ערבית – כולל ריכוזי הארמות שבבעלות הערבית בגליל, במשולש ובואדי ערה – ומדינה שכ„יום הארמה" הנ"ל ועל כן ג) האם אין אנו נמצאים כבר עתה במעין מבוא למלחמת־קיום מחדש עם מניפסטציות מסריימות של תחילת מלחמת אחים – במקום איחוד העמה?

ש. לוד
חיפה

הקריין שתיאר את מסע חיל־האוויר במיפגן צה"ל בחג העצמאות, עבר ב„שוויץ" שלו את כל המיסודים. ביטוי של התנשאות הוא תיאור את מסוק סיקורסקי, כמסוגל להתרלק באוויר והמסיף בקול מתגרה: „רבים היו רוצים לדעת היכן היו מסוקים אלה בזמן האמרגן".

מי שרוצה לפרש את דבריו כמשב רמיזנו, יכול לששר היכן היו המסוקים הללו באחרונה. לפי ה„שוויץ" בחר, כי הקריין יודע את הסוד... ואני סבור, כי גם הקריין וגם מי שהרליף לו את הסוד חייבים לתת את הדין על כך!

ציון הוצב
רמת גן

רק כאשר התשובה תהיה מרפאים בעיניו! חובות בחלש – ניתן יהיה לומר שהשלמנות (ובמיוחד משרד הביטחון) כבר ממלאים חראי את תפקידם בתחום ביטחון המדינה.

האפשרות לממש בפועל את זכותו הטבעית של כל יהודי לטייל בארץ בבטחה (פרט לשטחי־אש של צה"ל וכתוך שדות מוקשים) – מן

אני לא משלה את עצמי שהמרכז יתן ייצוג מלא ל־50% נשים אבל למען השם מדוע לא ישריין לפחות מקום אחד לאשה שתייצג את נשות 26 עיירות הפיתוח. אשה שתשה על בשרה ומרגישה את הבעיות לא מתוך קריאה או לימוד באמצעי־שיטה.

לדעתי, תיסיב מוכ"ל נעמ"ת אם תהיה הלחמת למען מתן ייצוג לנשות עיירות הפיתוח לפני מתן ייצוג לכל מיגזר אחר.

רחל כהן
קרית מלאכי

שכ„יום הארמה" הנ"ל ועל כן ג) האם אין אנו נמצאים כבר עתה במעין מבוא למלחמת־קיום מחדש עם מניפסטציות מסריימות של תחילת מלחמת אחים – במקום איחוד העמה?

ש. לוד
חיפה

לפני 60 שנה לפני 40 שנה

דבר

השביתה במאבק ברמן נגמרה

לאחר מ"מ ארוך נחתם הסכם בוררות על יסוד הכרת ההסתדרות ויום עבודה בן 10 שעות. כל הפועלים חוזר לעבודה והיום לא הובא כבר לחם מת"א.

המשבר המצרי

אנגליה ענתה בהבעת סיפוק מרחיית חוק האספות. המשבר המצרי נסתיים והפקודות שניתנו לאניות מלחמה להפליג לאלכסנדריה בטלו.

האויב הפסיק התקפותיו בצפון

שקט שורר בגליל. מספר כפרים מעמק הזלה פונו ע"י הערבים. בצפת החלו התושבים הערבים לברוח מהעיר לאחר שהכוחות הערביים הרסו את השכונה היהודית.

רכבת עברית הגיעה לחדרה

התרגשות גדולה שורה בקרב המעטים שנכחו בתחנת הרכבת חדרה עם כניסת רכבת נוסעים ועליה התנופף בדמה הדגל העברי. הרכבת יצאה מחיפה עם עובדים יהודים ובליווי אנשי מגן.

מנותק מהנעשה

דוד לוי דאגי לתואר הבוכן של המדינה. לר־שות משרדו – משרד השיכון והביגוי – תק־ציבי ענק, ובאמצעות מע"ץ הוא יכול היה לתקן את כל כבישי המדינה, להרחיב את הכבישים הארומים ולשפר את כל התחבו־רה הבינעירונית. במקום זאת – הוא „בונה את יהודה ושומרון" – כך אמר הכלכלן שמואל בהם, מדעמר הזוג לשר־לוב במפלגת העבודה

לכנסת ה־12, ביום עיון של מסבירים מאזור המרכז. בהם ציין, כי למיטב ידיעתו, מאז קום המדינה, עוד לא היה שר שיכון ובינוי מנותק מהנעשה במשרדו כדוגמת לוי (בתמונה). סגן ראש הממשלה איננו מתענין כלל בנעשה במשרדו ופרש לחנוכת כבישים מרשימה ושקסים מפוארים בהם הוא נוטל חלק – איננו עושה דבר. בהם ציין, כי דוד לוי מבין היטב כי תיקון כבישים לא יזסיף לו כל מנוס ב„חידות", ואילו בניה ביהודה ושומרון מאפשרת לו לזכות באשראי ניכר בקרב חברי מרכז תנועת „חידות".

כבוד לשמו

המתמודדים על מקום ברשימת מפלגת העבודה לכנסת מתייצבים בחודשים האחרונים בכל אירוע משפחתי של חבר המפלגה שאליו הם מוזמנים, בעיקר מפני שהם מחזרים אחרי כל קול ואינם רוצים להפקיר את דירת החיזורים למתחרים. במצאי־השבת האחרונה היה אפשר למצוא רבים מהם בחתונת בנו של בחירי קצב, מנהל־הבית של בניין המפלגה ברחוב הירקון. כבודי אינו מתמודד על מקום לכנסת, אך הוא אחד העובדים המסורים של מנגנון המפלגה זה עשרות שנים. רבים מבכירי „העבודה" – ביניהם שמעון פרס, מרדכי גור, חיים בר־לב ומשה שחל – באו לשמוח בשמחתו.

עליזה ולך

מזל טוב

לאן פרידמן ולבעלה טוב נולדה תינוקת ושמה נעמי, אחות לאורלי. מזל טוב. לאב המאושר מגיע לפחות עוד מזל טוב אחד, גם אם נתעלם מן הפרטים שבהם זכה: הוא נתמנה לעמוד בראש המערכת הוואי שינגטונית של „ניו־יורק טיימס" – אחד התפקידים המכובדים ביותר שיש בעתון. כאב שר יעזבו הפרידמנים את ישראל, באמצע יולי בתום תפקידו של טום (בתמונה) כנציג עתונו בארץ, יקור בני הזוג אתם שתי בנות צעירות. גם אורלי נולדה כאן.

מינוי בנמל אשדוד

יהושע פרץ (בתמונה) מנמל אשדוד, נתמנה השבוע לתפקיד המנו־נה הראשי של הבטיחות בנמל. פרץ, שסיים את קורס ממוני הבטיחות של המוסד לבטיחות ולגהות, שנמשך 6 שבו־עות בשני שלבים, מצטרף אל 800 ממוני הבטיחות בכל הארץ שסיימו קורסים במשך 39 שנות המדינה. יהו־שע פרץ סיים את ה־ קורס ה־39 ובקרוב ייפ־תח הקורס ה־40. המנה־רס מנחם שורץ, מנהל המוסד לבטיחות ולגהות, ציין במסיבת הסיום של הקורס את תמורתו הרבה של יהושע פרץ בלימודי הקורס והעלה על נס את מעורבותו המקצועית הרבה.

ביטולים

ביטול אחד סבני (האופרה „בבוקר"), גילוויי דעת פוליטיים (אריאן מנושקין ומוריס בואר) ועכשיו גם ביטול פוליטי. המדובר, כמובן, בפסטיבל ישראל העומד להיפתח ב־15 במרס זה. מסיבי לייסי ולהקתו הודיעו כי לאור המצב השורר בישראל הם מבטלים את הופעותיהם בפסטיבל. במקומם יופיעו והמצוצן ארט פרמר ולהקתו. שינוי זה גורר אחריו גם שינויים בלוח ההופעות. פרמר יופיע ב־25 במאי ובאולם הנרי בראון, אולם גדול יותר ממוזיאון רוקפלר שבו היה אמור להופיע לייסי, ואת „בשל שיקולים לוגיסטיים וכספיים", כדברי אנשי הפסטיבל. הכרטיסים להופעת לייסי בחוגם יפה להופעות פרמר, ומי שהשינוי אינו מוצא חן בעיניו יוכל לקבל את כספו בחזרה. במרתוני הג'אז בתל־אביב יופיע פרמר, ומכיתון שהכרטיסים למרתונים אלו אולו, החלט להוסיף 300 מקומות לכל מופע, בישיבה על הרשא ובמחיר 34 ש"ח לכרטיס.

ו.ב.

הוגשם חלום

לתרי קאופמן – מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו – יש חלום קטן שיתגשם בגדול – ביום ד' הקרוב. כמי שמשמש יו"ר מועצת־האימון של מתקן המילואים המרכזי של השריון בנגב, לא הסתפק תרי בגיוס תרומות למען הקמת מועדונים בחידה. הוא רצה בבריכה, שתפיג את החום הכבד ותצנן את האווירה בקרב החיילים בימי הקיץ הקשים. מאז 1979 הוקמו ביחידה הדרומית חדר־כושר ומועדונים לחיילים – כולם מבוספים שגיים תרי בקרב עובדי עיריית ת"א, בתקופה בה כיהן כיו"ר ארגון עובדי העיריה. משנבחר למזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו, לא הירפה מרעיון הקמת הבריכה, ועבודות־ההקמה שוחלו לפני שנה והשלמו בסוף השבוע. בטקס הסרת הלוט, שיתקיים במעמד מפקדים בכירים של צה"ל, יתכבדו בגזירת הסרט יוסף נבו – יו"ר האגודה למען החייל, תאיל י. – מפקד היחידה המאומצת ותרי קאופמן – יזום הפרויקט.

המחבר מקרב ע"י אודיה אלינקוף

בטקס הנחת אבן הפינה לבית אבות „משען" במועז אביב חונמו על מגילת היסוד – ישראל קיסר מנכ"ל החטטנדרות, שלמה לחט ראש עיריית תל־אביב, משה יהודה מנכ"ל „משען", זאב ויכר מנכ"ל „משען" לשעבר ואורחים. בבית האבות, המיועד ל־450 מקשישי תל־אביב, ישקעו כ־20 מיליון דולר. בתמונה: שלמה לחט בוחן בקפדנות אם ישראל קיסר חותם במקום הנכון.

פגישה שכזו

הכל עכשיו בסימן 40 שנה. לכן מפגש שיערוך מחרתיים בגבעת־ברנר, יהיה ממש יוצא דופן: הוא יציין 45 שנה דווקא להצטחתו של השליח הראשון מארץ־ישראל אל תוך אירופה הכבושה. במפגש, „בקיבוצו של אנדרסני", כפי שאומרת ההזמנה, ישתתפו השליחים הצנחנים ובני משפחותיהם, וכן משפחות של אלה שלא חזרו מהשליחות. בין הבאים לברך את הצנחנים של אז יהיה גם קצין צנחנים ראשי של צה"ל. יהיו סיפורים ועוד סיפורים, ויחולק גם אלבום של צילומי התקופה. הכנס יהיה בל"ג בעומר, יום ה' הקרוב.

שמאי התפטר

ראש סיעת הליכוד בהסתדרות, ח"כ יעקב שמאי, הודיע אתמול על התפטרותו מהנהלת קרן „תנופה לצמיחה" של ההסתדרות, במחאה על קיומו של מפגן האחד במאי. ח"כ שמאי צורף בשעתו להנהלת הקרן העוסקת בגיוס תרומות למפעלים במצוקה, כדי ליצור קונצנזוס כך שעובדים המזוהים עם כל הסיעות יאותו לתרום. עתה החליט לפרוש בטענה שבמפגן שלשום הושקעו סכומי עתק בעיצומו של משבר בפעלי חברת העובדים, קופת חולים וקרנות הפנסיה.

חיים ביאור

בכורה חגיגית

הצגת בכורה חגיגית של המחזה „יהודי בחצר הדוכס" נערכה במרכז בתיאטרון העירוני של חיפה ובמהו בה ראש עיריית פאנטובה ד"ר ולדימיר ברטצוני, שגריר איטליה בישראל ד"ר אלברטו ליאונצ'יני, ראש עיריית חיפה אריה גוראל ורבים מבין אנשי קהילת פאנטובה שעלו לארץ. בתום ההצגה ערך ראש עיריית חיפה קבלת פנים במרכז תרבות איטליה בחיפה. ראש עיריית פאנטובה ברך בבחוזה על הקשר בין עירו לבין הקהילה היהודית מאז תקופת מרקו פולו ועד ימינו.

אריאלה ראבני

„נעים מאד, קולגה"

ראש אקדמיה „בצלאל" פרופ' רן שחורי (ממושקף, במרכז) מציג את האדריכל גרשון צפור (מימין) מתכנן הקמפוס החדש של „בצלאל" בהר הצופים, בפני האדריכל האוסטרי תודיע האנס הוליין. בקצה, מאחור – האדריכל הישראלי צבי הקר. הוליין הגיע לישראל כדי לקבל את התואר „עמית בצלאל", שהוענק לו במשכב העשור של חבר הנאמנים של „בצלאל" כאשר התבנס השבוע בירושלים. באותו מעמד קיבלה הטומחית לחינוך ד"ר מרפלה ברנר את התואר „יקיר בצלאל".

חוזרת

זמרת המחאה הארגנטי־נית מרסדס סוסה (בת־מונה) חוזרת פעם נוס־פת לישראל – היא תגיע לכאן במחצית יר־ני ותקיים שתי הופעות בקיסריה. סוסה, שזכתה בביקוריה הקודמים כאן להצלחה רבה, תשמיע משיריהם של לנדו, פר־בה וגומז, שירי עם דרום־אמריקאיים וגם שירי מחאה שכתבה.

ו.ב.

שחמט

אליפות ללא כוכבים

מאת אהרן איסרס

אליפות הארץ הנערכת עתה בירושלים, עומדת בסימן העדרותם של השחקנים הבכירים. רק מרוג אחד, מתוך שמונה המובילים במרהטשר הישראלי, שפרסם ליום 31.3, משתתף בתחרות.

איגוד השחמט יחר עם המחלקה לתרבות של עיריית ירושלים העמידו לרשות השחקנים תנאי משחק יוצאים מן הכלל, ואף הגדילו בצורה ניכרת את הפרסים הכספיים, אך הדבר לא משך את רבי־האמנים.

גם אם הסיבות להעדרות מוצדקות, על מוסדות האיגוד למצוא מחדש את כראיות והשקעה בשחקנים אלה, ולהפנות משאבים בעתות הדוד הבציר, שרמתו, כיום, אינה נופלת משחקי הצמרת.

בראש דירוג השחקנים ממשיך להוביל רב־האמן יעקב מחיי עם 2673 נק', עליה של 2 נק' לעומת מרהטשר הקודם.

למקום השני, עם עליה מבריגת של 49 נק', העפיל אלון גרינפלד שצבר 2664 נק'. למקום השלישי יוד רב־האמן יהודה גרינפלד עם 2575 (לעומת 2620 הקודם), לפני דב גודמן 2554 (2554), גדי רכליס 2533 (2520), יעקב בליינן 2533 (2533), אליהו שוידלר 2519 (2503), נתן בירנבום 2507 (ירידה של 96 נק'), ולדימיר ליברמן 2503 (2521) ואילן מנור 2487 (2516).

במקום ה־11 מדורג רב־האמן יואיר קידרמן עם 2472 (עליה של 30 נק'), לפני עופר ברוק 2453 (2480 בקודם), רונן לב 2430 (עליה של 92 נק' ו־22 מקומות), מלכיאל פרץ 2420 (2405), ישראל שרגל 2417 (2464), גיד גרינברג 2415 (2415), יונה קוסאשוילי 2413 (2443), ולדימיר אלתרמן 2408 (2382), רמי טופר 2408 (2410) וידאל סטמק 2400 (2426 בקודם).

★ בתום הסיבוב השישי באליפות הארץ מוביל אלוף צה"ל, גדי רכליס, עם 5 נק', בהקדימו את סגנו, רונן לב 4½, ליברמן 3½ (מ־3), סבי 3½ ומנור 3 (מ־4).

בין התוצאות הבולטות בגין את הפסדו של אלוף הארץ, נתן בירנבום, לסבי, ואת אי־הופעתו, הגדיה, נגד רכליס. כושרו הידוד של האלוף, בעת האחרונה, ניכר גם בתחרות זו, כשלזכותו רק 2 נק' ללא נצחון.

● באליפות הנשים התברגה בצמרת, בפתיע, פריידה מרל עם 3 נק' מ־4, והיא מקדימה את אלופת העולם בהתכתבות, לוהה קרסטל, עם 3 נק', לפני אלופת העבר, אולגה פורדרזנסקיה 2½ (מ־3).

את התוצאה המפתיעה עד כה השיגה אחה ברשכיין, שסחסה תיקו מקרסטל. הקרב בין חברות הנבחרת, שזכתה במדליית הזב אולימפית, המתיים בתיקו.

תחרות סוויפט

התוצרות היקרתית של התאגדות רבי־האמנים, שנערכה בבלגיה, הסתיימה, כזכור, בנצחונו של אנטולי קרפוב. הוא היה משיכמו ומעלה, ורק מעידה קלה בסיבוב החמישי, מנעה ממנו נצחון יותר משכנע.

סאלוב ואנדרסון סיימו את התחרות הקשה ללא הפסד, ושניו הראוי לציון. אנדרסון אף הגדיל לעשות, בשסיים את 12 המשחקים הראשונים בתיקו, ורק לאחר מכן זכה בשני נצחונות רצופים נגד קוצ'נר וסיוחוקן.

כללית התוצרות עמדה בשיווין כוחות, ושני־שליש מהמשחקים הסתיימו בתיקו.

מאפיין נוסף, בתחרות זו, היה הנפסדים הרצופים שנחלו השחקנים לאחר הפסדם הראשון. כך לדוגמה פורטיש, שלא נוצח ב־12 משחקים, ספג 2 הפסדים רצופים. גם שפילמן, שוחבל בתום הסיבוב השביעי, נוצח פעמיים ברציפות. מל הפסיד ברציפות 3 פעמים, לאחר שהיה בלתי מנוצח בשמונה משחקיו הראשונים. המאכזב הגדול היה קוצ'נר, אשר לא הצליח להתאושש מהפסד הראשון בסיבוב ה', וצבר רק נקודה אחת בשבעת המשחקים הבאים.

שיקלול הנקודות שנעשה בסמכות תוצרות הפרס הגדול, על קרן פרסים של 600,000 דולר, מאפשר לשחקנים להתאושש מכשלונם. הנוסחה מורכבת מהתוצאה ומהמקום, ורק שלושת התוצרות הטובות ילקח בחשבון.

לדוגמה, אנדרסון, שדורג בתחרות במקום השביעי, מדורג בתחרות הגרנד־פרי במקום הרביעי. שוני זה נובע מכך, שתוצאות המשחקים נגד האורח, וויאנסנס, לא נחשבות בפרס הגדול.

לקרשב יש כעת 27½ נק', ואת על־פי הדיסוב הבא: 10 נק' שצבר בתחרות (כאמור, נצחונו על וויאנסנס לא נחשב), 17 נק' עבור המקום הראשון (עבור המקום השני מוענקים 16 נק', ובסדר יורד עד המקום האחרון, שכו ניתנת נקודה אחת), ו־½ נק' שניתנה עקב פרישתו של וואנאיאן.

■ ג'ון נאן היה השחקן המערבי הקרוב ביותר לפיטגנו, ודק בסיבוב האחרון הוא נחל את הפסדו היחיד מדי ליובוייביץ'. בסיבוב ה־11 הוא הנחיל לאלוף העולם לשעבר הפסד מיוראמדי.

לקח: גיון נאן
שחה מיכאל טל

הגנת קארו־קאן

1. ה4 ג6 2. ד4 ד5 3. פד3 ה6 4. פה2 פד7 5. פו5? פו6! (5... ה6? 6. פה3 מה4+ 7. ד2 מה6 8. ד3 ד5 9. מה2 ה6 10. ראו 5 ...ה5, נאדיבאוביץ, תחרות ליגארס 1968. טוב יותר 5... פו6 6. ד3 ד5 7. פו1! 8. מה2 ה6, עם הרעיון 9. פה4 מה3 10. ה4+ מה2 11. מה6 מא4+ 12. ד2 מד3) 6. פו1! ה6 7. פה5! פו6 8. ד3 ד5 (מד3) הלבן עדיפות) ד6 (8... מה4? 9. מד3 פד7 10. פד7 רא4+ (10... מד7 11. ה6+ הלבן יתרון מכריע) 11. ג3 רג3+ 12. בג3+ מבג3+ 13. ד2 מה4? 14. פה8 מה4+ 15. מה2 מה6 16. צו1 הלבן עדיפות ברורה) 9. ג3 מד3 (9... ס'ס? 10. מבג3 ג3 11. רג3+ פד7 12. ס'ס ג4? 13. ג4 פו5 14. ה6 פה3 (14... רה5? 15. רה5 מה6 16. ראו 5? מה6 17. ה5 מה6 18. בה4+ בו6 19. פו6 ה6 20. ה6 פה8 21. מה2 ה6 22. מה3 פד7 23. ה5 מה8 24. מה2 פה8 25. מה3 פו6 26. בו1 רה3+ 27. מבה2 בד2+ (תיקו) 26. פה7 מבה3+ 27. מד2 מד4+ 28. מה1 מבה4+! (פתוח את מבנה הדגלים) 29. ד1 מה4+ 30. מו2 מבה2+ 31. מו1 ה4 (עם הרעיון 32. בה2 מבה2+! 33. מבה2 בד2+ 34. מו1 בה2+ 35. מו1 מה3+ והמשך הלבן נכבד.

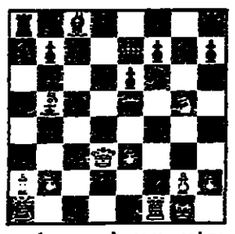

(הלבן מוכן לשחוד מלכודת מפתיעה) 17... מבה3?! (אם 17... בד2? 18. מבה3+ מד3 19. בד2+ והלבן זכה בארית, בן 17... ה5? 18. מבה3+ מד3 19. מבה6+ בד6 20. בד6+ מה3 21. בד7+! בד7 22. בד7+ מבה3 23. בד7+! בד7 24. מבה3+ מבה3 25. בד7 בד7 26. מבה3+ מבה3 27. בד7 בד7 28. מבה3+ מבה3 29. בד7 בד7 30. מבה3+ מבה3 31. בד7 בד7 32. מבה3+ מבה3 33. בד7 בד7 34. מבה3+ מבה3 35. בד7 בד7 36. מבה3+ מבה3 37. בד7 בד7 38. מבה3+ מבה3 39. בד7 בד7 40. מבה3+ מבה3 41. בד7 בד7 42. מבה3+ מבה3 43. בד7 בד7 44. מבה3+ מבה3 45. בד7 בד7 46. מבה3+ מבה3 47. בד7 בד7 48. מבה3+ מבה3 49. בד7 בד7 50. מבה3+ מבה3 51. בד7 בד7 52. מבה3+ מבה3 53. בד7 בד7 54. מבה3+ מבה3 55. בד7 בד7 56. מבה3+ מבה3 57. בד7 בד7 58. מבה3+ מבה3 59. בד7 בד7 60. מבה3+ מבה3 61. בד7 בד7 62. מבה3+ מבה3 63. בד7 בד7 64. מבה3+ מבה3 65. בד7 בד7 66. מבה3+ מבה3 67. בד7 בד7 68. מבה3+ מבה3 69. בד7 בד7 70. מבה3+ מבה3 71. בד7 בד7 72. מבה3+ מבה3 73. בד7 בד7 74. מבה3+ מבה3 75. בד7 בד7 76. מבה3+ מבה3 77. בד7 בד7 78. מבה3+ מבה3 79. בד7 בד7 80. מבה3+ מבה3 81. בד7 בד7 82. מבה3+ מבה3 83. בד7 בד7 84. מבה3+ מבה3 85. בד7 בד7 86. מבה3+ מבה3 87. בד7 בד7 88. מבה3+ מבה3 89. בד7 בד7 90. מבה3+ מבה3 91. בד7 בד7 92. מבה3+ מבה3 93. בד7 בד7 94. מבה3+ מבה3 95. בד7 בד7 96. מבה3+ מבה3 97. בד7 בד7 98. מבה3+ מבה3 99. בד7 בד7 100. מבה3+ מבה3 101. בד7 בד7 102. מבה3+ מבה3 103. בד7 בד7 104. מבה3+ מבה3 105. בד7 בד7 106. מבה3+ מבה3 107. בד7 בד7 108. מבה3+ מבה3 109. בד7 בד7 110. מבה3+ מבה3 111. בד7 בד7 112. מבה3+ מבה3 113. בד7 בד7 114. מבה3+ מבה3 115. בד7 בד7 116. מבה3+ מבה3 117. בד7 בד7 118. מבה3+ מבה3 119. בד7 בד7 120. מבה3+ מבה3 121. בד7 בד7 122. מבה3+ מבה3 123. בד7 בד7 124. מבה3+ מבה3 125. בד7 בד7 126. מבה3+ מבה3 127. בד7 בד7 128. מבה3+ מבה3 129. בד7 בד7 130. מבה3+ מבה3 131. בד7 בד7 132. מבה3+ מבה3 133. בד7 בד7 134. מבה3+ מבה3 135. בד7 בד7 136. מבה3+ מבה3 137. בד7 בד7 138. מבה3+ מבה3 139. בד7 בד7 140. מבה3+ מבה3 141. בד7 בד7 142. מבה3+ מבה3 143. בד7 בד7 144. מבה3+ מבה3 145. בד7 בד7 146. מבה3+ מבה3 147. בד7 בד7 148. מבה3+ מבה3 149. בד7 בד7 150. מבה3+ מבה3 151. בד7 בד7 152. מבה3+ מבה3 153. בד7 בד7 154. מבה3+ מבה3 155. בד7 בד7 156. מבה3+ מבה3 157. בד7 בד7 158. מבה3+ מבה3 159. בד7 בד7 160. מבה3+ מבה3 161. בד7 בד7 162. מבה3+ מבה3 163. בד7 בד7 164. מבה3+ מבה3 165. בד7 בד7 166. מבה3+ מבה3 167. בד7 בד7 168. מבה3+ מבה3 169. בד7 בד7 170. מבה3+ מבה3 171. בד7 בד7 172. מבה3+ מבה3 173. בד7 בד7 174. מבה3+ מבה3 175. בד7 בד7 176. מבה3+ מבה3 177. בד7 בד7 178. מבה3+ מבה3 179. בד7 בד7 180. מבה3+ מבה3 181. בד7 בד7 182. מבה3+ מבה3 183. בד7 בד7 184. מבה3+ מבה3 185. בד7 בד7 186. מבה3+ מבה3 187. בד7 בד7 188. מבה3+ מבה3 189. בד7 בד7 190. מבה3+ מבה3 191. בד7 בד7 192. מבה3+ מבה3 193. בד7 בד7 194. מבה3+ מבה3 195. בד7 בד7 196. מבה3+ מבה3 197. בד7 בד7 198. מבה3+ מבה3 199. בד7 בד7 200. מבה3+ מבה3 201. בד7 בד7 202. מבה3+ מבה3 203. בד7 בד7 204. מבה3+ מבה3 205. בד7 בד7 206. מבה3+ מבה3 207. בד7 בד7 208. מבה3+ מבה3 209. בד7 בד7 210. מבה3+ מבה3 211. בד7 בד7 212. מבה3+ מבה3 213. בד7 בד7 214. מבה3+ מבה3 215. בד7 בד7 216. מבה3+ מבה3 217. בד7 בד7 218. מבה3+ מבה3 219. בד7 בד7 220. מבה3+ מבה3 221. בד7 בד7 222. מבה3+ מבה3 223. בד7 בד7 224. מבה3+ מבה3 225. בד7 בד7 226. מבה3+ מבה3 227. בד7 בד7 228. מבה3+ מבה3 229. בד7 בד7 230. מבה3+ מבה3 231. בד7 בד7 232. מבה3+ מבה3 233. בד7 בד7 234. מבה3+ מבה3 235. בד7 בד7 236. מבה3+ מבה3 237. בד7 בד7 238. מבה3+ מבה3 239. בד7 בד7 240. מבה3+ מבה3 241. בד7 בד7 242. מבה3+ מבה3 243. בד7 בד7 244. מבה3+ מבה3 245. בד7 בד7 246. מבה3+ מבה3 247. בד7 בד7 248. מבה3+ מבה3 249. בד7 בד7 250. מבה3+ מבה3 251. בד7 בד7 252. מבה3+ מבה3 253. בד7 בד7 254. מבה3+ מבה3 255. בד7 בד7 256. מבה3+ מבה3 257. בד7 בד

15,000 מכורים לסמים בישראל

...ומספרם הולך וגדל במהירות, אבל המוסדות אינם ערוכים לטיפול בבעיה

מאת הדס מגן

בעיית הסמים בישראל אינה מגיעה אמנם למדים האישתניים בארה"ב, אך היא חמורה דייה. והנה מספר נתונים: יש חיום בישראל כ־15,000 איש המכורים לסמים, וכן עוד כ־30,000 הצורכים אותם באופן קבוע. במחקר שנערך ב־1982 נמצא כי 9.3% מבי הנוער התנסו בסמים, בעיקר בחשיש. מאז לא נערך מחקר כזה בכלל אוכלוסיית הצעירים, אבל במחקר שנערך אשתקד בקרב צעירים ערב גיוסם נמצא, כי 20% מהם התנסו בסמים פעם אחת לפחות. שיעור כזה, ואף גבוה יותר, מצוי בקרב הנוער במסגרות החינוך המקצועי.

השימוש בסמים נתון בעליה מתמדת. מספר הנגשים שמתו מצריכת יתר של סמים עלה בשיעור של 30% לשנה (!) מאז 1984. באותה שנה פנו 830 איש לטיפול במתדון – סם המשמש לגמילה, ואילו ב־1987 – 5,000 איש!

ועוד, ואולי זו העובדה המדהימה מכול: יש בישראל 25 תינוקות המכורים לסמים – כמובן, בהשפעת אמותיהם שצרכו סמים בתקופת הריונן.

באחת, בעיה של ממש, בעיה חמורה – גם בארצנו.

נתונים אלה ואחרים מסר לאחרונה, בכנס אר בנושא התמכרות שנערך בכפר המכביה מטעם האגודה לשירותי בריאות הציבור, ד"ר יואב כ־סו ממשרד הבריאות, המכהן כמתאם הארצי בנושא בפגעי סמים ואלכוהול, ומנהל גם את התוכנית למסלול לימודי תעודה למתמחים בטיפול במתכרים, המתקיימת באוניברסיטת בר אילן.

הבעיה של צריכת הסמים, אמר ד"ר סנטו, מחייבת טיפול בשלושה מישורים: מניעה ראשונית, כלימת הבעיה בעודה באיבה והתערבות במקרים של התמכרות ממש.

המרצה מתח ביקורת על דרך טיפולה של החברה הישראלית בבעיה כאובה זו. התגובה הראשונית, הן ברמת הפרט הן ברמה המוסדית, היא הכחשה. הכחשה זו לובשת צורות מצורות שונות, למשל, על־ידי הגורה המוציאה את הבעיה מתוך לתחום הטיפול של המוסד, כפי שנהגה קופת־חולים, או על־ידי הדחקה, פשוט כמשמעו, כפי שנהג צה"ל: המערכת הצבאית „מעיפה" חיילים הנתפסים בצריכת סמים.

דרך אחרת היא הזיקת הבעיה אל מתחת לשולחן על־ידי תירוצים מתירוצים שונים, כגון הטענה שהמדובר בבעיה שפתרונה מצריך מחקר מעמיק וכי"ב. מחקרים כאלה אינם נערכים אלא מעט, כיון השאר בגלל היעדר משאבים, ובינתיים בעיית הסמים אינה „ממתינה" ובמקום זאת היא צוברת תאוצה.

ד"ר סנטו גם קבל על כך, שלגבי צריכת הסמים לא קיימת חומת דיוות, כדוגמת זו הקיימת לגבי מחלות מידבקות, למשל. התוצאה היא שמערכת הבריאות, אינה מתערבת אלא בשעה היא נתקלת במקרה קונקרטי של אדם שהתמכרותו לסמים מסכנת את חייו.

המוסדות העיקריים המנסים להתמודד עם בעיית הסמים בשלוש עד ארבע. השנים האחרונות הם מרכזי שיקום, אלא שהללו מטפלים רק בכ־5% מאלה שזוהו כמכורים לסמים. לאחרונה נרתמו למשימה גם מועצות מקומיות בי־שובים שונים בארץ. אבל גם זה חתוק מאד מלעבות על הצרכים. הדגם שרואה ד"ר סרנו לנגד עיניו הוא, שבכל קהילה, שכונה, מועצה מקומית ועיריה יהיה אדם שיעסוק באיתור נפגעי סמים, יפנה אותם למוסדות המתאימים לגמילה ולשיקום וילווה את שובם לחיק המשפחה ולמקום העבודה.

אפרופו משפחה כידוע, בעיית האדם המכור לסמים נוגעת גם לבני משפחתו, אלא שעל־פי הנהוג כיום מוקדשים המאמצים הטיפוליים, אם בכלל, רק למתמכרים עצמם. עדיין מעטים הם המוסדות הנותנים טיפול כולל – הן למתמכר והן לבני משפחתו, אומר ד"ר סנטו.

בעיה נוספת היא היעדר ההבנה במוסדות לחומרת ההתמכרות לסמים. המרצה הביא לדוגמה את הסיפור הבא: „קיבלתי לעבודה אדם שהיה מכור – והשתקם. נאלצתי לעבוד אידיפסדר ועדות כדי להוכיח שהאיש אינו מהווה איום לא לעצמו, לא לזולתו ולא לי – ואת במערכת הבריאות האמונה על שיקומם של הנגמלים". ואמנם בנקודה זו, אמר, סמוך המבחן האמיתי: כיצד לשלב את המתמכר, לאחר שיקומו, במערכות המקבלות.

הוא סיפר, כי לאחר שבמשרד הבריאות נואשו מן התקווה שהאוצר יגריל את תקציבו, הועלתה הצעה לצמצם את מספר המיטות לאשפוז חולי נפש ולהקדיש את הכסף שייחסך לטיפול בנפגעי סמים.

המרצה גם עמד על בעיית ההסברה שמטרתה למנוע מראש את צריכת הסמים, או, למען הדיוק על בעיית מיעוט ההסברה. בנושא צריכת הסמים צריכה ההסברה להרעשות במסגרות קטנות, של כמאה איש בכל קבוצה, אמר, ונקל לחשב כמה קבוצות כאלה יידרשו כדי להקיף את כל האוכלוסיה בישראל, או אפילו רק אותם מגזרים באוכלוסיה הנחשבים ה„מועמדים" העיקריים לצריכת סמים.

דרך נוספת היא, כמובן, לנצל את אמצעי התקשורת, אלא שאלה מתעלמים בפשטות מן הבעיה. קחו, למשל, את הטלוויזיה הישראלית, אומר ד"ר סנטו: אין אף תוכנית בטלוויזיה המנסה להתמודד עם בעיית הסמים על בסיס מתמשך ועל־פי מטרות מוגדרות. הסיבה היא לא רק סדר העדיפויות של הטלוויזיה. יש דעה הגורסת, כי העלאת הבעיה על המסך הקטן רק תביא להפצת השימוש בסמים. ד"ר סנטו דוחה דעה זו מכול וכול. אדרבה, הוא טוען, יש לחשוף את הבעיה בתקשורת ולהציג, למשל, משפחות המתמודדות עם בעיית ההתמכרות ובאופן זה להמחיש, שהנפגעים הם לא רק המתמכר עצמו, אלא גם כל בני משפחתו.

המרצה לא חסך את שבט ביקורתו גם מן הממסד האקדמי בציינו, כי אין שום מסגרת אקדמית מסודרת שעוסקת בבעיה. גם פה הטענה היא – חוסר תקציב. ד"ר סנטו סבור מצידו, כי „מחקרי מחתרת", כהגדרתו, כלומר מחקרים ביוזמה של החוקרים עצמם, אפשר לערוך בתקציבים מצומצמים.

לאחר מניית כל המחלים סיכם המרצה את ה„יש", שהוא כאמור מועט, מועט מאוד. השנה נפתח ביפו מכון לגמילה ובו 12 מיטות, הפועל על בסיס אשפוז ארצי. לפני שלושה שבועות נפתחה בבית־שמש קהילה טיפולית ובה 23 מיטות, גם היא על בסיס ארצי. מרכז שלישי מסוג זה הוקם לאחרונה בבאר־שבע, לאחר נסיונות למצוא מקום הולם שנמשכו לא פחות משנתיים וחצי. כן עומד משרד העבודה והרווחה להקים מספר יחידות טיפוליות ונתון סיוע למספר רשויות מקומיות המבקשות להקים ארגונים מקומיים לגמילה. במשרד הבריאות מקווים ומייחלים להכפלת התקציב המוקדש לטיפול בבעיית הסמים.

לאחר הרצאתו של ד"ר סנטו נשאה את דבריה שרת הבריאות. שושנה ארבלי־אלמוזלינו סיפרה, כי במשרדה שוקלים עתה טיפול בשיטות חדשות הנהוגות במדינות אחרות, כגון צרפת. היא סברה, כי סכום קטן יחסית – מיליון או שני מיליון ש"ח – יוכל לתת תנופה מסוימת לטיפול בבעיה זו, והוסיפה, כי בנוסף על משרד הבריאות צריכים להירתם למשימה גם מוסדות אחרים, כגון משרד העבודה והרווחה.

אם כך ואם כך, איש איננו משלה את עצמו, כי אפשר יהיה לחסל כליל את בעיית הסמים בארץ, והיא תוסיף ללוות אותנו, כמו במדינות רבות אחרות. אבל אין פירוש הדבר שצריך להרים ידיים בייאוש. גם צמצומה הוא דבר חשוב ורצוי, ואפשר לומר: משימה ממודרגה ראשונה.

אבק מדברי מנטרל את חומציות הגשם

כדי להזכיר לקוראים נשכחות מלימודי הכימיה בבית־הספר ואתיכון: pH הוא הלוגריתם השלילי של ריכוז יוני המימן בתמיסה, וכדיעבד הוא מציין את מידת החומציות או הבסיסיות של התמיסה. ערכי ה־pH נעים מ־0 עד 14. תמיסה עם pH 7 פירושו, שריכוז יוני המימן בה הוא 10^-7 (1 ל־10 מיליון). נחי תמיסה בישראלית pH גבוה יותר פירושו תמיסה בסיסית ו־pH נמוך יותר – תמיסה חומצית.

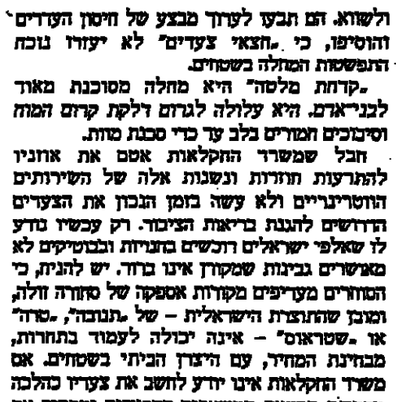

שתי טיפות ענן שצולמו במיקרוסקופ אלקטרוני סורק. אחת הטיפות מכילה מלח בישול, והשניה – צורן גפריתי

הגשם איננו תמיסה נייטראלית, כי אם חומצית מעט, בשיעור של כ־pH = 5.2. אין בכך כל רע, אדרבה: לצמחיה דרושה רמת חומציות מסוימת. אולם הגשם היורד בשנים האחרונות על ארצות התעשיה באירופה ובאמריקה הצפונית הוא בעל חומציות גבוהה בהרבה, לפעמים עד pH = 2.5. הסיבה היא, שגשם זה מכיל שיעור גבוה של גפרות ושל חנקות. את רוב הגפרות תורמים תחנות כוח ומפעלי תעשיה, ואת רוב החנקות – המכוניות. גשם כזה, שמכנים אותו „גשם חומצי", גורם נזק רב ליערות, ליבולים בשדות ולמי הנהרות והימות. זוהי כיום הבעיה האקולוגית החריפה ביותר של ארצות התעשיה, ובנוסף על כל הנזקים לא תמיד הארצות הסובלות הן גם הארצות ה„אשמות", משום שחלקיקי הגפרות והחנקות נישאים עם הרוח למרחקים גדולים. כך קורה לפעמים, שמדינות בעלות צפיפות נמוכה יחסית של תעשיה ורכב נשטפות על־ידי גשם חומצי שמקורו במדינות אחרות (למשל, רוב הגשם החומצי היורד על נורווגיה מקורו בבריטניה).

גם על ישראל יורד לפעמים גשם חומצי, שמקורו לא בישראל עצמה, כי אם במדינות תעשיה מרוחקות, כגון איטליה – אומר פרופ' ואב לוין מן החוג לגיאוגרפיה ומדעים פלנטריים בפקולטה למדעים מדוקים של אוניברסיטת תל־אביב, שחקר בנושא זה. בשנים האחרונות (לאחרונה נבחר לדיקן למחקר של האוניברסיטה). אולם יחד תופעה מתונה מאוד, הן בגלל המרחק של ישראל מריכוזי התעשיה באירופה והן משום שהתרומה של התעשיה ושל המכוניות המקומיות עדיין קטנה יחסית והיא נגשבת בדרך־כלל מזרחה, לכיוון מדינת ירדן.

אבל יש סיבה נוספת, ייחודית, למיעוט החומציות של הגשמים היורדים על ישראל, סיבה הגורמת אפילו לכך שלפעמים גשם זה הוא בסיסי. פרופ' לוין ועמיתיו מצאו, כי גשם בסיסי יורד על הארץ בעיקר לאחר סופות אבק. מכאן הסיקו את המסקנה, שהתערבבות חלקיקי אבק מדברי בסיפות מי הגשם היא שגורמת לגשם להיות בסיסי. אבק זה מכיל אחוז גבוה של פחמות, בעיקר פחמת סידן, ואלה מנטרלות את החומציות.

במחקר שנערך במשותף עם מערב־גרמניה, שהיא אחת הסובלות העיקריות מן הגשם החומצי, ונתמך על־ידי משרד המדע והטכנולוגיה של הרפובליקה הפדראלית ועל־ידי המועצה הלאומית (של ישראל) למחקר ופיתוח, פיתחו המדענים הישראלים שיטה לבדיקת השינויים ברמת החומציות של הגשם עם היווצרות הטיפות שלו. הם נטלו דגימות, בעזרת מטוסים או על פסגות של הרים גבוהים, כגון הר מירון, של טיפונות ענן, בטרם התלכדותן לטיפות גשם, ובדקו אותן במיקרוסקופ אלקטרוני. באופן זה מדדו את ההרכב הכימי של טיפות אלה והעריכו את רמת המזהמים, בעיקר גפרות. כן פיתחו מודלים מתמטיים להדמיה (סימולציה) של התפתחות הגשם באטמוספירה ושל התפזרות הגשם מתוות לבסיס הענן.

מחקרים אלה מלמדים, כי הפחמות המנטרלות שמקורן באבק המדברי אינן משתלבות במישרין בהתפתחות הענן הן נמצאות בין טיפות הענן. אבל רוכן נלכדות על־ידי הגשם הבדד בדרכו אל הארץ ובאופן זה הם נעשים נייטראליים או אף בסיסיים.

פרופ' לוין עומד להציג את ממצאיו בוועידה הבין־לאומית לפיסיקה של הענן, שתיערך הקיץ בגרמניה. כמובן, גרמניה איננה יכולה „לייבא" אבק מדברי מישראל כדי לנטרל את הגשם החומצי שלה, אבל ייתכן שהמחקר באוניברסיטת תל־אביב יצביע על דרכים אחרות להפחתת החומציות של הגשם היורד על אירופה התיכונה.

סכנה באכילת גבינות צאן מחלב שלא עבר פסטור

מאת דנקה הרניש

דיווחנו בחודשים האחרונים כמה וכמה פעמים על הסכנה של העברת מחלות קשות מבעלי־חיים אל בני־אדם. ידוע לנו מעבר לכל ספק, כי הקיצוצים החמורים שביצע משרד החקלאות בתקציבים ובכוח האדם של השירותים הווטרינריים פגעו ופוגעים בתפקודם של שירותים חשובים אלה. בנושא זה אין היו שאילתות לשר החקלאות בכנסת, אבל אריק נחמקין טען בכל תשובותיו, כי אין מקום לדאגה, הכול בסדר.

הנה בשבוע שעבר יצא סגנו באחרה פומבית על סכנה חמורה באכילת גבינות עיזים וכבשים המיוצרות מחלב שלא עבר פסטור, בגלל מחלת ברוצלוזים. הידיעה לציבור הרחב בשם „קרחת מלסה". ואמנם ימים אחדים לפני־כן פורסם, כי בחודש האחרון היו בארץ יותר מ־30 מקרים של מחלה זו – כמו במשך שנה שלמה, רגילה. אבל אבדהם כדיעו לא טרח להזכיר, כי על סכנה זו כבר הוריעו השירותים הווטרינריים לפני זמן רב, ולשווא. הם תבעו לערוך מבצע של חיסון העדרים והוסיפו, כי „חצאי צעדים" לא יעזרו נוכח התפשטות המחלה בשטחים.

„קרחת מלסה" היא מחלה מסוכנת מאוד לבני־אדם. היא עלולה לגרום דלקת קרום המוח וסיבוכים חמורים בלב עד כדי סכנת מוות.

חבל שמשרד החקלאות אסם את אוזניו להתרעות חוזרות ונשנות אלה של השירותים הווטרינריים ולא עשה בזמן הנכון את הצעדים הדרושים להגנת בריאות הציבור. רק עכשיו נודע לו שאלפי ישראלים רוכשים בחניות ובבוטיקים לא מאושרים גבינות שמקורן אינו ברור. יש להניח, כי הסוחרים מעריפים מקורות אספקה של סחורה זולה, ומכן שהתוצרת הישראלית – של „תנובה", „טרה" או „שטראוס" – אינה יכולה לעמוד בתחרות, מבחינת המחיר, עם היצרן הביתי בשטחים. אם משרד החקלאות אינו יודע לחשב את צעדיו כהלכה מבחינת הקצאת המשאבים הדרושים ומפקיד את בריאות הציבור – מה לנו כי נלין על הסוחרים הפרטיים?

ביוגז + אצות = אנרגיה + מזון

את המתאן, כלומר התרכובת שהמולקולות שלה בנויות מארבעה אטומים של מימן ואטום אחד של פחמן, אפשר להפיק מן הגז הטבעי הנפלט כתוצר לוואי מבארות נפט וכן מהתססה של חומרי פסולת אורגאנים – התססה המתנהלת בנוכחות חיידקים שמפרקים חומרים אלה. במקרה זה נהגים לכנותו „ביוגז". שיטת ההפקה הראשונה נהוגה בעיקר במדינות עשירות בנפט, בעוד שיטת ההפקה השניה רווחת במדינות עניות בחומר אורגאני בלתי־מנוצל. הביוגז משמש כמקור אנרגיה לזיקוק ולתאורה. בסין לבדה יש כשבעה מיליון מפעלי ביוגז קטנים. בסין מצויות אמנם כמויות גדולות למרי של נפט, אפילו כדי להותיר עודפים ליצוא, אבל יש בה מחסור חמור של תחנות כוח וגם רשת החשמל שלה אינה מפותחת. מפעלי הביוגז תורמים, איפוא, תרומה חשובה למאזן האנרגיה של מדינה זו, בעיקר באזורים הכפריים המרוחקים, מלבד מה שהתססת חומר הגלם האורגאני מותירה אחריה פסולת המתאימה לזיבול השדות.

נקודת התורפה של מפעלי הביוגז היא בתחום האקולוגיה: שריפת המתאן מלווה בייצידת הרבה פיח ובפליטת חמצן דו־חמצני לאויר: עד 40% מן המתאן נהפכים תוך כדי שריפה לגז זה, שהוא הגורם העיקרי של „אפקט החממה" באטמוספרה, החמור כלאו הכי.

קבוצה של חוקרים מתגרים בשוויץ, המבקשים לסייע למדינות המתפתחות, פיתחה דרך להתגבר על מכשלה זו, בעזרת אצות כחוליות־דוקיות. הקבוצה מכנה את עצמה „הפלמינגו הירוק", היות שעופות אלה הרבים באפריקה ניזונים בעיקר מן האצות המצויות לרוב בימות עם מים בעלי בסיסיות גבוהה. השיטה שהם מציעים היא כדלקמן: הביוגז היוצא ממכל ההתססה מועבר תחילה לתוך מים כדי להמס את הפחמן הדו־חמצני. המתאן שעבר „טיפול" זה אינו מזהם עוד את הסביבה, ואילו הפחמן הדו־חמצני מוזרק מן המים ומועבר לרהטים, שם משמש הוא להזנת אצות. רוב היצורים החיים אינם מסוגלים להתקיים בתמיסה בעלת בסיסיות גבוהה כל־כך, המגיעה לעיתים עד pH11, אך אצות הספירולינה – שמגדלים אותן גם בארץ, למשל באוניברסיטת הנגב, בעיקר לטיהור מי קולחין – משגשגות בהן היטב. הרהטים חשופים לשמש, לקיום תהליך הפוטוסינתזה, ומזרימים לתוכם, בתור מזון עיקרי, גם זרחן, מלחי ברזל וחנקן המופקים במכלי התססה – הרי לנו מערכת שלמה המספקת גם מתאן נקי כמקור של אנרגיה בלתי־מזהמת וגם אצות להזנת בני־אדם, אם במישרין ואם באמצעות האבסת דגים.

אצות הספירולינה הן מזון מן המשובחים מבחינת הרכבן הכימי. כ־70% מן המשקל היבש שלה הם חלבונים, ומבחינה זו הן עולות פי כמה וכמה על תירס, למשל, קל וחומר על בשר בקר. חלבוני האצות דומים בהרכבם הכימי לזה של הביצים. הם מכילים רק מעט שומנים רוויים, אך לעומת זאת הם מכילים את כל החומצות השומניות החיוניות. האצות גם מכילות ויטמינים מסוג A ו־B, לרבות B12, שמקורותיו האחרים הם רק בעלי־חיים.

קבוצת „הפלמינגו הירוק" בנתה אב־טיפוס של המערכת המשולבת ביוגז/ספירולינה, הקרויה „פלמינגו 1". מתקנים כאלה פועלים היום בהודו, בסודן ובפרו. במדינות אלה משמשת האצות בעיקר להזנת תינוקות. החברה שהתינוקות מעכלים את האצות בנקל, אולי מפאת ההרכב הביולוגי הפשוט שלהן. היו מקרים שתינוקות שהיו על פי גוזיעה ברעב ניצלו הודות לאצות ספירולינה, לאחר שזולו להגיב על תזונה חדשה מסוג אחר. הקבוצה השווייצרית מבקשת עתה להקים מתקנים נוספים מסוג זה באותם אזורים בסאהל שבאפריקה המערבית, ההולכים ונהפכים למדבריות, וליצור רצועה ירוקה לאורך הנהרות: פסולת מתקני התסיסה, בצורת רקבובית, תעשיר את האדמה, הביוגז יספק את האנרגיה הדרושה לתשבי האיזור וכך תפחת כריתת העצים, שהברבה אזורים באפריקה הם היום אחד ממקורות האנרגיה העיקריים. גם הסינים מגלים עניין רב בהמצאה והם מתכוננים לבנות 300 מתקנים מסוג זה.

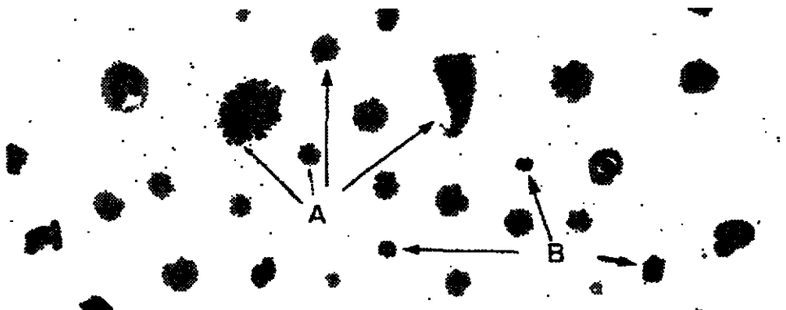

צילום במיקרוסקופ אלקטרוני חודר של טיפונות וחלקיקים יבשים שנדיגמו בענן בהר־מירון. A מייצג טיפות ענן, ו־B – חלקיקים יבשים הנמצאים בין הטיפות.

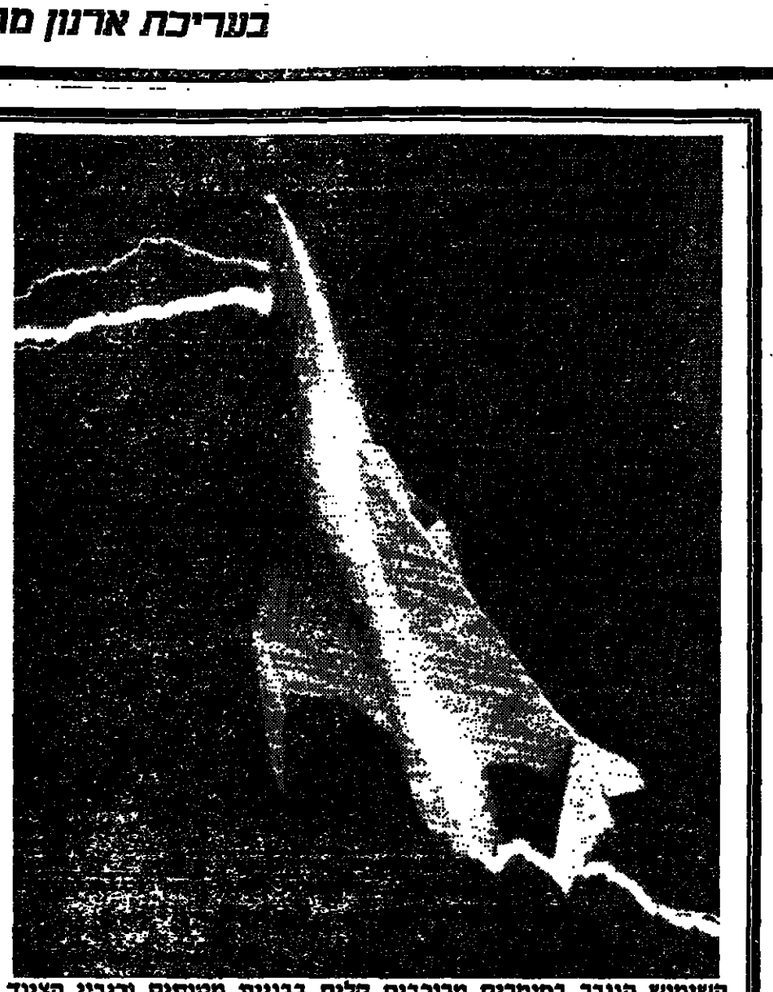

השימוש הגובר בחומרים מרוכבים קלים בבניית מטוסים וריבוי הציוד האלקטרוני במטוסים מגדילים את פגיעותם לברקים ומצריכים הגנה יעילה יותר לפני סכנה זו. בתמונה: דגם של מטוס מתוצרת „נורתרופ" בקליפורניה עובר בדיקות בברקים מלאכותיים, שעוצמתם מגיעה עד לשני מיליון וולט

חוקר גרמני וחוקר בריטי משערים:

עופות מסייעים לנגיפי השפעת ללבוש ולפשוט צורה

במגיפת השפעת של תורף 1918/19 מתו כ־20 מיליון איש – יותר ממספר קרבנותיה של מלחמת העולם הראשונה. מגיפות בהיקף כזה הן נחלת העבר, חדות לתרכיבי החיסון נגד המחלה שפותחו מאז. אבל מגיפות קטנות יותר עדיין יש ויש: בעיבה עומדת הבעיה הידועה, שנגיף השפעת משנה כל העת את פניו, ותרכיב שנמצא יעיל בשנה מסוימת הוא חסר־אונים נגד הטוג החדש של הנגיף.

שני וידולוגים, פרופ' רודולף רוט מאוניברסיטת גיסן במערב־גרמניה וד"ר ג'ון ג'יימס סקיהל מן המכון הלאומי למחקר רפואי בלונדון, הצליחו לאחרונה לפענח את סוד רבגוניותו של נגיף השפעת. הם גילו כי הוא טמון בכושר ההשתנות הרב של שני גליקופרוטאינים המצויים בנגיף, האנזים נוירואמינידאז והמגלוטינין. מערכת החיסון של גוף האדם אוסרת מלחמה על שניהם, אלא שהגנים של שני חלבונים סוכריים אלה מסוגלים להשתנות חליפות ובאופן זה הם מצליחים „להעלים" את הנגיף ממערכת החיסון. יתרה מזאת: שני החלבונים גם נוהגים לעיתים להחליף את הגנים שלהם ביניהם לבין עצמם ועקב כך עלול להיחזר זן חדש לחלוטין של נגיף השפעת.

פרופ' רוט העלה את ההשערה, כי מגגון פעיל וחזק כל־כך של החלפת גנים לא יכול היה להתקיים ללא „עזרתם" של יצורים חיים אחרים – בני־אדם או בעלי־חיים. כן יודע, כי לפעמים אותם נגיפי שפעת עצמם פוגעים הן בעופות והן ביונקים, כגון חזירים וסוסים, וכיוון שכך גם האדם איננו מחוסן בפניהם. ועוד: ידוע שמינים שונים של עופות בר, בהם עופות נודדים, סובלים באופן קבוע מזיהומים נגיפיים. על סמך כל העובדות האלה הגיע החוקר למסקנה, כי עופות משמשים במעין „מאגר גנטי" לכל נגיפי השפעת למיניהם. כאן, במאגר זה, יכולים הנגיפים להחליף את המידע התורשתי שלהם וליצור טיפוס חדש של יחסים בין פונדקאי ובין טפיל.

החשד נופל בין השאר על ברווזי בר. ב־800 פרטים של ברווזי בר שנצודו במאגר מים אחד באיסלנד נתגלו כל הפתוגנים הידועים המצויים באירופה ובאמריקה הצפונית. ייתכן גם ששדות האורז של אסיה הדרומית־מזרחית, בהם קיים מגע הדוק ביותר בין בני־אדם, חזירים וברווזי־בר, הם מקור כל מגיפות השפעת בעולם.

החוקרים מקווים, כי הדחות לשיטות חדישות של הנדסה גנטית, המאפשרות לזהות את מקורם של נגיפים בודדים על־פי „טביעות האצבעות" הגנטיות שלהם, אפשר יהיה לעצור את התפשטותה הטבעית של השפעת ברחבי העולם.

ספרי רפואה חדשים

תרופות – לאחיות

בשנים האחרונות יוצאים לאור בעברית, בצד ספרי רפואה כלליים, גם ספרי רפואה ספציפיים יותר שעניינם, למשל, המחלות של גיל הילדות, הריון והלידה, וכי"ב. עם סוג זה של ספרים נמנה גם הספר „יסודות הטיפול התרופתי", שהוצאה לאחרונה הוצאת „עם עובד", פרי עטם של שניים מן המרצים לפרמקולוגיה בבית־הספר לרפואה של אוניברסיטת תל־אביב: ד"ר עדנה אופנהיימר, המרכזת את הוראת הפרמקולוגיה בחוג לטיעוד של ביה"ס לרפואה, ופרופ' עמוס קרצ'יץ, המכהן גם כמנהל מחלקת עצבים בבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב.

זהו אחד הספרים הבודדים בעברית, ואפשר היחיד, שכל־כולו מוקדש לנושא התרופות. הוא מיועד בעיקרו, כפי שמעידים המחברים, לאחיות, אך מובן שהוא מתאים גם לבעלי מקצועות רפואיים ופאראדפואיים אחרים. כן ימצאו בו בוודאי עניין גם אנשים „סתם", ובלבד שיהיו בעלי ידע בסיסי במדעי הטבע. אולם מטרת הספר איננה לייעץ לאדם החולה או החש כאביים, איזו היא התרופה המתאימה ביותר לטיפול במחלתו או לשיכוך כאביו. אחרי הכול, לצורך זה קיימים רופאים. חשיבותו העיקרית היא בכך שהוא מסביר, כיצד תרופה זו או אחרת משיגה את האפקט המבוקש. בנוסף על כך הוא מסביר גם את הסכנות שבנטילת תרופות, את תופעות הלוואי השליליות של כל תרופה כשלעצמה ושל שילוב בין תרופות שונות, את התגובות הנגד, וכי"ב.

חלקו הראשון של הספר מוקדש להבהרת מושגים כלליים: מונחים, ספיגת התרופות, פיזורן וסיום פעולתן, ומנגנוני הפעולה של התרופות. עיקרו הוא ציון התרופות למחלות השונות, לפי המערכת בגוף (כגון מערכת הצבים, הלב וכלי הדם וכו'), סוג הפעילות (למשל, שיכוך כאבים) או גם לפי מחלות מסוימות (למשל, שחפת וסוכרת).

מי שיחפש בספר את הטיפול התרופתי באיידס, שהיא היום אולי המחלה ה„מדוברת" ביותר – יחפש לשווא. יש בכך, לכאורה, היעוד עדכון. אך יאמר ל„הצדקתם" של המחברים, כי ראשית, המדובר במחלה שבישראל היא נדירה ביותר: ושנית, מעט התרופות הניתנות נגד מחלה זו (בהן אחת שפותחה בארץ) ממילא אינן יכולות להציל את החולים ואלה מגודלם המר, ובמקרה הטוב הן רק משהות במקצת את התפתחות המחלה.

עדכונה של אנציקלופדיה ישנה

לעומת זאת אפשר לקרוא על מחלת האיידס ב„כרך העדכון 1988" ל„אנציקלופדיה רפואית למשפחה", שאף הוא יצא לאור בימים אלה. האנציקלופדיה האמורה על עשרת כרכיה המקוריים, בהוצאת „רביבים", שהיא תרגום של אנציקלופדיה הולנדית בהוצאת „אלסויר", היתה בזמנו – ואם איננו טועים, וריהי עדיין – הגדולה מסוגה בעברית. משנקלעה הוצאת „רביבים" לקשיים כספיים, עברה ההוצאה ל„תרבות לעם". הכרך החדש, ה־11, איננו תרגום, כי אם חובר בידי שני רופאים ישראלים, ד"ר מיכה רפופורט וד"ר יחזקאל הרש.

עשר שנים פלוס־מינוס הן פרק זמן ארוך ברפואה. לכן יש לברך את „תרבות לעם", על שהוציאה עתה את כרך המילואים. הערך של איידס הוא רק אחד מעשרות ערכים חדשים. תמצא בכרך גם שיטות הדמיה חדישות, כגון זו המבוססת על התהודה המגנטית; ניצול הלייזר בביתוח עיניים; פתיחת עורקים כליליים חסומים באמצעות בלון, ללא צורך בניתוח; הפריה חוץ־גופית; הנרסה גנטית; ניתוחי הרזיה; השתלות כבד; ועוד. בסך־הכול – 46 ערכים. בהחלט מעט מדי, בהחלט בלתי־מספק. די שנזכיר כי היפשנו לשווא בכרך זה ערך על מחלת אלצהיימר. אפשר להבין, מדוע ערך כזה לא הופיע בעשרת הכרכים המקוריים, ה„הולנדיים", משום שמחלה זו זוהתה, כמחלה ייחודית של גיל הזקנה, רק לפני כשמונה שנים או אף מאוחר יותר, אבל מאז היא ידועה כאחת המחלות החמורות והנפוצות ביותר, לפחות במדינות המפותחות.

20 עמודים נוספים מוקדשים לתרופות חדשות, שהוצאו לשוק מאז ראשית שנות ה־80, והם מהווים תוספת לערך העשירי של האנציקלופדיה הישנה, שכל־כולו מוקדש לתרופות.

אבל דומה שהפרק החשוב והמועיל ביותר של הכרך החדש הוא ה... אינדקס שלו. לא יאמן, אבל המהדורה המקורית של „אנציקלופדיה רפואית למשפחה" על עשרת כרכיה לא הכילה אינדקס. בנוסף על כך ערכיה סודרים לפי סדר א"ב, ולא לפי מערכות בגוף, מגוי מחלות וכדומה. צרה נוספת: ערכים רבים בה מופיעים בשמות עבריים, פרי המצאתו של הערך המדעי של המהדורה העברית, פרופ' יעקב רותם, שאינם ידועים כלל לציבור הרחב (וגם לא לחלק ניכר מן הרופאים). התוצאה היא, שפעמים רבות הקורא פשוט איננו מוצא את הערך שהוא מחפש. האינדקס של כרך המילואים, המתייחס לכל 11 הכרכים, בא לתקן מעוות זה. אילו הכרך החדש הכיל רק את האינדקס הזה – דיינו, משום שרק בזכותו יכול הקורא להפיק תועלת אמיתית מעשרת הכרכים המקוריים.

תארוך חורבנה של התרבות המינואית לפי עצים באירלנד

זה כמה עשרות שנים ידוע, לפי חפירות ארכיאולוגיות, כי התרבות היוונית הקדומה ביותר היא לא זו שהתפתחה בחצי־האי יוון ובאיים הסמוכים לו, כפי שסברו בזמנו, כי אם התרבות המינואית (ע"ש המלך האגדי מינוס) באי כרתים. תרבות זו שגשגה מאות רבות של שנים, מאז ראשית או אמצע האלף השלישי לפסה"נ – עד שיום אחד, אי־אז במאה ה־17 לפסה"נ, ירדה עליה כליה.

מה הדבר שאירע באותו יום (או ימים) גורלימס? על־פי בדיקות שונות בשכבות קרח ובעצים ארכו ימים באזורים שונים בעולם הגיעו החוקרים למסקנה, כי היתה זו התפרצות של הר־הגעש סַנטוֹרִיני על האי תֵרה שבים האגאי – התפרצות שהיתה אדירה אף מא שאירעה בשנת 1883 לספירה באי קרקטאו שבאינדונזיה וחוללה שינויים אקלימיים זמניים בכל כדור־הארץ.

עדויות ראשונות מסוג זה נתגלו לפני שנים אחדות בשכבות קרח העד בגרינלנד. בשכבות בנות גיל מסוים נמצאה חומציות יוצאת־דופן, שהחוקרים מייחסים אותה לשינויים האקלימיים האמורים. לדעת החוקרים, זמנן של שכבות אלה הוא 1645 לפסה"נ, פלוס־מינוס 20 שנה.

במקביל איתרו חוקרים בארה"ב את האירוע הדרמאטי בים תאגאי לפי רותבן של טבעות בעצים עתיקים בקליפורניה. התאריך שלהם היה קרוב לזה שנקבע לפי הקרח בגרינלנד ועם טווח טעות קטן יותר: 1628 עד 1626 לפסה"נ.

השערה זו של החוקרים האמריקאים אושרה לאחרונה על־ידי שני חוקרים מאוניברסיטת בלפסט. הם מצאו בשני עצי אלון עתיקים שבעתיקים, בני כ־7,000 שנה (!), הנדלים באיזור ביצתי במחוז אַנטרים שבצפון אירלנד, טבעות מוצרות ביותר שמועדן הוא 1628 לפסה"נ.

שני החוקרים מייחסים את התופעה הזאת לשינויים האקלימיים החריגים שנוצרו בעקבות ההתפרצות הגעשית בים האגאי הרחוק: אותה התפרצות הרימה לאטמוספירה עננים אדירים של אבק וחלקיקי גפרית ואלה התפזרו על־פני כל כדור־הארץ. כתוצאה מכך הצטמצמה ביותר קרינת השמש, ומאידך ירדו גשמים מרובים ביותר, היתה שגרגרי האבק שימשו גרעיני התגבשות לטיפות גשם. באיזור קריר ולח זה פעלו שתי התופעות האלה לצמצום דראסטי בצמיחת העצים באותה שנה, אומרים החוקרים.

هكذا من الأصل

هكذا من الأصل

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

המשקם בע"מ
לחברה ציבורית
דרושים/ות
עובדי שיקום

לאחזקה: הנפון (עפולה, נצרת וטבריה) תגליל המערבי, (נהריה, עכו, מעלות, ק. שמונה וצפת)
חיפה (כולל הקריות)
השרון (נתניה וחדרה)
פתח תקוה (כולל כפר סבא והרצליה)
הנגב (באר שבע, נתיבות ודימונה)

תאור התפקיד: רכזת מאגר מידע על מועמדים לתעסוקה מוגנת, השמה ומעקב אחר החשמה במסגרת באופן פרטני וקבוצתי קשה ומתוך לטרמי הקהילה, הנחייה צוות מנהיג בנושאים שיקומיים, ייזום פרוייקטים בתחומי רווחה באזור.

דרישות התפקיד: השכלה אקדמאית בעבודה סוציאלית, לפחות 3 שנות נסיון בתחום העבודה הסוציאלית, עדיפות בשיקום ורווחה, ידיעת השפה העברית על בוריה.

היקף משרה: מלאה, פרט לחיפה ופיזה – משרה חלקית

תנאי שכר: רמה 4–2 בדרוג עו"ס בהתאם לכישורי העובד/ת.

לפנות בצרוף קורות חיים לת.ד. 4922 תל-אביב – 61049 עבור עובד שיקום עד להתאריך 19.5.88.

לחברת שקם בע"מ
דרושים/ות

1. נהגים/ות
לעבודות חובלה והסעות בעלי/ות רשיונות לרכב משא מעל 15 טון. הכרחי רשיון אוטובוס ו/או טיולית.

2. מעצב/ת (דקורטור/ית)
לעבודות ביצוע.

3. חשמלאים/יות
(עוזרים/ות, מוסמכים/ות, ראשי/ות) נגרים/יות מסגרים/יות.
כל המשרות הן לתושבי/ות גוש דן בלבד.

המעוניינים/ות יפנו/תפנינה למשרה (1) טל: 03-5572218 לגר' שיקר.
למשרות (2) ו-(3) לטל: 03-5572204 לגר' קודן. כמו כן ניתן להתקשר לגבי כל המשרות לטל: 03-5572213 לגר' מרמלי.

ביה"ס תיכון התישבותי מקיף אשל הנשיא
לרגל הרחבת בית הספר
ידרשו מורים
במקצועות הבאים:
מקצועות הומניסטיים
אנגלית
פיזיקה ומתמטיקה
מיחשוב ובקרה

כמו כן לזקופת בחינות הבגרות יש צורך במשגיחים.
● בדבר פרטים נא לפנות לביה"ס אשל הנשיא טל' 057-423847 או לפי הכתובת הנ"ל ד.נ. הנגב 85310.

לביה"ס הימי
"מבואות ים"
דרושים לשנה"ל התשמ"ט:
מורה לקרור
מורה לאנגלית

המעוניינים יפנו בפרוט קורות חיים להנהלת מבואות ים מכטורת 40297
טל: 053-663242

לחברת המזרח לשיווק מבנויות
מניף אשדוד
דרושים:
1. מבוגאי רכב מוסמך (תשרוקן)
2. חשמלאי רכב מוסמך (תשרוקן)
★ ★ ★
בעלי רשיונות נהיגה 3 שנים לפחות
מומי שרות צבאי
★ ★ ★
מקבלים מתאימים יפנו טלפונית 08-523670 לשרואלה.

עירית גבעתיים

לעירית גבעתיים
למחלקת הגביה
דרוש/ה לעבודה מיידית
פקיד/ת חשבונות וקבלת קהל
דרישות המשרה:
★ השכלה ותיכונית
★ נסיון קודם וידע בגביה, הנה"ח והדפ"סה
במקלדת מסוף
לקבוצות ראיון יש להתקשר לגב' הגביה אל הגב' דליה טל' 325226

הודעה המקומית לתכנון ולבניה "המרכז"
רח' הלסמן 10 פ"ת כלשהי: 9302051/2
דרושים:
1) מזכירת המחלקה המשפטית
הכישורים הדרושים:
ידע ונסיון במשרד עורך דין
הרשמה
בעלת רכב פרטי
2) מכנאי/ת בנין
הכישורים הדרושים:
ידע מעולה ובנון וכניה
המשרות בשפר משרה מלא

מועמדים מתאימים יגישו מועמדותם בכתב יד בצירוף תולדות חיים ונסיון ובצרוף תעודות והמלצות למשרדי הועדה לא יאוחר מיום 28.5.1988

י. רוזנבוסקי
יו"ר הועדה המקומית

עירית רמת-גן
דרוש/ה
מנהל/ת מדור לגיל הרך גני ילדים
בדבר פרטים: נא לפנות לגני כרי-אדם בעיריית רמת גן ברחוב 35 רמת-גן
טלפון 7535506

ארגון נכי צה"ל
בית הלוחם ת"א
דרושים:
1. עובד אחזקה
(מסגר + שרברב רצוי ידע בחשמל)
למשרה מלאה
2. עובדי משק ונקיון
למשרה מלאה
תנאים סוביים למתאימים
נא לפנות לגני משק האחזקה
בטלפון 03-411171 בשעות 08.00–15.00

לחברת ייצור
בענף מוצרי חשמל ביתיים
דרוש
מנהל מכירות
לפנות בכתב בצרוף פרטים ונסיון לת.ד. 1845 רמת-גן בצרוף טלפון להתקשרות

לחברת כלמוטוד בע"מ
יבואנים ושוכנות ראשית מיצבישי מוטורס, יפן
למשרד המכירות בת"א דרושה
פקידה
לעבודה עם קהל לקוחות.
★ ידע בראנדיה – יתרון
★ הופעה נאה
נא לפנות לת.ד. 243 חיפה 31002

למשרד שנאים בתל-אביב
1. שמאי רכב מוסמך
2. שמאי מתמחה
טל. 03-201372

דרושים
מנהלים אדמיניסטרטיביים
למוסדות חינוך פנימיתיים דתיים
1. בצפון הארץ
2. בדרום הארץ
על המעוניינים לפנות בכתב ולציין פרטים אישיים
לתל-אביב, ת"ד 40025 מיקוד 61400

דרוש/ה
פקיד/ה
לביטוח חיים עם נסיון בשינויים ופדיונות
נא לפנות למוטי כץ 03-5430742
פערה תכנה לכספות בנקים

לחברת בת
של קונצרן כלל
דרושים
מנהלי מכירות אזורים
באזורי המרכז, דרום, ירושלים והצפון
דרישות התפקיד:
1. גיל 26-33
2. בעל רכב
3. בעל ניסיון בהפעלת צוות אנשי מכירות
4. נכונות לעבודת שטח בשעות לא שגרתיות
תנאי העסקה בהתאם לכשרים
לפרטים נא לפנות – 03-814903
בברכה
משה קלנר
מנהל מח' תפעול

אורט ישראל
ביה"ס המקיף השש-שנתי אורט ע"ש גולדווטר
— אילת —
דרוש/ה
מנהל/ת בית-ספר
(לשנת הלימודים תשמ"ט)
★ בעל/ת השכלה אקדמית בעל/ת נסיון במינהל החינוך.
★ המועמד המתאים יקבל הטבות שונות כמן סיוע ברכישת דירה, או פטור משכר-דירה; פטור ממיסי-ארנונה; סיוע במציאת העסוקה לבן/בת הזוג
★ מועמדים מתבקשים לפנות בכתב-יד, בפירוט קורות חיים – אל המח' הטכנית-מדגנית, אורט ישראל, ת.ד. 16087, תל-אביב (61160) עבור "מנהל/ת – אילת"

דרושים
טכנאי אלקטרוניקה מוסמכים
לאזור הצפון, חדרה, טבריה, עפולה והסביבה
תנאי והתקנה:
– טיפול ותיקון מכשיר מחשב בדרג א' רב' בתנאי שדה
– טיפול ותחזוקתי מונע
– תמיכה טכנית
הכישורים הנדרשים:
1. תעודת בגר של ביה"ס לטכנאי ו/או תנדסאי אלקטרוניקה.
2. נסיון של שנתיים כטכנאי שדה.
3. רשיון נהיגה על רכב פרטי. רשיון על קטנוע – יתרון.
4. יכולת עבודה בתנאי לחץ ובשעות ארוכות לרבות שעות נוספות רבות.
תנאי השכר יקבע בהתאם לכישורי המועמד.
נא לפנות בכתב יד עד יום ו' 13.5.88 לת.ד. 7019 ת"א מיקוד 61070 עבור "טכנאי אלקטרוניקה – אזור הצפון".

דרושים:
1. כתבנית
ברמה גבוהה במעבד תמלילים (אי.בי)
נא לפנות לגב' אביבה 03-5430714
2. פקיד/ה
למחלקת תביעות
למדור רכוש
עם נסיון של 3 שנים
נא לפנות לאלכס 03-5430718
פערה תכנה לכספות בנקים

למשרדי "הלנה אינטרנשונל" בתל-אביב
דרושות:
1) מתאמת אקדמאית
לעבודה בלתי שגרתית בשעות 12.00–20.00
2) אשת מכירות מעולה
3) מזכירה
לשעות אחר-הצהריים.
לתאום פגישה טל: 204430-1

דרושים:
1) מנהל/ת חשבונות
סוג 2 בעל/ת נסיון.
2) פקיד/ה אחרי שרות צבאי, תעודת בגרות מוכחת. רצוי ידע בהפעלת לוחות.
3) מרכזנית לתדקם 1000 תדיראן
נא לפנות טל: 03-379111 כ"א

אורט ישראל
אגף המשרד והתרבות
דרושים לשנת הלימודים תשמ"ט

תל-אביב
לבתי ספר אורט "יד שפיראן"
רח' כי לביים, טל' 8-829147, 03-829704
★ מורה יוצא/צת
★ מורה לאנגלית
★ מורה לטכנאות שיניים (לחוראה ולחדרכה)
★ מורה למתימטיקה
★ מורה למקצועות הפקידות
★ מורה לנגרות (נגרות ומסגרות – משרה חלקית)

צרפין
לבי"ס תעשייתי אורט למינהל טכני
טל' 03-983013
★ מורה מרכז/ת מגמת-טבחות (מינהל מאן ומשק)
★ מורה למקצועות ההומניסטיים + ריכוז חברתי

יש לך בונוס בקודקוד
קוד קוד
שרותי כח אדם
מקבוצת קודקוד

למחלקת השמת בכירים:
מהנדס מפעל
★ מהנדס מכונות - נסיון 5 שנים לפחות בתעשיה
★ ידע באחזקת מבנים, מכונות, מערכות קיטור ופיקוד
★ נסיון בניהול פרויקטים
השותלבות במפעל באזור ראשל"צ.
מנהל אבטחת איכות מפעלי
★ מהנדס מכונות - נסיון 5 שנים בביקורת איכות מבמית
★ ידע בקביעת נהלים לפי סטנדרט אמריקאי
★ נסיון בניהול צוות ואחריות על ביקורת ותהליך ייצור
★ שליטה מלאה באנגלית.
למפעל באזור נס-ציונה.
★ משרות קבועות
★ 5 ימי עבודה
★ תנאים טובים למתאימים
רח' דיזנגוף 34, ת"א. 03-286111
רח' רוטשילד 37 ראשל"צ 03-9659957

גאמידור בע"מ
המפקח תשיחות בירדפאיים
לחברתנו המתפתחת דרושים:
1. מקדם/ת מכירות למחלקה הדיאגנוסטית - רצוי נסיון קודם במעבדה רפואית.
2. מקדם/ת מכירות למחלקה הרפואית - רצוי נסיון קודם בעבודה בחדרי ניתוח.
3. מקדם/ת מכירות למחלקה לאיבחון ביתי - רצוי נסיון קודם בשיווק לבתי מרקחת. אפשרי אתיות וצוות פארא-רפואי.
4. מזכירה למחלקת שרות לקוחות - עדיפות לבוגרת מדעי הטבע, דוברת אנגלית (שתי משרות).
תנאים טובים למתאימים -
נא לפנות בצרוף קורות חיים ומספר טלפון לת.ד. 120, סניון 56915. [לציין מס. משרה]

דיאל
שעות & שות פרטים נוספות
לשרותי כח אדם בע"מ
למפעל באזור התעשיה בחולון
דרושות
● כתבנית עברית אנגלית עבודה שישה ימים בשבוע עם אפשרות לשעתק נוספת.
● פקידת כח אדם אחרי שרות צבאי בהדפסה עברית עבודה שישה ימים בשבוע.
● קלדנית מעולה שעות עבודה 12.00-20.00 עבודה 5 ימים בשבוע.
תנאים סוביים למתאימות!!!
תנאים סוציאליים כמוך
בואו נא-נא לראיון!
תל-אביב: גורדון 88, (ליד עירית ת"א) 222266, 240878, 245541, 245531.

לעבודה מיידית בחבר
לסניפנו בתל-אביב
◆ מעבדות תמלילים IBM תוכנות: WORDMILL, אינשטיין ו-א-ב, תאים טובים ואפשרות לשעות גמישות.
◆ עורך-דין בתחום הביטוח – רכוש צד ג' (לא רכב) אש וסיכון. תביעות, נוף צד ג', חבות מעבידים, אחריות המוצר ונסיעות חו"ל. נסיון קודם של 3–5 שנים בחברת ביטוח. למתאימים תנאים מצוינים! לפנות לרבקה.
המחלקה המשרדית
חבר
חבר לעבוד בחבר - להרגיש בבית
תל-אביב, בנין מגדלור, בן יהודה 1
טל 03-5101420
● הצנעה בתעודת זהות, המלצות
● שעות הקבלה 08.00-18:30

תעשיות מיזוג אויר
דרוש/ה
איש מכירות
לנהול חנות מפעל בדיזנגוף סנטר
★ הופעה נאה.
★ כושר ניהול מו"מ באנגלית.
● יום עבודה ארוך. ● תנאים טובים.
טל. 052-455311.

שידורים
טלוויזיה

חינוכית
08.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דמי הסלסקסט.
08.05 שעת כשר.
08.15 חשבון כפוש (ד') רוטפים (כ).
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות חולם 1.
09.00 אנגלית (ד).
09.20 חשבון גיאומטריה, הזאוית (בתרגום לערבית).
10.10 אנגלית (ד).
10.30 רחוב סומסום: תחרות קליעה למטרה.
11.00 צרפתית (על יסודי).
11.15 חשבון (ה) מסי כופל שברים.
11.30 ארץ סלחה: עיר קסמה מן חתולות (כ).
12.00 גיאוגרפיה (ז–ט') אמריקה הצפונית, מישורים ורמות.
12.25 ספרות (על יסודי) מוקר: דליקה באסם.
13.00 מוסיקה עיי העשרה – קולות וצלילים: צלילים חדשים במוסיקה.
13.30 מדעי הטבע: פרפרים בסיוואן.
14.00 עד כאן: חדשות קול ישראל רצף דמי הסלסקסט.
14.05 סרט קולנע „מבוי סתום" סרט מתאה חברתי על חבורות-רחוב בניו-יורק. בהשתתפות: האמפרי בוגארט ושילביה סידני. בימאי: ויליאם ויילר.
15.35 יוצא מן הכלל: הכנת לבחינות הבגרות בלשון מיון ועיצורים ב.
15.55 פרפר נחמד „בראות".
16.20 עדי החתב הסטרות (פרק 5.) באי שחגיעו אליו אסטבאן, איאה וידידיהם, היות מוחרות ביותר. איאה נחטפת על ידי אחת הנחיות הללו האסטבאן מוצא בנקבותיה לחצילה.
17.00 ערב חדש.
17.30 אנו לחדשות.
17.50 המרוכבים – (שם הפרק) „עבודה זה לא צחוק" – ניניפר מנחילה לעבוד כמלצרית במסעדה בלי לגלות לאיש. פאטי ולורן מגלות זאת. רץ מבטיחות למיפר, שלא יגלו את הדבר לאיש. אולם מאפי מאיזנה לשיחה, מגלה את הסוד ומעבירה חלאות. (עברי-ערבי).
18.20 קפסנו.
18.30 קיצור החדשות (ערבית).
18.32 המוסאמן הגדול בעולם – (פרק ו'): „חקוזאסורצינטו וליאונרדו" (ערבי-עברי).
19.30 כותרות מבט.
20.02 1 יחסי מדי – שעשועונים.
20.30 כלבושק.
21.00 מבט לחדשות.
21.30 השדרי שירות.
21.40 מבט שני.
22.20 שלי ורק שלי – (פרק רביעי): הנחתו בין שני האמות ובין בני הזוג לבין עצמם חולק ומבר, ומגיע לשיא במסיבת תג הפסחא של וויאן. דאגלאס (אביהן) ורה (ארוסתו) עוברים דירה, ורה מדברת. יחזר מדי (עברי-ערבי).
23.10 משך אישי אורחות והתכנית הנעים: חברת הכנסת אורה נמיר.
23.50 מבוקש של מקום: לקראת ליג בעומר מבט אל מירון; חדשות חלילה.

ערוץ 2
18.30 „קומבה – תאריה הלבן".
19.00 „איזן שבי" „אכול ותן לאכול". [פרק אחרון]. פרק הסיכום בתן את הסכנות הסבעיות הכרוכות בביער יערות האמזונה. הבוטאנית גרדי ראנקין והאתולוג רוב בירנבארד מוצאים ומסבירים את האיזון השבור של החיות השוכנות בעיות אלה: כל יצור חי ניזון מיצורים חיים אחרים שבסביבתו. ערעור חתלת בין „אוכלים" ל„נאכלים" עלול לשבש את כושר הישרדותו של כל חיות הטבע. דיר אגיאס טאלאסי מראה ביצד בעור הטבע מדר ובסביבותיו, המוביל להגיסת תאיאר לשטח שומם ויבש.
19.50 „רגע לפני" על אנשים, מקומות וחידושים.
20.00 „בריקוד" (דרמה דוקומנטרית). ב-1937 נכנסו כוחות לניקן ברמני, שלחמו לצדו של פרנקו, אל תעיירה הבאסקית הקדושה גרניקה, ותשמידו אותה... הדרמה הדוקומנטרית משתזרת כעבור חמישים שנה את אלעזה הנרע. דרך סיפורן האישי של שלש נשים זקנות, מתגלים החלומות והתקוות המלווים את הבאסקים מאות שנים. הדי האבידות בין העבר מהדהדים בחיים העכשוויים. הדרמות האישיות, דברי הביקורת של שלושה אנשים באסקים וחיי העם הבאסקי כיום, מתארים את העם אשר עדיין נאבק על אחזתו ועל מורשתו.
21.00 „שירים" של ויטסוק יוסקוק, בריאן אדמס ומפלש 42.

המזרח תיכונית
13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מעדכן 700; 14.30 הזעמלות; 15.00 תאזור הלוליני (סידרה); 15.30 הבית המעופף (מסריה); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „אנחי קוקושי" עם תאחים מרקס; 18.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 19.00 חדשות ערבית; 19.30 חדשות אנגלית; 20.00 צוות לעניין (פעולה); 21.00 מקמיר (סוכן השאיר); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מעדכן 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).
חדשות בצרפתית; 19.30 חדשות בעברית; 20.30 אין כמו הבית (קומדיה אנגלית); 21.10 היכון צלם (דוקומנטרי על פעלולים בעת חסרטת סרטים); 22.00 חדשות באנגלית; 22.10 רצח בחשיכת קולמסט (מתח אמריקאי); 23.30 עשיר תני (סידרה אמריקאית).

כללית

רדיו

קול המוסיקה
07.09 בתאנה ניחוח – ק.ס.ע. באן: קריר סוטנה בסול מגור; בסתבן: סוטנה ברז מינור, מס' 7, אופ' 30, לכמר ופסנתר; שוברט: קטע מתוך „רוזמונדה"; מוצרט: סימפוניה מספר 29.
09.00 קונצרט בוקר – ברהמס: סונטה בפה מגור, לצלו ולפסנתר; שוברט: רביעיה לכלי-קשת מספר 14, ברה מינור; „חמות והעלמה"; ברהמס: בלדה מס' 1, אופוס 10; ראבל: פאבאן לנסיכה שהלכה לעולמה; דוליבסי: נאריה „דמעה מגבה אחתי" מתוך האופרה „שיקוי האהבה"; ברהמס: קונצרטו מספר 1, ברה מינור, לפסנתר ולתזמורת; מוסורגסקי: „תמונות בתערוכה".
11.57 פינת השיר – משירי פול צלן.
12.00 מן הסדרה – שלשיה ודום, צ'ייקובסקי: שלשיה בלה מינור, אופ. 50.
13.05 בתאנה ניחוח – ברהמס: מחיקה סראנית אופ. 81; בסתבן: 2 רומנסות; קסטלנואבו טבסקי: קונצרטינו לגבל רבעיית כלי קשת ר"3 קלרניתות; ליסט: מה שמענו מעל הרים גבוהים.
15.00 מוסיקה צעירה.
16.00 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל אלצבורג '87 – רסיטל פנחס צוקרמן, מרק נייקרוג – מוצארט: סונטה בסול מגור אופ' 379; בסתבן: סונטה בלה מגור אופ' 30 מס. 2; ר. שטראוס: סונטה במי במול מגור אופ 18; פ. ק. מוצארט: אנדנטה מתוך סונטה אופ 19.
17.30 קולות – אמן הקונטרטו סמר אנרי לטריאה בקטסטות של הנדל.
18.00 ממרוף ותקליטיה.
19.00 פניני אופרה – לקט מתוך אופרות של דוניצטי ומסקאני מוסיקה לבאלט מתוך „הטרובדור", נאת ורדי.
20.05 אינטרלוד.
20.30 קונצרט מוקלטות הזאמורת הסימפונית ים רשות השידור, מנחה יורי אוהרזובסקי – רם דרעון: „לילי יפון ובחסה", מטמורפוזות לתזמורת; צייקובסקי: אריה המכתב מתוך „בבמי אוניגין"; מוצארט: קונצרטו בלה-דמגור לפסנתר ולתזמורת, ק. 488; ברוקנר: סימפוניה מס. 2 בדר-מינור.
22.30 גז קלאסי.
23.00 מחזורי יצירות – פורה: שירים; טן סאנס: קונצרטו לפסנתר.

רשת א'
10.05 שיריקה, מחלות ושירים משלנו.
15.30 האוניברסיטה הפתוחה – „מבוא למוסיקה ולדרכי האזנה" – הפעם: „צורות פולפוניות".
16.05 מעולם שעון החוב – מעולמו של האדם המבוגר.
17.10 צבעי הקשת – הפעם: „שירים ממזרח אירופה".
22.05 שניכו יחד וכל אחד לחוד – הפעם: קו פטוח.

רשת ב'
17.05 רגעי קסם.
18.06 אצבע על הדופק – עניינו בריאות ורפואה.
19.35 עולם חדש – „מגמה" מאחדים וסביבתו.
20.05 פרקי חאות „בבקשתך", מאמור שיר.
22.05 שוטטות.
00.15 להאזנה בחלום, שירים לסיומו של יום.

רשת ג'
18.06 מקום בצמרת, מצעד הפזמונים הישראליים.
21.05 אדום עתיק, שירים שלא נס ליחם.
23.05 מגיני ג'ז.

גלי צה"ל
10.55 יומן שירותרתם.
13.55 40 לאחור, סיפור היום בחשיכה.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
18.45 חמש עשרה קטנות.

צה"ל 1
19.05 מה נשתנה – הורים ובנים, דורות שונים. אנשי קיבוץ: יצחק בן אהרון ובנו יעקב בן-אהרון.
20.05 כוכב הערב – שישה דמואר.
12.30 לילה לא לשקט.
22.55 יומן שירותרתם, (ש.ת).
23.55 שיחת חצות – עם ד"ר אריק כרמון, ראש המכון ליחסי ישראל והתפוצות שליד אוניברסיטת תל-אביב.

צה"ל 2
19.05 שליחה מהמחנה.
20.05 צו – 8.
18.06 חדעות לחילים.
21.57 חדעות לחילים.
22.05 הפסקת ערב.
[illegible]

סרטים

תל-אביב
אבטיח: לאנגר חלק 6 9.45, 7.20, 5
אחלה: מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
בית ליסין: בית הדיות 23.15
בן-יהודה: חיזור גורלי 9.30, 7.15, 4.30
גורדיה: הלם קרב 9.30, 7.15, 4.30
גת: שאלה של שפיות 9.45, 7.30, 5.00
דיזנגוף 1: סכי וחיי קשים את זה 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 2: ראן דה פלוחס 7.30, מאגון 9.50, 5.00, 1.30, 11.00
דיזנגוף 3: תקווה ותחילה 9.50, 7.30, 5.00, 1.30, 11.00
דקל: חשוך 9.30, 7.00
הדר: חיזור גורלי 9.45, 7.45, 24.00 סקס
הדר: רב מכר 9.30, 7.30, 5.00
הקלנדע (בית ציבור אמריקה)
יופי של החטא 9.45, 7.30, 5.00
חן 1: ולל סטרים 9.50, 7.25, 4.30
חן 2: זר שומר עלי 9.55, 7.30, 5.00
חן 3: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 12.30
חן 4: אינפריית השמש 9.30, 6.30, 11.30
חן 5: בעקב בנור 9.30, 7.30, 5, 2, 11
לב 1: חשיפה בסמי 9.55, 7.40, 5.00, 2.00
לב 2: הנבנר הסתר 9.45, 7.15, 2.00, 4.45
לב 3: קאבלוקה 7.30, 2.00
מלאכים בשבי ברלין 9.45, 5.00
לב 4: עסקי משפחה 9.50, 7.30, 2.00, 5.00
לימה: עשבי פרא 9.30, 7.00, 4.30
מגרש: מגור לדגל קשרים הפיגמלק הישראלי: 7.00 מריה אלבסקה 9.30 אלים ארבע
מקרה: תל-אביב לוס אנגלס 7.30, 9.30
מרין ולשעבר אלבנה: הנשר הנכנס 9.30, 7.00, 4.30
מרינה 1 – שם הבשמוק 9.40, 7.40, 5.00
מרינה 2 – מוכת ירח 9.30, 7.30, 5.00
מרינה 3 – המשמר 9.30, 7.30, 5.00
מרינה: מגור
מרינה: ילדים שמרות 9.30, 7.00
מצא ארוני הבוהל 9.30, 7.30, 5.00
מרינה לידי ארב 9.30, 7.15, 4, 2, 12
23.00 בשמוע מראי
מצרה: להתראות ילדים 9.45, 7.30, 5.00
שחקן תנה כנס 9.15, 6.15
תבור – חמר אמרים העולם לפי בארם 9.30, 7.00
תבור: הקיסר האחרון 9.30, 6.30, 3.30
תל אביב: הלוחם 9.30, 7.30, 5.00
[illegible]
שם הדוד 10.00

ירושלים
אריאלה: תנה כנס 9.00, 6.00
אריאלה: עברים שמרות 9.15, 7.00, 4.30
אור 1: הקיסר האחרון 8.45, 5.45, 3.45
אור 2: רב מכר 9.15, 7.15, 4.30
אור 3: בעקב בנור 9.00, 7.00, 4.30
אור 4: עסר פא 9.15, 6.45, 4.30
אור 5: הלם קרב 9.00, 7.00, 4.30
אריאלה: ולל סטרים 9.15, 6.50, 4.30
בית אבן: 4.30 אבי: חבר מכתב אחר 6.15 בלי יצוק
8.00 אבי: חבר מכתב אחר
22.00 עסר הנמרים
24.00 הפעה
[illegible]

חיפה
[illegible]

אשקלון
[illegible]

באר-שבע
[illegible]

דרצליה ■ רמת השרון
[illegible]

עפולה
[illegible]

חולון ■ בת-ים
[illegible]

חדרה
[illegible]

כפר-סבא ■ רעננה
[illegible]

לוד ■ רמלה
[illegible]

נהריה ■ עכו
[illegible]

נתניה
[illegible]

קרית אונו
[illegible]

פתח-תקוה
[illegible]

קרית שמונה
[illegible]

ראשל"צ ■ רחובות
[illegible]

רמת-גן וגבעתיים
[illegible]

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
חן טרמפ לחייל!

דירות

ווילות ובתים

בגיבעתיים בגרוזיסקי "גני המאיר" וילה מבית שלב ב' בשכונה קושלים דו משפחתיים הול מ' 168,000 תנאי השלום ובמחזונות מעולים! "י.שראהאוז" (11936) 052-456049

• בהזדמנות • נווה שאנן 300 מ"ר מגרש לבנה מבית בית 2 דונם (19878) 03-368824

• מבית בנה מבית בית 2 דונם מגרש (19879) 052-70181 03-484442

• בהזדמנות וילה, מרגוע ומנוחה (18993) 052-570112 052-373823

• לדמיים מלכה לבניה בשכונה מבית, וילה 4½ חדרים, הסכמות הגדלה 03-912845 $250,000 (10593) 03-355646

• בהזדמנות בגבעת שלמה לדמיים בלבד וילה בשטח בשלה לדמיים בלבד (7987) 03-5466978

• בשמיר וילה 6½, מגרש הכי הכנה (20228) 03-5613075 $330,000

• שמיר יפיפיה 6 חדרים, גינה מרשים בשלמה (19846) 03-670469

• בהזדמנות בגבעת שלמה שמיר 4 חדרים 2593 מ"ר בחירי (16239) 03-9443214

• בהזדמנות בגבעת שלמה מגרש 500 מ"ר בחירי (20278) 052-548768

• בהזדמנות • מגרש 300 מ"ר (11936) 03-368824

• בהזדמנות בגבעת שלמה מגרש 2 דונם (19878) 03-368824

• בהזדמנות בגבעת שלמה מגרש 2 דונם (19879) 052-70181 03-484442

• בהזדמנות בגבעת שלמה וילה, מרגוע ומנוחה (18993) 052-570112 052-373823

• לדמיים מלכה לבניה בשכונה מבית, וילה 4½ חדרים, הסכמות הגדלה 03-912845 $250,000 (10593) 03-355646

هكذا من الأصل

הלוח הכללי | ידיעות אחרונות | הלוח הנפוץ ביותר | דבר ראשון בבוקר

מכוניות

אאודי

אוטו־יאנקי

אוסטין

אופל

אלבא דמיאו

אמריקאיות

בויק

בנסונים

בנים

בנים

בנ

למושב בקעות
דרוש מציל
בעל תעודת מציל והדיאטה ליגה במקום
מלמן 02-941869, 02-941270

לחברת שיווק ארצית
מחלק
שכיר (רשיון ג')
1. לאזור ת"א והמרכז
1. לאזור חדרה
עבודה מעניינת תנאים טובים
לפנות בכתב לת.ד. 3288 חדרה
מיקוד 38132

לחברה מסחרית גדולה
דרוש/ה
סגן מנה"ש ראשי
דרישות והתפקיד:
★ רואה חשבון
★ ידע במערכות הנהלת מסחריות מחשבות רב-מסחריות
★ 5 שנות נסיון והכרת תחומי שכר ונכלל מתקדם.
ביטחון המעקב הקיבוצי
★ נסיון בניהול צוות עובדים
★ 6 ימי עבודה בשבוע ונכונות לעבוד שעות נוספות
מועמדים הרואים עצמם מתאימים מתבקשים לפנות בכתב יד, בצירוף קורות חיים ודקע מתאים, לת.ד. 7343 ת"א, עבור סגן מנה"ש

Budget rent a car
דרוש
מנהל/ת חשבונות
למשרה מלאה סוג 1 – 2 אפשרי בלי נסיון
לתיקון: 03-337643 או 03-323111 לאילנה
סולגיל
אחזקת רכב

לחברת שיווק בתיקון ארצי
דרוש
מקדם מכירות
– יוצא צבא, עד גיל 30.
– נמרץ, שאפתן, נסיון במכירות – קניון
– רשיון נהיגה, רכב פרטי (לתדרוש הרא"שונים)
– עבודה קבועה עם תנאים ושכר נלמדים.
נא לפנות בכתב יד, כולל קורות חיים ותיקון ת.ד. 2013, אפיר, הרצליה, הקלה, 46120 שוהם – מובטחת

דרוש גבוה
איש בחוץ/משרה לשעבר, מעל גיל 25, כשר ביטוי בע"מ, רכב חובה.
למתאים עמדה הכנסה גבוהה + בונוס
לקביעת ראיון נא לפנות מל. 03-336193

למוסד ציבורי בנוש דן והעוסק בתחומים מוניציפליים וחברתיים
דרוש/ה
דובר/ת
רק בעלי נסיון מוכח יתקשרו
לטלפון 03-249640 03-5440253 בין השעות 10.00 – 16.00

בוא/י להתברג במערך שיווק
של חברה אמריקאית, בעבודת מכירות ו/או בעבודת מכירות בטלפון (טלמרקטינג) בשעות אחה"צ והערב.
טל. 03-7513395 אביבה

למשרד עריך בתיאו
דרושה
פקידה
למיטול בתצלים
המשרה כוללת טיפול גם בלשכת ההנהלה
לטלפון 03-624158 להמי 03-624862

לחברת בניה
דרושה
פקידה
עם ידע מכני
לעבודה בנמיבה
דרישת לתושבת
הסביבה
מלמון: 03-5822553

הסוכנות ללימודי מבוגרים
דרוש
גרפיקאי
להוראה בקורס גרפיקה
למבוגרים בבית-מאב.
בדרי מרשים נא לפנות
לגר ב. מאי מלמון
03-3800917

דרושה
מנצבת
לבגדי גברים,
נשים וילדים
03-822294 מלי
03-827475

למשרד בתל-אביב
דרושה
מקדמת לעבודה חלקית
מ-10.30–14.30 5 ימים בשבוע.
ידיעת עברית חובה, כולל הרשמה והיא תנאי לקבלה.
לפנות לטלפון 03-611841

דרוש
עובדים כלליים
בנמי צבא, למשרה מלאה. משכורת – 950 שיח, 5 ימי עבודה, כולל כל התנאים הסוציאליים.
הנתונים על הנכשרים יש לשל. 03-641011.
הכשרה מקצועית לנשים הנבחרים כאחד.
כלל חברה לביטוח בע"מ

גאמידור בע"מ
הספקה ושירותים בירקפואים
לחברתנו המתפתחת דרושים:
1. **מקדם/ת מכירות** למחלקה הדיאגנוסטית -
רצוי נסיון קודם במעבדה רפואית.
2. **מקדם/ת מכירות** למחלקה הרפואית -
רצוי נסיון קודם בעבודה בחברי ניתוח.
3. **מקדם/ת מכירות** למחלקה לאיבחון ביתי -
רצוי נסיון קודם בשיווק לבתי מרקחת.
אפשרי אחיות וצוות פארא-רפואי.
4. **מזכירה** למחלקת שרות לקוחות -
עדיפות לבוגרת מדעי הטבע, דוברת אנגלית (שתי משרות).
תנאים טובים למתאימים -
נא לפנות בצרוף קורות חיים ומספר טלפון לת.ד. 120, סביון 56915. (ציין מס. משרה)

לחברה ציבורית
דרוש/ה
עורך/ת דין מתחיל/ה
לאחר תקופת התמחות.
לעבודה מגוונת
דרישות התנסות:
התמחות בנושאי משקיעין
המעוניינים יוכלו לצרוף קביעת ראיון לבני בדיוק מל. 5613178 בין השעות 11.00–8.30

לבית תחולים אסותא
דרושים:
★ **אחות אחראית**
למחלקה גריאטרית
★ **אחות**
לטיפול נמרץ תשלום לפי שעות
★ **כוחות עזר**
★ **פיזיוטרפיסט/ית**
שכר הולם למתאימים
לפנות למשרד אחות ראשית
טל. 03-243037
אסותא
בית החולים הפרטי הגדול בישראל

טכם
מכונות מתקדמות בע"מ
לעבודה מעניינת ורבת אתגר במשאבים מנוהים מדרשים אנשי מקצוע ומנוסים:
★ **מומחה ליישומים כלכליים וביטוחיים**
באמצעות מערכות תומכות
תחלות. יקדם מועמדים בעלי
השכלה ונסיון רלבנטיים.
★ **מתכנתים**
לעבודה בחיפה
בעלי נסיון 3 שנים לפחות בסביבת COBOL IBM. ודיעות לבעלי סיון בסחוני
שכונלוגיים מתקדמות בע"מ ת.ד. 13045 תל-אביב 61130 עבור אנף מערכות מידע (לרחל שרם) או טלפונית 03-491262 (מרש לים ר')

מוסך מרכזי
לנצ"ה ואוטוביאנקי
רח' המסגר 32 ת"א
דרושים:
1. בוחן רכב
2. פקיד/ה קבלה טכני/ת
3. מכונאים
המעוניינים יתקשרו
טלפונית לצורך
קביעת ראיון אישי
לטלפון: 03-336081

דרושים.
סוכנים עצמאיים
בת"א, ירושלים וחיפה
לקבוצת מוצר
פיננסי חדש
★ שעות עבודה גמישות.
★ רווחים גבוהים למתאימים
נא להתקשר בין השעות
03-459618 22.00 – 15.00

דוברת
רק בעלי נסיון מוכח יתקשרו
לטלפון 03-249640 03-5440253 בין השעות 10.00 – 16.00

למשרד עריך בתיאו
דרושה
פקידה
למיטול בתצלים
המשרה כוללת טיפול
גם בלשכת ההנהלה
לטלפון 03-624158 להמי 03-624862

ללשכת רואי חשבון בישראל
דרוש
עוזר מקצועי
לעריכת חומר מקצועי, ניסוח תזכירים ופרסומים, הכנת חומר לעדות וכד'.
מועמדים בעלי השכלה חשבונאית, כושר ניסוח וידיעה טובה באנגלית.
יש לשלוח בכתב אישי לגזברי חכבוד בצרוף תולדות חיים והמלצות ת.ד. 29281 תל-אביב 61292

רוברט הלף
ROBERT HALF
החברה המובילה בעולם המתמחה בהשמת כוח אדם המתאים בהשכלתם

רו"ח צעיר
עם נסיון של כשנתיים בתעשייה
מדריך תוכנה ללקוחות
נסיון מוכח בהדרכה, רקע בהנה"ח.
עדיף על מחשבים בדרלוש.
מנהה"ש סוג 3"2
שכר מתאים נסיון לפחות.
לקביעת ראיון ללא התחייבות להתקשר מייד יש
לתלקיח הפיסיות 03-280733 03-280433
סוכנת מוכשרת

למוסד בנקאי בתל-אביב
דרוש
רואה חשבון
צעיר ומסרן, לתפקיד ראשית, רצוי בעל נסיון קודם
נא לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון
קביעת ראיון לבני
ת.ד. 1292 ת"א מיקוד 61012
בניין המשרד המבוקשת

למוסד שמאים
בת"א
דרושים
★ שמאי רכב
מבוטח/מתבחה
★ שמאי
אלמנטרי
★ מקדם
ידע בהרפסה
סדרות מבוטחות
ת.ד. 1612 רמת
השרון 47113

דרוש/ה
1. נציג מכירות
בכל הארץ, בעלי יוזמה
למוצר מדש ביותר
2. מקדמת מכירות
במבצעות הטלפון ובעלת
נסיון. תנאים מפתיעים
למתאימים
טל': 03-614934

למשרד שמאים
דרוש
★ שמאי רכב
מבוטח/מתבחה
★ שמאי
אלמנטרי
★ מקדם
ידע בהרפסה
סדרות מבוטחות
ת.ד. 1612 רמת
השרון 47113

לחברת שיווק
דרוש
מוציל
תחילת העבודה 15.5.88
מל. 03-9212355

לחקר דרושים
מראיינים
מראיינות
ת.א. בחדשים 02-644644
ב. בחיפה והמפרץ 04-212211
ג. בשאר הארץ 03-298259
השכלה ותכונות הנדרשות
תנאים טובים למתאימים
מל. בחדשים 03-298259

לבית תחולים אסותא
דרושים:
★ **מורים** למקצועות חבאים: ספרות, אנגליה, תנ"ך, לשון והבעה, ספרות בריאלית בשפה הפורטוגזית.
★ **מדריך למקצועות אחזקה**
★ **מרכז תרבות וחברה**
דרישות התפקיד: נסיון בעבודה עם נוער, יכולת פיתוח תכניות חברה, תרבות והדרכה, כושר ארגון וחנחיית צוות. מעוניין במקום – חובה.
תנאים טובים למועמד המתאים.
לפנות לטל' 03-474635, 03-474655, 03-475682 כל שעות היום בין השעות 7:00 – 15:00

למתנ"ס אור-יהודה
דרושים
★ **מנהל בריכה**
★ **מציל**
בעלי ניסיון מוכח.
טלפונים 03-359002 03-353699

למשרד עו"ד בת"א העוסק בתחום האזרחי
דרושים/ות
1) **עורך/ת-דין**
ליום עבודה רצוף
כולל הופעות בבימ"ש
2) **עורך-דין**
לטיפול בהוצל"פ בתנאים מיוחדים
טל' 03-624158 03-624862 לתמי

עירית חולון
MUNICIPALITY OF HOLON
דרושים
1. באגף תברואה
★ **סטודנטים**
לפינוי אשפה בשעות הבוקר המוקדמות, תנאי שכר משתפרים.
נא לפנות אישית למחלקת כח אדם בעירית חולון, רח' רוזנבן 58, חדר 218 למלי.
2. במחלי לגנים ונוף
★ **טכנאי גוף**
לעבודות פיתוח.
בישראל כנר ב"ס לגנות, בעל תעודת טכנאי, נסיון של שלוש שנים לפחות בעבודת שטח, רקע בעבודות מריחה, מרכזת השקייה ויכולת פיקוח על עבודות באופן עצמאי.
★ **גנים**
לעבודות גינון-שונות.
נא לפנות למר לגנים לפי טלפון: 03-5627422

מכוניות
דירות
מנעולים
ריפוי והרזיה
שרותים
הכרויות
חיות
הצעות עבודה
ציפורים (מכרה)
ריפוי והרזיה
מנעולים וכספות
שרותי הובלות
פוליש ונקיון
שיפוצים
ציפוי אמבטיות
שונות
הכרויות

השכרת רכב
בת"ס לנהיגה
חליפי רכב משותפים
מרכזים לחניה
רוצים לקנות
דהיטים
וידאו טייפ
מכונות כתיבה
חיות בית
כלי נגינה
הלוואות
מקררים
חוגים
טרקטורים
סירות
ריפוי והרזיה
אופנועים וקטנועים
פיאט
פיז'ו
רנו
סיאט
סוזוקי
פוסיתא
סיטרואן
פולקסוואגן
מרצדס
סובארו
מיצובישי
מיטסוביטי
מזדה
סוזוקי
אופנועים
אוטובוסים
מכונות
ג'יפים
דייהטסו
וולבו
טלבוט
טנדרים
לנציה
מיצובישי
מיטסוביטי
מרצדס
סובארו
פורד
אופנועים
אוטובוסים
מכונות
ג'יפים
דייהטסו
וולבו
טלבוט
טנדרים
לנציה
מיצובישי
מיטסוביטי
מרצדס
סובארו
פורד
אופנועים
אוטובוסים
מכונות

מכזאמן الأصل

هكذا من الأصل

במאבק דרמטי שבו הובילו הת"א כבר בהפרש של 25 נק'

האדומים בקושי לנצחון 89:95

ניצחו את חולון

מאת משה כהן

הבלתי יאומן במעט התגשם אמש באולם אנדרשקין. שחקני הפועל ת"א שאמור יהנהן מבטיח של 25 נקודות ורק התעוררות

כדורסל

מארחת של שחקני הפועל חולון מגעה הפתעה גדולה – 89:95 (46:56).

קשה להכין את תגיבו של משה וייצקרנץ. בדקות רבות הם גילו יכולת מעולה, שהותירה את החולונים חסרי אונים, אולם האמצעות תקפה אותם שוב ולא היה חסר הרבה שהם יפסידו את המשחק. חוסר היציבות של ה„אדומים" חייב לשמש חומר למחשבה למאמן ולשחקנים, כיוון שמול מכבי ת"א זה לא יסתיים.

מבחר המשחק היה ללא ספק חיים זלוטיקמן, שעשה במגרש ככל שעלה על דעתו וסחף את חבריו לתצוגת כדורסל מעולה. זלוטיקמן הגיע לשיאו ברגעים הסיום הקשות של קבוצתו, כשבשלושה מבצעים נאים הבטיח את הנצחון לחבריו.

לאבאן מרסר ניהל מאבק איתנים מול קני אוראנג' ודק עיישותו הרבה מגעה ממנו לגלות יציבות. לינסון מאדנס גילה שיפור ניכר ביכולתו, אבל זה עדיין לא אותו מאדנס המבטיחיין מפתיעת העונה. עמוס פרישמן עשה את המוטל עליו והארוי לאמוף היווה במחצית הראשונה הפתעה נעימה. קרל איימוס ביצע את הזריקות מאמצו כראוי, למרות שלוש העבירות הראשיות שנקפו לחובתו כבר בדקה ה-4. יונתן רלול היה מאופק וחתם אוליך היה חלש והוא היה המפרא העיקרי לאיבוד הנסר של חבריו.

זיסמן וברומור הביאו את המפנה

את אכזבת המשחק היווה ג'ו ראוסן, שנכנס ללא קשר ע"י עקי ת"א. ראוסן קלע את הסל הראשון שלו רק בדקה ה-14 ומשחקו בדשתו ניתן היה לצפות ליותר. שמואל זיסמן וריידי ברומר היו הגורמים העיקריים להתאוששותה הנפלאה של חולון. ג'יימס סדי קלע אמנם 24 נקודות, אבל פזיזותו הרבה ולהיטותו לקלוע מכל מרחק פגעו קשות בחבריו. קני אוראנג' עשה את המוטל עליו הגיב בוגין המשיך לאכזב. ישראל אליסלך גילה חוסר יציבות וברקות הסיום הוא איבר שני כדורים חשובים.

ברוב רקות המשחק חולילו ה„אדומים" ללא עודדין ואהדיהם הרבים שרו „יש אליפות". יתרון השיא של ת"א הגיע ל-25 נקודות (42:67) בדקה ה-28. חולון ניסתה מידי פעם לצמק, אבל תמיד היה תל-אביבי שראג להעמיד את החולונים במקומם. בדקה ה-31 הוליכה ת"א בנטחה 64:88 וכולם ציפו לסיום המשחק. כאן נכנסו החולונים להילוך גבוה ותוך שלוש דקות קלעו 13 נקודות ללא מענה – 77:88.

תל-אביב נכנסה ללחץ חולון הסתערה על הסל ה„אדום" והצליחה לצמק את התוצאה בדקה ה-37 ל-89:81. כאן נכנס חיים זלוטיקמן לפעולה והצליח להבטיח את ה„רבי" תל-אביבי הגדול ביום חמישי.

שיפוטם של דוד דגן ודאובן וידובניק לעיני 2000 צופים היה מעולה.

● נקודות לת"א: סאנדס 27, זלוטיקמן 24, מרסר 17, פרישמן 10, לאסף 8, רלול 7, איימוס 2.

● נקודות לחולון: סדי 24, ברומר 23, זיסמן 13, אוראנג' 10, ראוסן 9, אליסלך 9, בוגין 1.

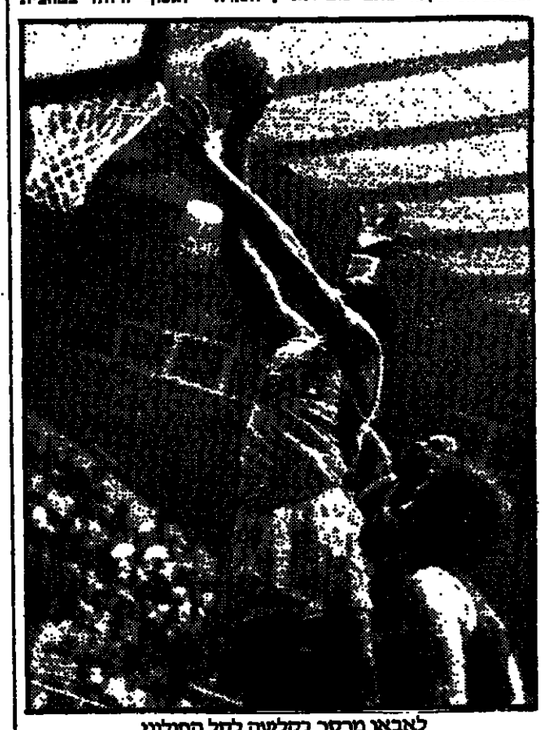

לאבאן מרסר בקליעה לסל החולוני

מכבי ר"ג לקוראץ' ניצחה את חיפה 76:82

מאת ניסן פרידמן

מכבי ר"ג רשמה אמש את הכרטיס לגביע קוראץ, לאחר שנבחרה, במאבק אמרי ועיקש, את הפועל חיפה 76:82 (46:48).

ר"ג התבססה על שני שחקני החוץ, קילינג ואב' שילר, שנתן אמש את ההצגה הגדולה ביותר בכל הקריירה שלו. שילר, בסידרת קליעות מוצלחות שמר על יתרונה של ר"ג ברקוחיה הקשות.

חיפה שלטה אומנם מתחת לסלים, אך לא ניצלה את הכוחים החזרים לקליעות מוצלחות. ר"ג ללא ריכלים המרחק, התבססה בעיקר על סמן מאיר, שהיה הקלע הבולט במשחק ולחם לבדו מול שלושת שחקני חצר החיפאית.

רק פעם אחת הוליכה חיפה (41:42) בדקה ה-17 וביתר רקות המשחק היתה היוזמה בידי המרגנים.

שפטו ודניק ושטריקס לעיני 300 צופים באולם כפר המכבייה.

● נקודות לר"ג: מאיר 28, קילינג 25, שילר 20, ארדיטי 5, ביגו 4.

● נקודות לחיפה: יוסמן 26, רוברסון 16, חלס 13, שם טוב 9, גרס 5, קסיר 4, סטלר 3.

צוהל מי שצוהל אחרון

שני הכדורגלנים הגדולים בתבל, חוליט ההולנדי ודיאגו מארדונה הארגנטיני, הפכו את כר-הדשא האיטלקי לזירת קרבות, הגעישו את היציעים וסחטו אנקות התפעלות מצופי הטלוויזיה. העימות בין קבוצותיהם, מילאן ונאפולי, הציג את הכדורגל במלוא איכותו. מארדונה, שביקש לזכות בתואר שני ברציפות, הניף ידו אל-על לאחר שער השוויון שלו, אולם חוליט (בצילום התחתון, מוקף בחבריו הצוהלים) היה המנצח האמיתי בסיומו של המאבק ההפכפך

פורטסמות נשרה לליגה השניה מילוואל עלתה לליגה הבכירה

פורטסמות הנמוכה אתמול אל ווטפורד ואוקספורד בדרך לליגה האנגלית השניה.

פורטסמות איבדה הזדמנות בלתי-חוזרת כאשר נכנעה במגרשה לניקאסל 1:2. נצחונה של ווטפורד 1:4 על צלסי חילץ את הקבוצה הלונדונית מנשירה. פורטסמות מפגרת עתה בשש נקודות אחר צלסי וצ'רלטון, סטיימה בתיקו 1:1 עם סוטהאמפטון.

שתי האחרונות בדירוג נחלו הפסדים נוספים: אוקספורד נצחה בביתה ע"י מנצ'סטר יונייטד 2:0 וווטפורד נכנעה בלונדון 1:2.

האלופה ליברפול סיימה בתיקו 1:1 עם נאותהמפטון ובת עירה, אברטון, נבלמה לתיקו אפס בדבי. תיקו נוסף 1:1 נרשם בין ארסנל לקבנטרי.

מילוואל הבטיחה את עלייתה לליגה הראשונה לאחר נצחון חזק על האל 0:1. בקרב עליה גברה אכמנדילה על ברדפורד 0:1 ויצרה פער של שלוש נקודות ביניהן. מידלסבורו, בבית 0:3 על ברנסלי, היא המרגדת לוכות בכרטיס העליה האוטומטי השני.

גם מארדונה מודה: מילאן טובה יותר

אוהדי מילאן רקדו בחוצות מילאנו כל הלילה שלאחר הנצחון הגדול של קבוצתם על נאפולי, הדעיש בצופרי מכוניות והעידו את תושבי העיר בשעת בוקר מוקדמת.

בקבוצה עצמה שמרו על איפוק, המאמן אריגו סאצ'י הדגיש באוזני 1000 אוהדים בגמל התעופה של העיר „יש לשמור את התגיות למחוד האחרון לאחר שנבטיח לעצבנו את האליפות".

נאפולי, לעומת זאת, עדיין המומה ותוהה לא רק נוכח ההפסד הביתי, אלא גם מול אבדן פער חמש הנקודות בבחורים האחרונים. עם זאת, דיאגו סופר-סטאר מארדונה הדה הוכן להודות, כי „מילאן טובה עדיה יותר מאתנו".

במילאן יודעים, כי נצחון כפול בשני המחזורים האחרונים יבטיח לה את הכתר לראשונה לאחר עשר שנים. המבחן שלה יהיה בבר במחזור הקרוב מול יובנטוס, המצויה בבשר מעולה. „נבמרך לשחק מול יובנטוס באותה רמה כמו מול נאפולי", אמר הסופר ג'יזאני נאלי.

שאול סווירי: זרים אולי בעונת 89/90

מאת ג.אשר

„גם אם יוחלט על שילוב זרים, הדבר יעשה בעונת 89/90 והוא מרוך בהסכמת יתר המרכזים לצמצום הליגות ל-12 קבוצות", אמר אתמול שאול סווירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. הוא הדגיש כי, בכל מקרה, לקראת העונה הבאה לא ישולבו זרים בכדורגל.

בכנס נציגי הקבוצות בליגה הלאומית, שהתקיים אתמול, צדדו רוב המשתתפים בסיתוף זרים. לדברי הנציגים עשוי סילוב זרים להפחית את הסכסוכים, אותם דורשים הכדורגלנים הישראלים. בכנס לא התקבלו החלטות. נציג ירושלים שלמה שושני היה בין הבודדים שהתנגד לשילוב הזרים מנימוקים כספיים.

בדיון הועלו גם הצעות לבטל את שיטת 3 הנקודות ולחזור לשתי נקודות. דוברים אחרים קבלו על תקנון התשלומים הנוקשה, שאינו עומד במבחן, ובנגד היה כאלו שסברו, כי תקנון התשלומים גבוה מעבר ליכולת הקבוצות.

יעקב אריאל, בנהל ההתאחדות, הבהיר, כי כל הסיוויים לגבי בספי הקבוצות, תקנון התשלומים וסילוב הזרים תלוי במרכזי הספורט הכנס אתמול נדרש לשבוע את יחסי לבן של הקבוצות.

עונת הכדורגל הבאה ב-24.9

מאת ג.אשר

משחקי הליגה הלאומית בעונת 1988/89 יחלו ב-24 בספטמבר – קבעו אתמול מוכירות ההתאחדות לכדורגל. הזרה הבקבוצות בהם דיון ראשוני לקראת עונת המשחקים הבאה.

משחקי הליגה הלאומית יסתיימו ב-3 ביוני 1989 בתום משחקי הפלייאוף. גמר גביע הבדינה בעונת המשחקים הבאה יהיה ב-6 ביוני 1989.

משחקי גביע הכוכבי יחלו ב-10 בדצמבר וב-17 בדצמבר. פגרת משחקי קדם גביע העולם במכדורגל מיועדים לחודש מארס 1989.

כדורגל

אמר אתמול שאול סווירי, יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל. הוא הדגיש כי, בכל מקרה, לקראת העונה הבאה לא ישולבו זרים בכדורגל.

בכנס נציגי הקבוצות בליגה הלאומית, שהתקיים אתמול, צדדו רוב המשתתפים בסיתוף זרים. לדברי הנציגים עשוי סילוב זרים להפחית את הסכסוכים, אותם דורשים הכדורגלנים הישראלים. בכנס לא התקבלו החלטות. נציג ירושלים שלמה שושני היה בין הבודדים שהתנגד לשילוב הזרים מנימוקים כספיים.

בדיון הועלו גם הצעות לבטל את שיטת 3 הנקודות ולחזור לשתי נקודות. דוברים אחרים קבלו על תקנון התשלומים הנוקשה, שאינו

אליצור ת"א – האלופה בפעם ה-12 ברציפות

בנות אליצור ת"א זכו אמש בפעם ה-12 ברציפות באליפות המדינה בכדורסל, לאחר שעברו על הפועל חיפה 79:85 (28:32).

ההכרעה על המקום השלישי נדחתה ליום חמישי, לאחר שקבוצת הפועל גבעתיים גברה על מכבי ת"א בתוצאה 63:69.

פנחס גרשון יאמן את מכבי חיפה

מאת יצחק ציבין

פנחס גרשון יאמן בעונה הבאה את קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה. הוא יחליף בתפקיד זה את חיים בוכבינדר.

גביע הכדוריך לנשות חולון

מאת שמואל קליגר

במיפגש גמר גביע המדינה בכדוריך לנשים, שהיה דרמטי ומותר, הגנה אמש קבוצת הכדוריך של מכבי קרית שדה חולון על תואר, כשניצחה את מכבי אריות ר"ג 15:17 לאחר הארכה. בתום המועד הוסיף היתה תוצאה 14:14.

תוכיה בגביע המדינה מעניק לחולניות את הזכות להשתתף במפעל האירופי.

● הבקיעו לקרית שדה: גורזובסקי 8, פולד 3, חד ישראל 3, מולינני 2, וחלף 1.

● הבקיעו לאריות ר"ג: תמי גיל 4, הירשמן 3, קיראון 2, פרץ 2, לגל 2, פולנסקי 1.

בתום המשחק העניקה מאשה לובלסקי, מוכיחת נעמ"ת, את הגביע להקבוצה המנצחת.

טניס

סניאסי מעדרן הכרמל חיפה, מחזיק גביע המדינה והזוכים בתואר אלוף האלופים, מובילים בראשות הליגה הלאומית בתום המחזור השלישי.

בסוף השבוע זכו כשני נצחונות. במשחק המרכזי גברו על מכבי צפון א' 2:4. שחר פרקיס גבר על בועז מרגשטין 1:6, 3:6. סדום לכן גברו על מכבי נתניה 0:6. האלופה, מכבי ת"א, כשלה מול מכבי רחובות – 4:2.

יתר התוצאות: מכבי צפון א' – הפועל ת"א ב' 1:5; מכבי צפון ב' – הפועל צהלה 1:5; הפועל ת"א – אס"א ת"א 3:3; הפועל ת"א ב' – הפועל צהלה 0:6; מכבי ת"א – מכבי נתניה 0:6; הפועל ת"א א' – מכבי רחובות 2:4; אס"א ת"א – מכבי צפון ב' 2:4.

קליעה

יצחק יוגאסי מהפועל אשקלון קבע שיא לאומי חדש בירי ברובה אויר, לאחר שצבר 589 נקודות מ-600 אפשריים ושיפר את שיאו הלאומי הקודם, אותו קבע לפני שבועיים.

השיא נקבע בתחרות הליגה הלאומית, בה ניצחה הפועל ת"א (1694), לפני מכבי רעננה (1683). בתחרות הליגה באקדח ניצחה הפועל ת"א (1663), לפני הפועל פ"ת (1641). בירוק הארשי הקדים יעקב טוסתיאל את גרי ארמיסס – 565 נקודות.

לא להסתמך על תיאוריות

מאת ניסן פרידמן

מגבה של הפועל ת"א נראה מבטיח מאד לאחר התיקו נגד מכבי נתניה. 4 נקודות יתרון בפיסגה, 5 מחזורים כלבד לסיום, כולם 4 משחקי בית. התחזית טובה בבירור לזכותם של האדומים. אבל, רוזקה שלשום לימדה אם. מילאן עד כמה אפשר להסתמך או לסמוך על תיאוריות.

מה שקרה לנאפולי, קרה כבר בעבר פעמים רבות לקבוצות גדולות, שיכולות לחרשות לעצמן את הלוקסוס של תיקו ומפסידות את כל הקופה. לדוגמא: בראזיל, באליפות העולם 50' בריו, היתה צריכה תיקו מול אורוגוואי כדי לזכות בתואר העולמי מאז לא היה משחק גמר אלא בית גמר). אבל גם יתרון 0:1 לא הספיק מול האשגנות שדבקה בשחקנים. אורוגואי ניצחה בסיום 2:1 וזכתה באליפות העולם. דוגמא משלנו: זוכרים, איך מכבי חיפה הגיעה לבלומפילד ושחקה על 0:0 בדקה ה-85 הנקיע לנראו הפועל וכתה בתואר. זה כמעט קרה להפועל בשבת. שערו של מכבס כמעט גמר את הסיפור, אבל, בדשטרית בבשר מעולה לאחורנה דאג לתיקו מספק.

בחזרה לאיטליה. עד לפני שבועות אחדים ובלילה את הסבלה האיטלקית נאפולי עם 5 נקודות יתרון. מילאן מחקה את הפער ושלשום, בעימות הישיר בין שתי הגדולות בנאפולי, ניצחה מילאן (2:3) וחיבקה לפיסגה. לא הייתי מייעץ למילאנטיזים לחגוג בעוד מועד. בשני המחזורים שנותרו יכול להתחלל מחדש חזור.

כך גם אצלנו. הפועל ת"א מחקה פער של 8 נקודות, יצרה פער חדש של 4 נקודות. כל זאת בזכות שאפתנות רבה, מוטיבציה גבוהה, אמונה וכשהר טוב בזמן הנכון של שחקני מפתח. המצב שנוצר עלול לנטוע באדומים בטחון מופרז. ההרגשה הנכונה – הסיכויים של הפועל לזכות באליפות גדולים מאד. המסקנה המוסעית, העלולה להתבקש – אפשר לשחק בפחות שאפתנות ומוטיבציה. הזמן הקצר שנותר יעשה את שלו.

קשה להאמין שמאמן מנוסה כיצחק שניאור יניח לשתות מזגיגות. דומה גם, כי הפועל מצויה בתנופה ותאוצה שיספיקו לה להגיע ראשונה לקו. מלבד זאת, גם כשהיתה הפועל במקום השני, ציינו במדודנו, כי מבחינת הפוטנציאל במירוץ לאליפות היא עולה על מכבי נתניה.

רשת הדואר

חותמת דואר מיוחדת

לרגל יריד „אדם ומעונו 88"

ביום ה' י"ח באייר, 5 במאי 1988 תופעל במרכז הירידים בת"א חותמת מיוחדת לרגל יריד „אדם ומעונו 88".

יחסי ספורט בין „הפועל" לפרח מ – עוד השנה (1)

החהליך החל, ימים יגידו

מאת יצחק אופק, מזכ"ל „הפועל"

ציקה שוחרה מובילה אותי ממלון „רוסיה" הענקי למשרדי „סינריקטספורט", ארגון הספורט של האיגודים המקצועיים של ברזיל, המונה 60 מיליון חברים. בדרך מודיע לי בן לויתי, כי אפגש עם אנטוני אפימנקו, סגן נשיא הארגון ועם אלכסנדר גוריאנוב, מנהל המחלקה לקשרים בינלאומיים.

אני שואל מדוע לא אפגש עם ניקולאי רוגסין, הנשיא. התשובה – הפגישה עם אפימנקו תהיה

יצחק אופק (משמאל) בפגישתו עם אנטולי אפימנקו – סגן נשיא „סינדיקטספורט" ברוסיה

מעשית בגלל תפקידו. הפגישה הפורמלית עם ניקולאי רוגסין נערכה כמנן חתימת הסכם.

נכנסים לבנין הענק, עולים שתי קומות ברגל. בכל פינה מרוות וסיסמאות, מסרונות ארוכים מכוסים שטיח אדום הבולע כל רחש. המשרדים שקטים להחריד, לאורך הקירות משוכים כבלים של מערכת קשר וחשמל.

אנו נכנסים לחדר המתנה של סגן הנשיא ואני מוזמן להתרווח. מזמרף אלינו חבר נוסף. מציגים אותו כסרני גוסקוב. סגן מנהל המחלקה. תיק דק בידיו עם ספר עמודים מודפסים בצפיפות בשפה הרוסית. אני מבחין כי בכותרת מופיע שמי. גוסקוב מחיך בהתנצלות ואומר: עוד מעט אפימנקו יתענה. האם אפשר בינתיים לשאול אותך כמה שאלות.

מוסקבה מתעניינת במכביה

החבר גוסקוב מפתיע אותי בשאלה לא צפויה: מר אופק, אתה סגן נשיא המועצה הבין-לאומית של המכביה, האם אפשר לשמוע ממך על המכביה?

ניתנה לי הזדמנות לספר על המכביה, מפגש ספורט יהודי עולמי, 4000 משתתפים מכ-40 מדינות, 30 ענפים, אירוע הביני של יהדות השרידים, הנעוך במדינת ישראל.

גוסקוב שאל: מאיזה ארצות יבואו והאם דרום-אפריקה בינתיים זו המלכודת. לא, אני אומר. המכביה נערכת לפי תוקת הספורט הבין-לאומית. דרום-אפריקה מנועה מלהשתתף, האם יבוא להשתתף בשם מדינת ישראל? הוא שואל: אם יהיו להם דרכונים ישראלים ויהיו אזרחים ישראלים, ישתתפו גם בישראל. המחוד קודא בתיק ושואל: כמה אולמות נשארו בישראל אחרי המכביה האחרונה. כאן זכרתי בוגר בי, אני מתחמק ב„איני זוכר". מי נשיא המכביה? מי יו"ר הועדה המארגנת, מאין יש תקציב. שאלות באריכות, וכל הזמן רושם. אני שואל פתאום: מדוע זה מעניין אתכם וגוסקוב משיב לצדכי מחקר והיעוד היסטורי. אני מתנדב לשלוח לכם חומר מתוב. ישמחו מאוד. ואז מגיע פקיד צעיר ומזמין אותנו להכנס לאפימנקו.

לחיצות ידיים. כבר ראיתי את האיש על במת הנשיאות בזמן הקונגרס. נעים הליכות, עיני תכלת ושער כסוף, בשנות החמישים.

הוא מזמין אותי לשולחן הארוחים. ליד מגשים כבר אלכסנדר גוריאנוב וכן לויתי, המתרגמן. בראה שנעדך דיון מכין בעת „תישאולי" על אודות המכביה.

היחסים הבינ"ל של ברה"מ

אנטולי אפימנקו פותח בנאום לבבי, שמחים לארח, מרוצים שנחתם ההסכם, מקווים, הכל אופטימי. ומה לדעתי יהיה בסיאול. מאוד מעניינים לשמוע את דעתי. אני ענוה כמו כרוה של הועד האולימפי הבין-לאומי. כן, ברה"מ תשקיע במשחקים הם אומרים. אחרת זה יהיה סוף ההגעה האולימפית הבין לאומית. הסכמה כללית. מבקשים לדעת התרשמות מהקונגרס, מכל מה שעיני ראו, בקיצור – רבר אופק. ואמר מה שהם רוצים לשמוע. אני עונה על הציפיות ורואה, כי כל המסמכים והניגודים נמוגים אחד אחרי השני. שותים קפה שחור וטעים. מים מינרלים. סוכריות ועוגיות. אין זכר למשקאות חריפים.

ומכאן לעניין: אני אמנם מייצג את הקס"ט, אבל כמזכ"ל „הפועל" ויו"ר הנועד האולימפי של ישראל מעוניין לנצל את ההזדמנות לשוחח על עתיד יחסינו.

כאן משתלב אלכסנדר גוריאנוב בשיחה ואומר, כי חתימת ההסכם על ידי ארדאדי שוחרוחה על הכניסה מאפגניסטן ישפיע על היחסים הבין-לאומיים, ובמיוחד במזרח הקרוב ועשוי להביא לחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל.

אפימנקו מאשר את הדברים, אך ביחסים יחסים רק באמצעות הקס"ט.

היחסים בין „הפועל" ל„סינדיקטספורט"

הקשרים יהיו חדדיים. לפי ההסכם על קס"ט לשלוח לרוסיה נבחרות שיקבעו על-ידי הקס"ט ויכללו ספורטאים של „הפועל". לא תהיינה בעיות. מדובר בשחיה של תחרויות בחודשים הקרובים. מרוץ הרחובות למרחק 30 ק"מ מטעם הפעון „מרוד", תחרות באגמים, בהתעמלות אומנותית, ובחרות קבוצתיות בכדורגל, כדורסל, כדוריד וכדורעף.

„אנחנו מעוניינים בהדדיות", הוא אומר לפתע.

– האם כוונתך לספורטאים רוסים לישראל, אני מהר לשאול. „כן" הוא עונה, אך רק במסגרת הקס"ט.

אני מספר לו על צליחת הכנרת העממית ב-10 בספטמבר, שקיבלה את חסות הועד האולימפי הבין-לאומי.

„אם נחזמן על-ידי הועד האולימפי הבין-לאומי נבוא ללא ספק". אני אומר שהארגון הבין-לאומי לא שולח הזמנות לאירוע ישראלי, אלא רק „הפועל".

„הזמנו ונראה" הוא מסכם. „מי משתתף, כמה שוחיינים" גם לא שמע שקיבלנו חסות אולימפית למשחה. הכל נרשם בפרטיכל.

מבקש לדעת על „הפועל", האם יש חברים ערבים, מה הקשר עם האיגודים המקצועיים בישראל, האם מקבלים מהאיגודים כספים. אני מאשר, ומספר על הסוגי. חוקר ושואל על הדמוקראטיה ב„פועל", מי בוחר, כמה חברים במוסדות הנבחרים, וכל הזמן רושמים. מגיע לשלב הסיכומים. אפימנקו: בואך לבירת המועצות וחתימת ההסכם עם הקס"ט, יצרו מצב חדש ביחסים עם „הפועל". הספורט הוא אמצעי של שלום בעולם. זו גם המטרה שלנו, האיגודים המקצועיים המפלגה הקומוניסטית. אנו מעוניינים בפיתוח יחסי ספורט עם כל הארצות. לקונגרס ה„סינדיקטספורט" באו נציגים מ-39 מדינות. אינו מונה את ישראל. „אתה מייצג את הקס"ט הוא מכיר לי".

„יחסי ספורט יביאו לשלום בעולם", מבקש מאוד, כי עם שובי לישראל אשלח דו"ח על התרשמותי משחתי בברה"מ ועל המשאלות שלנו. הם יזמנו לדיון ודיבור.

מודה לי בשם רוגסין. חילופי מתנות. הוא מלווה אותי לציקה השוחרה המחוירה אותי למלון „רוסיה".

בקלויזיה, המתרגם הקבוע, פניו חייכניות. אני שואל „מה אתה מסתיר מאיר?" הוא מתמנע ושותק. אני זוכר כי לפני הפגישה עם אפימנקו ישב בפנים המתיק סודות.

„אני לחץ והוא אמנם ברמזים. המסמנית צומרת תאצנו, אי אפשר יהיה לעצור את המהלך.

לפני שלוש שנים בקרתי במוסקבה. אין להשוות את קבלת הפנים אז והיום. מהפגישה הזאת לא יצא כלום. איני רוצה להשלות אף אחד. אני יודע כי יחסים עם ברה"מ זה לא „עוד מריבה" זה המפתח. לפני שנתיים, כאשר בקרתי בהנגריה ופולין לא האמנתי כי התוצאות כה יהמרו לבוא והיום יש לנו יחסים מצויינים עם שתי המדינות. המרים הכי טובים שלי במוסקבה היו השלגים, שמבקשים מאד לחרוזיב עוד יותר את הקשרים, ההנגרים, שהם ידידים אמיתיים.

התהליך החל, ימים יגידו.

יואינג: ביטיון גדם למפנה הגדול ביכולתי

פט יואינג – האיש מאחורי הצלחת הניקס

מאת שמואל טל

בעבה שעורות אלה ידאו אור, תהיה ככל הנראה הניידזק ניקס כבר עם רגל אחת בדרך לפלייאוף. קשה לאמרן, כי מול בכבית הסלים של הבוסטון סלטיקס כליחה הניקס של רק פיטיון לעשות את הכליחה יאומן.

אבל נראה, כי בעבר העליה לסלק הנכבדת בליגה הטובה בעולם, עשתה הקבוצה את שלה. אם אם נזכור, כי מאז שבת 1984 לא הצליחה לעבור את הסלב הראשון.

קוראים רבים יש לסיפור הנוכל שהל ביכולתם של הניקס הראשון, כמובן, הוא המאבר הצבוע הנמרץ פטריק. השני, הוא הדמה הנעיר הרוקי באריל נקמה שלישי, הוא הבנק פאטריק יואינג, שהפך לאחד הבסדרי הכמובים והחבבים בליגה.

לאחר מספר עונות של הילטה, בה „כסח" אותו הדם הל בראנה פיניי בבבעיות. אפילו ירבוי מדים מבן ואחד בהם, ריבוים פאריש, מהבלטיקס אבה. יואינג היא סיקן לעבור הדם. חזק יותר, ארגסיבי יותר.

לסיאו הנדם הארבע בבשחקי הדם הזאת, בהם רשם בבחינה של 30 נקודות ותיר לבשחק. נקודות אלה ביידי לקבוצתו לדרום בין שבוצה הראשונות מאחור הבידור.

אין עיקר השינוי בכוחלתו, תולה יואינג בבאמנו הדרש. „כשקבלי כראון איתנו, הייתי אמבל – מספר הכדורסלן, המתנגא לגובה של 2.15 מ' ומקוקל כ-100 ק"ג – הוא ביקש אותי רחוק. מהסל ולא הבלחתי לתרגם את כיסוי לסלים. הוא, אבל פיטרנו, אני סולם כמעט להלוכין בתחת לסלים, קוסף רבאנדים, שלא סלים נעוד הרבה מהרי."

שינוי נוסף אצל הכדורסלן, שהיה ידוע לכוכב בבחינה אדם בבחלית הם אלימפיה ב-1984, הוא בבשבר הבנדנות שהוא בבלה, בבל הבשפה הקודמת, בה סיחל „ראש קטן" וכדים לקפה על עצבי אחרות. הוא אומרים מולם, כי הוא בבדיק את מסטרת הנעק שהוא בבבל, קודם לסלוחה בליגן הזאר לקבוצה.

עדות חשה – מבחר מהנתים הנוכר הועדה המקומית להבנון ולבניה אשקלון רחוב בראליק 3, חיפה טלפון ממר' 04'6740775 הודעה מלאי בקיקה 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י:

מרטין צרבאום עבוד סקטומסיק (ישראל) בע"מ לחלוקת חלקה 45 בגוש 11637, ברחוב אריה בנגשטיין, איחוד התעשיה בלתבר חיפה, לפני בנייה בניה נפרדים בסמיכה מתוכנית חפ/1543 המראה את חלוקה בסגרש בניה אחד.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לתכנון עיר, בבנין העיריה, רחוב בראליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה, בין השעות: 08.00-11.30.

הבעונין להגיש התנגדות לבקשה, יוצאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועים מיום פרסום הבקשה.

אהרון פינבוק מהנדס העיר

חוק התכנון ובניה תשכ"ה – 1965 מרחב תכנון מקומי ירושלים הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון ובניה, תשכ"ה–1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז ירושלים החליטה לאשר, באישור שר הפנים שינוי תכנית מתאר מקומית הבקאר

„תכנית מספר 2966 א' שינוי מס' 1/85 לתכנית מס' 2966.

השטחים הכלולים בתכנית המקומית: שכונ ירושלים

סכ' תלפיות רחובות בית העדבה, קדא הדורות, חבל עפ"י הנבלות המסומנים בתשרים מקו כחול. גוש 30139 חלקות 145, 147, גוש 30139 ח"ח 68, 69, 82, 83, 144, 153.

עיקרי הוראות התכנית:

א. ביטול דרך מאושרת.

ב. הוצאת דרך חדשה.

ג. התחזית מעבר צימודי לחלקי רגל.

ד. קביעת קווי בנין.

ה. איחוד וחלוקה חדשה.

הודעה על הפקדת התכנית פורסמה בי"פ מספר 3347 ותשמ"ז עמוד 2285 מתאריך 17/06/86.

התכנית המצורה בצורה שאשרה הועדה המחוזית נמצאת במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים ומי המעוניין רשאי לעיין בם, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

אליהו פיטוסי יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ובניה מחוז ירושלים

חוק התכנון ובניה תשכ"ה – 1965 מרחב תכנון מקומי ירושלים הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון ובניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ובניה קרית גת ומקום שינוי תכנית הבקאת שינוי מס' 38 לתכנית בפורסם 104/03/9 – קרית גת.

עיקרי הוראות השינוי:

יצירת תנאים תכנוניים להקמת מרכז קניות במע"ד ע"י שינויים בייעוד הקרקע.

א. מאזור מלאכה ותעשיה לאזור מגרש לבניני ציבור ולדרך.

ב. מסמה ציבורי פתוח לדרך.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית גוש 1908

חלקות 45, 46, 50, 56, 51, 57, 52, 53 מחלק מקום קרית גת

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הראה עצמו נפגע על-ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי הוץ הנרשים מיום פרסומה של הודעה זו בהשמטת הגבים המגבלות לפניה במשרדי הועדה המקומית האמורה, הנכתה תוגש בכתב בפירוט הנמקות בליווי תצהיר המאמת את העובדות שעליהן מסתמכת הטענה.

שלמה דמקר יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הודעה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון עדיות אשקלון

מתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה – 1965 מודעת בזה הודעה כי הוגשה בקשה בכתב על ידי יוגל ז'ל בע"מ לחלקה.

מהות הבקשה הסמת עד שני קומות מעל מפני הקרקע המאוד לפי תכנית בנין עיר 40/101/02/4 לבנין בגורים מרחוב, בשמעות השמה המהוד לבניה.

בכתובת שב' נאת אשקלון, מגרש 15, גוש 1227, חלק מחלקות 2,3,4,5,6,9, גוש 1230, חלק מחלקת 31, 16.

המעוניין יחל לעיין בבקשה המוגשת בשעות הפעולה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון, בשעות קבלה קהל. כל הרוצה עצמו נפגע אי עלול להיפגע כתוצאה מאישור הבקשה, רשאי להגיש התנגדות. מנומקת, בשני העתקים בשעות הפעולה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

מני יוקין – מלא ראש הנציר יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשקלון.